

AAA_3013#01#Q16#01 Eduman testinin sualları**Fənn : 3013 Qiymətin əmələ gəlməsi**

1 Beynəlxalq təcrübəyə əsasən OPEK-in rəsmi satış qiymətlərinin müəyyən edilməsi haqqında qeyd olunan fikirlərdən hansı doğrudur?

- Tələb və təklifin nisbətindən asılı olaraq müəyyən edilir.
- OPEK qiymətlərinin səviyyəsindən asılı olaraq, OPEK-ə daxil olmayan ixracatçılar tərəfindən müəyyən edilir
- Hasilat xərcləri və neft bazarının vəziyyətinə əsasən müəyyən edilir;
- OPEK-in qərarlarına müvafiq olaraq OPEK-in üzv ölkələrinin hökumətləri tərəfindən müəyyən edilir;
- Müxtəlif formularla hesablanır;

2 Dünya ticarətində sürüşmə düsturu nə ilə müəyyən olunur?

- Görük rüsumunun dərəcəsi.
- Avadanlığın yekun qiyməti
- Avadanlığın bazis qiyməti;
- Qiymətdə material əmək ödənişi xərclərinin payı;
- Kreditin faiz dərəcəsi;

3 Aşağıda verilənlərdən hansı neft bazarında birdəfəlik sövdələşmələrin qiymətlərinə aiddir?

- OPEK-ə daxil olmayan ixracatçıların rəsmi sorğu qiymətləridir.
- Neft bircalarında müəyyən edilir;
- Idxləçi-ölkələrdə neftin yenidən emal edilməsində müqavilə qiymətləridir;
- “Azad” bazarda fəaliyyət göstərən və tələb və təklifin əlaqəsinin təsiri nəticəsində yaranan qiymətlərdir;
- Məhsul mübadiləsi razılaşmalarının qiymətləridir;

4 Qeyri-əhali istehlakçı qrupu üçün təbii qazın pərakəndəsatış qiyməti nə qədərdir? (1000m³ üçün əDV ilə)

- 93,8 manat
- 92,0 manat
- 100 manat
- 89,0 manat
- 97,0 manat

5 Bunlar nəyin formalarıdır: müttəfiq, birbaşa və tranzit.

- Beynəlxalq hava nəqliyyatı daşınmaları formaları
- Beynəlxalq fraxt bazarlarının
- Beynəlxalq avtomobil daşımalarının
- Beynəlxalq dəmiryol tariflərinin
- Xətt gəmiçiliyi çərçivəsində beynəlxalq su daşımalarının

6 Nəqliyyat tarifləri özündə aşağıdakı tarifləri əks etdirir.

- sərnişin və yerli aviaxətə yükdaşımalar
- sərnişin və yükdaşımalarını
- sərnişin və dəmiryolu nəqliyyatında yükdaşımalar
- sərnişin və ictimai nəqliyyatın bütün növlərində yükdaşımalar
- sərnişin və avtomobil nəqliyyatı ilə yükdaşımalar

7 Hərəkət əməliyyatlarına aşağıdakı məsrəflər daxil edilmir:

- yüksəlmə – boşaltma işləri
- yükün hərəkəti üzrə
- rabitə yollarının məzmunu üzrə
- enerji təsərrüfatının məzmunu üzrə
- rabitə üzrə

8 Yükdaşımalarına çəkilən məsrəflər aşağıdakılardan ibarətdir:

- yüksəlmə - boşaltma işlərinə çəkilən məsrəflər
- başlanğıc yekunlaşdırma əməliyyatlarına çəkilən məsrəflər
- yüksələrin nəql edilməsinə çəkilən məsrəflər
- başlanğıc - yekunlaşdırma əməliyyatlarına və yükün nəql edilməsinə çəkilən məsrəflər
- sərnişinlərin və baqajın daşınmasına çəkilən məsrəflər

9 Sudan xammal kimi istifadə edənlər üçün sudan istifadə tarifi nə qədərdir?(1 m³ üçün əDV ilə)

- 12 manat
- 8 manat
- 11 manat
- 14 manat
- 9 manat

10 Azərbaycanın iri şəhərlərində əhali istehlakçı qrupu üçün tullantı suyunun axıdılması xidməti tarifi nə qədərdir? (1 m³ üçün əDV ilə)

- 6 qəpik
- 2 qəpik
- 4 qəpik
- 3 qəpik
- 7 qəpik

11 Regionlarda əhali istehlakçı qrupu üçün tullantı suyunun axıdılması xidməti tarifi nə qədərdir? (1 m³ üçün əDV ilə)

- 7 qəpik
- 3 qəpik
- 5 qəpik
- 2 qəpik
- 4 qəpik

12 Qeyri-əhali istehlakçı qrupu üçün tullantı suyunun axıdılması xidməti tarifi nə qədərdir? (1 m³ üçün əDV ilə)

- 17 qəpik
- 18 qəpik
- 16 qəpik
- 14 qəpik
- 20 qəpik

13 Elektrik enerjisinin topdansatış qiymətləri nə qədərdir? (1 kv/saat üçün (əDV ilə)

- 4,0; 2,8; 4,7 qəpik
- 4,1; 2,5; 4,5 qəpik

- 4,0; 2,3; 4,2 qəpik
- 3,8; 2,7; 4,0 qəpik
- 3,9; 2,6; 4,4 qəpik

14 Elektrik enerjisinin pərakəndə satış tarifləri nə qədərdir?

- 7,7 qəpik
- 5,8 qəpik
- 6,0 qəpik
- 7,5 qəpik
- 7,0 qəpik

15 Elektrik enerjisinin tranzit ötürülmə tarifləri nə qədərdir?

- 1,0 qəpik
- 0,4 qəpik
- 0,6 qəpik
- 0,2 qəpik
- 0,7 qəpik

16 əhali istehlakçı qrupu üçün təbii qazın pərakəndəsatış qiyməti nə qədərdir? (1000m³ üçün əDV ilə)

- 46,8 manat
- 100 manat
- 45,0 manat
- 41,0 manat
- 47,2 manat

17 Hərəkər xərcləri asılıdır:

- su nəqliyyati ilə baqajın sərnişinlərin və yüklerin daşınmasından
- daşıma məsafəsindən
- sərnişinlərin və dəmiryolu nəqliyyati baqajının daşınmasından
- avtomobil nəqliyyatı baqajı və sərnişinlərin daşınmasından
- yerli avia xətlərdə baqajın və sərnişinlərin daşınmasından

18 Nəqliyyat xidmətinin maya dəyərinin hesablanması zamanı aşağıdakı göstəricini uçota almaq lazım deyil:

- bütün cavablar düzgün deyil
- 1 ton yüksək düşən başlangıç son əməliyyatlara çəkilən məsrəflər
- 1 ton yükün 1 km məsafəyə daşınmasına çəkilən xərclər
- məsafə
- mənfəətin kütləsi

19 Tariflə dərəcələrinin qurşaqlar üzrə məcmusuusu aşağıdakılardan birini formalaşdırır:

- sərnişin sxemini
- tarif sxemini
- dəmiryol sxemini
- nəqliyyat sxemini
- yük sxemini

20 Avtomobil nəqliyyatı üzrə yük tariflərinin differensiasiyası aşağıdakı növlərdən biri üzrə aparılmır:

- fraxt üzrə

- işəmuzd
- yüklerin xırda göndərişlərlə daşınması üzrə
- müstəsna tariflər üzrə
- vaxtamuzd

21 Azərbaycan Respublikasında qiymətləri və tarifləri tənzimləyən orqan hansıdır?

- İctimai Təşkilatlar
- Vergilər Nazirliyi
- Gömrük Komitəsi
- Dövlət Sosial Müdafiə Fondu
- Tarif Şurası

22 Dəmiryol nəqliyyatı müəssisələri üzrə orta tarif dərəcəsi müəyyən etmək üçün aşağıdakı göstərici tələb olunmur:

- bütün variantlar doğrudur
- mənfəət kütləsi
- daşınma xərcləri
- nəqliyyat məhsulunun həcmi
- daşınma məsafəsi

23 Aşağıdakılardan biri nəqliyyat tarifi deyil.

- tranzit
- differensial
- proporsional
- akkord
- xüsusi

24 Məişət xidməti bazarında qiymətə təsir edən amillərə aid deyil :

- cavablar doğru deyil
- sifarişin yerinə yetirilməsinin təsililik dərəcəsi
- ilin dövrlərinə uyğun olaraq əhalinin məişət xidmətinə tələbatın mövsumi dəyişməsi
- sifarişçiye xidmətin yaxınlaşma dərəcəsi
- xidmətin sosial əhəmiyyətliliyi

25 Maşın və avadanlıqlara olan sürüşkən qiymətlər dünya ticarətində adətən nəyi nəzərə alaraq müəyyən edilir?

- Çatdırılma müddətləri.
- Tələb və təklifi;
- Dünya bazar qiymətlərini;
- Maşın və avadanlıqların hazırlanması müddətində baş verən istehsal xərclərində dəyişiklikləri;
- Bağlanan sövdələşmə şərtlərini;

26 Dünya təcrübəsinə əsasən avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri ixrac ölkələrinin ilkin bazarında qiymətləndirilən avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri haqqında verilənlər olmursa, lakin digər ölkələrin ilkin bazarında oxşar avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri haqqında məlumatlar olduqda hansı metodla təyin edilir?

- yalnız dolayı metodla
- Dolayı, Birbaşa
- Birbaşa

- Hesablama
- həm birbaşa həmdə hesablama metodu ilə

27 Hansı növ qiymətlər Qərbi-Avropa ölkələrində qara metallarının ixrac qiymətləridir?

- Dünya bazarına olan böyük təkliflərin qiymətləridir;
- Faktiki sövdələşmə qiymətləridir
- Böyük müqavilələrin qiymətləridir;
- Sorğu bazis qiymətləridir;

28 Hansı şərtlər daxilində qara metalların sorğu qiymətləri müəyyən edilir?

- FOB – adı keyfiyyətli metala olan Qərb-Avropa ölkələrinin sorğu bazis qiymətlərinin stansiyası.
- Franko göndərmə stansiyası”
- KAF təyinat stansiyası”
- CIF təyinat stansiyası”
- Rüsum daxil olmaqla, Franko-alıcı”

29 Qeyd olunanlardan hansı xarici ticarət sövdələşməsi iştirakçısının hesablaşma qiymətinə aid edilir?

- istehlakçıların əmtəəni almağı arzuladıqları qiymət
- sövdələşmə iştirakçısının əmtəəni satmağı (almağı) arzuladıqı qiymət
- sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin aşağı astanası
- sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin yüksək həddi
- sövdələşmə iştirakçıları arasında müqavilə qiyməti

30 Aşağıdakılardan hansı bazis şərtlərini xarakterizə edir?

- satışla əlaqədar nəqliyyat və gömrük xərclərinin satıcı tərəfindən ödədilməsidir
- məhsulun siğortalanması şərti ilə idxl və ixracı nəzərdə tutulur
- nəqliyyat, yükləmə, boşaltma, məhsulun siğortalanması və əmtəələrin dövlət sərhəddini keçdiyi zaman gömrük sənədləşdirilməsi xərclərinin qiymətdə eks olunması şərtləri nəzərdə tutulur
- məhsulların gömrük rüsumları tətbiq edilməsi şərti ilə ixracatı nəzərdə tutulu
- alışla bağlı bütün xərclərin alıcının öz üzərinə götürməsi şərti başa düşülür

31 Aşağıda qeyd olunan hökməldən hansı yanlışdır?

- Dünya qiymətlərinin artma meylinə malik olmasının əsas amili idxal-ixrac proseslərinin kəskin surətdə güclənməsidir
- Dünya qiymətlərinin formallaşmasına və hərəkətinə təsir edən başlıca amil istehsal xərcləri sayılır
- Tələb və təklif arasındaki nisbatların qiymətlərə təsir miqyası rəqabətdən asılıdır
- Rəqabət nə qədər güclü və bazar nə qədər azad olsa, onda həmin amilin qiymətə təsiri bir o qədər əhəmiyyətli olar
- Dövlət tənzimlənməsi tədbirləri dünya qiymətlərinin dinamikasına bilavasitə təsir göstərir

32 Hansı qiymət indeksi BMT-nin statistikasına daxil deyildir?

- əlvan metallar üzrə idxal qiymətləri indeksləri
- Beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri.
- Xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri.
- Bir tərəfdən sənaye cəhətdən inkişaf etmiş kapitalist ölkələri, digər tərəfdən inkişaf etməkdə olan ölkələr tərəfindən aparılan xammal və ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Sənaye məmulatları üzrə xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri

33 Aşağıdakı qiymət indekslərindən hansı BMT-nin statistikasına daxildir?

- Bütün variantlar doğrudur
- Beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri
- Xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Bir tərəfdən sənaye cəhətdən inkişaf etmiş kapitalist ölkələri, digər tərəfdən inkişaf etməkdə olan ölkələr tərəfindən aparılan xammal və ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Sənaye məmulatları üzrə xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri

34 EX Work termini beynəlxalq təcrübədə nəyi bildirir?

- fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
- franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- sərbəst gəminin göyərtəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- sərbəst gəminin göyərtəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)

35 Free carrier termini beynəlxalq təcrübədə nəyi ifadə edir?

- nəqliyyat sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- sərbəst gəminin göyərtəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- sərbəst gəminin göyərtəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
- dəyəri, siğortalanma və fraxt (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)

36 Free along side ship termini beynəlxalq təcrübədə nəyi ifadə edir?

- sərhəddə kimi ... (şərtləndirilmiş məntəqəyə qədər) çatdırılmışdır
- franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- sərbəst gəminin göyərtəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- daşınma haqqı və siğortalanma... (... sərbəstləndirilmiş təyinat yerinə)...dək ödənilmişdir

37 Verilənlərdən hansı idxal-ixrac güzəştlərinin həcmində təsir göstərmir?

- daxili iqtisadi və siyasi vəziyyət
- əmtəə bazarının konyunkturası
- istehsalın inhisarlaşması dərəcəsi
- təsbit olunmuş qiymətlər
- təchizatçı firmanın maliyyə vəziyyəti

38 Dünya təcrübəsinə əsasən dünya qiyməti verilən hansı əlamət əsasında xarakterizə olunmur:

- sövdələşmələr azad döner valyutaya görə bağlanmalıdır
- beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır
- sövdələşmələr xüsusi deyil, kommersiya xarakteri daşımmalıdır
- müvafiq valyuta reciminin mövcudluğu şəraitində xammalın əsas ixracatçıları sayılan inkişaf etməkdə olan ölkələrdən daşınan xammalın qiymətləri sabit olmalıdır
- sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxal istiqamətli olmalıdır

39 Aşağıdakılardan hansı dünya qiymətlərinə aid edilmir?

- daxili topdansatış qiymətləri
- FAC, FOB və CIF qiymətləri
- müqavilə qiymətləri
- birca məzənnəsi, hərrac və torq qiymətləri
- iri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmə qiymətləri;

40 Gömrük tarifinin tətbiq edilməsi nəyə gətirib çıxarır?

- istehlakçı və istehsalçıların rifah səviyyəsinin dəyişməsinə
- idxal qiymətlərinin artmasına və yerli malların qiymətlərinin aşağı düşməsinə
- idxal və yerli malların qiymətlərinin artmasına
- yerli istehsalçıların qazancına və məhsul istehlakçılarının itkisinə
- bütünlükdə yerli məhsulların istehsalçı və istehlakçılarının itkisinə

41 Gömrük rüsumlarının tətbiq edilməsi hansı məqsədləri güdür?

- daxili bazarda qiymətlərin aşağı düşməsi
- xarici iqtisadi əlaqələrin genişlənməsi
- dövlət büdcəsinin artması
- daxili bazarın daxili rəqabətdən qorunması
- xarici bazarların zəbt edilməsi

42 Antidempinq və kompensasiya rüsumları, məhdudlaşdırılması, minimal idxal qiymətləri sistemi, idxalın lisenziyalasdırılması, idxal və ixrac norması – Bunlar nədir?

- daxili ticarətin tənzimlənməsinin tarif tədbirləri
- xarici ticarətin tənzimlənməsinin statik metodları
- xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsinin inzibati üsulları
- xarici ticarətin tənzimlənməsinin tarif tədbirləri
- xarici ticarətin tənzimlənməsinin qeyri-tarif tədbirləri

43 Dünya təcrübəsində məhsulun gömrük dəyərinin müəyyən olunması metodlarının sayı nə qədərdir?

- on iki
- on
- üç
- beş
- altı

44 FOB və FAS şərtlərində qiymətlər fərqləndirilir

- Bazar şərtləri ilə
- Ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- Nəqliyyat xərclərinin kəmiyyəti qədər
- Ödəniş şərtləri ilə
- Gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər

45 Beynəlxalq tarif və fraxtlar nəyi ifadə edir?

- Daşıma qiymətlərini
- Nəqliyyat məhsullarının milli dəyərini
- Nəqliyyat məhsulunun bazar qiymətini
- Nəqliyyat məhsulunun beynəlxalq dəyərini
- Nəqliyyat məhsulunun istehsalına sərf olunan ictimai zəruri xərcləri

46 Qiymətlərin və tariflərin tənzimlənməsinin hüquqi əsaslarına nə daxildir?

- Rəqabət məcəlləsi
- “Tənzimlənən qiymətlər haqqında” qanun
- Gömrük rüsumu haqqında qanun

- Qiymətləndirmə fəaliyyəti haqqında qanun
- Məhsulların (işlərin və xidmətlərin) maya dəyərinin tərkibinə daxil olan xərclərin tərkibi haqqında Əsasnamə

47 Dünya qiymətləri haqqında deyilən fikirlərdən hansı doğrudur?

- dünya qiymətləri istehsal-tə davül xərclərini və idxal-ixrac rüsumları əsasında formalasən beynəlmiləl istehlak qiymətini pul formasında ifadə edir
- dünya qiymətləri stehsal xərcləri və orta mənfəətin məcmusu əsasında formalasən beynəlmiləl istehlak qiymətini pul formasında ifadə edir
- dünya qiymətləri ictimai zəruri xərclərə malik əmtəələrin beynəlmiləl istehsal qiymətini pul formasında ifadə edir
- dünya qiymətləri ictimai zəruri xərclərə malik, həmçinin orta mənfəətliliyi özündə əks etdirən əmtəələrin beynəlmiləl istehsal qiymətini pul formasında ifadə edir
- dünya qiymətləri elmi-texniki tərəqqi və yüksək konstruksiya xüsusiyyətlərinə malik əmtəələrin beynəlmiləl istehsal qiymətini pul formasında ifadə edir

48 Dünya təcrübəsində iri firmaların faktiki sövdələşmə qiymətləri və təklif qiymətləri haqqında qeyd olunanlardan hansı doğrudur?

- beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin qiymətlərinin plan səviyyəsini göstərir
- sövdələşmə bağlanarkən bir qayda olaraq, aşağı düşən qiymətlərin plan səviyyəsini göstərir
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər plan səviyyəsini göstərir
- sövdələşmə bağlanarkə, bir qayda olaraq, sabit qiymətlərin plan səviyyəsini göstərir
- ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətlərinin plan səviyyəsini göstərir

49 Aşağıdakı qiymətlərdən hansında satıcı limanda əmtəə daşıyan gəmini boşaltmaya təhvil verdiyi andan onun öhdəliyi bitmiş olur?

- DEQ
- FAS
- FOB
- CFR
- CIF

50 Aşağıda göstərilən qiymət növlərinin hansında satıcı göstərilən təyinat limanına əmtəənin təchizatı üçün lazım olan məsrəfləri və fraxtı ödəməlidir.

- CIF
- EXW
- FOB
- FCA
- CFR

51 Aşağıdılardan hansı şərtə görə CFR şərtində verilən öhdəlikləri və daşıma zamanı əmtəənin zədələnmələrdən və ya zay olmadan risklərin dəniz sigortalanmasını təmin edir?

- EXW
- CIF
- FCA
- FOB
- CPT

52 Hansı şərtə görə satıcı əmtəəni idxal ölkəsində razılışdırılan məntəqəyə çatdırıldığı anda özünün öhdəliyini yerinə yetirmiş hesab edir?

- DDP

- FCA
- FOB
- CIF
- CPT

53 Dünya təcrübəsinə əsasən FOB və FAS şərtlərində qiymətlər aşağıdakılardan hansı ilə fərqləndirilir?

- Bazar şərtləri ilə
- Ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- Nəqletmə xərclərinin kəmiyyəti qədər
- Ödəniş şərtləri ilə
- Gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər

54 Aşağıda qeyd olunanlardan hansı daxil edilməklə ixrac və idxlal qiymətlərinin kalkulyasiyasının formal sxemi daxili qiymətlərin hesablanması zamanı istifadə edilən sxemdən fərqlənir?

- Sığorta xərcləri və gözlənilməz risklərin örtülməsi üçün zəruri olan ehtiyatlar.
- Saticıların və nümayəndələrin komisyon mükafatlandırılması
- Alıcıının ölkəsində idxlal gömrük xərcləri;
- Qablaşdırmağa çəkilən xərclər, nəqliyyat xərcləri;
- Maliyyələşdirmə xərcləri;

55 Qiymətlər çoxluğu hansı amillərlə beynəlxalq ticarətdə müəyyən edilmir?

- ayrı-ayrı ölkələrin investisiya siyaseti ilə .
- bazarlar üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyaseti ilə;
- hökumət təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən dövlət-inhisar tədbirləri ilə (ticarət-siyasi və valyuta);
- qeyri-kommersiya və digər xüsusi əməliyyatlarla;
- alıcıların kateqoriyaları üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyaseti ilə;

56 Hansı növ güzəstlər beynəlxalq təcrübədə tətbiq edilmir?

- kompensasiya güzəstləri
- əmtəə alqısında nəğd hesablaşmalara görə, miqdarına və ya seriyalılığa görə
- preyskurant qiymətlərindən ümumi güzəstlər
- diler güzəstləri
- mövsümi güzəstlər;

57 Aşağıda göstərilənlərdən hansı xüsusi əmək bölgüsünə aid edilir?

- sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr, xammal ölkələri, aqrar ölkələr aid edilir
- hazır məhsulun müəyyən növlərinin istehsalı sahəsində yaranan ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- lisenziya, patent, "nau-hau" və s. alqı-satqısının istifadəsi sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- elmi texniki tərəqqinin nəaliyyətlərdən maksimum istifadə sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- detal və ehtiyat hissələri istehsalında, müxtəlif texnoloji mərhələlərə görə ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

58 Dünya bazarının tutumu ilə bağlı aşağıda qeyd olunanlardan hansı yanlışdır?

- mili istehsal həcmiñ üstünə idxlal-ixracı əlavə edib pul vahidində ölçülür
- əmtəələrin satış həcmi ilə müəyyən edilir
- milli istehsal həcmiñ üstünə idxlalı ixracı çıxmaqla fiziki və ya pul vahidində ölçülür
- öyrənilərkən ölkənin, əhalinin, ayrı-ayrı firmaların alıcılıq tələbi təhlil olunur
- istehsal təyinatlı əmtəələrdə öyrənilərkən sahənin inkişaf perspektivləri, elmi-texniki tərəqqi, maşın və avadanlışın mümkün göndərilmə həcmiñ tədqiq edilir

59 Sazişlərdə rüsumlar ödənilməklə çatdırılmışdır şərti ilə hansı qiymət növündən istifadə olunur?

- DDP qiymətləri
- FOB qiymətləri
- FAS qiymətləri
- DDU qiymətləri
- DE qiymətləri

60 Qeyd olunan amillərdən hansı müasir beynəlxalq ticarətdə qiymətlər çoxluğunun müəyyən edir?

- Bütün variantlar doğrudur
- bazarlar üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;
- hökumət təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən dövlət-inhisar tədbirləri ilə (ticarət-siyasi və valyuta);
- qeyri-kommersiya və digər xüsusi əməliyyatlarla;
- alıcıların kateqoriyaları üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;

61 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin öyrənilməsinin əsas şərtidir:

- təhlil edilən müddətdə baş verən dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi də daxil olmaqla faiz və ya kəmiyyət ölçü vahidlərində verilmiş anda qiymət səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- təhlil edilən müddətdə baş verən dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi
- faiz və ya kəmiyyət ölçü vahidlərində verilmiş anda qiymət səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- təhlil edilən müddətdə bazaarda və ölkələrin iqtisadi mühitində baş verən dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi
- təhlil edilən müddətdə bazaarda kəmiyyət ölçü vahidlərində qiymət səviyyəsinin müəyyən edilməsi

62 Qeyd olunan əlamətlərdən hansı dünya qiymətini xarakterizə edir?

- Sövdələşmələr yalnız ixrac istiqamətli olmalıdır;
- Ixrac və ya idxal əməliyyatları azad reyiminə malik bazarlarda baş verməlidir
- Ixrac və ya idxal əməliyyatları elə bir şəraitdə baş verməlidir ki, istənilən satıcı (alıcı) bu baza da sövdələşməni başa vura bilsin.
- Həmin sövdələşmələr kommersiya deyil, xüsusi xarakter daşımalıdır;
- Ixrac və ya idxal əməliyyatları azad bazar şəraitdə baş verməlidir ki, istənilən satıcı (alıcı) bu baza da sövdələşməni başa vura bilsin.

63 Aşağıdakılardan hansı dünya qiymətini xarakterizə edən əlamət deyil?

- Həmin sövdələşmələr kommersiya deyil, xüsusi xarakter daşımalıdır;
- Beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır
- Həmin sövdələşmələr xüsusi deyil, kommersiya xarakteri daşımalıdır;
- Sövdələşmələr azad döñər valyutaya görə bağlanmalıdır;
- Sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxal istiqamətli olmalıdır;

64 Qiymətli kağızların bazar dəyəri hansı amillə müəyyən olunur?

- qiymətli kağızların növü, gəlirin miqdarı, borc faizi, inflyasiya, iqtisadi tsikl fazası, bazar konyunkturu, fond bazarlarının tənzimlənməsi mexanizmi
- istiqrazlar üzrə faizlərin ödənilmə müddəti
- qiymətli kağızların emitentinin fəaliyyətinin gəlirliliyi
- emitentin fəaliyyətinin qeyri sabitliyi
- qiymətli kağızlar növü üzrə riskin dərəcəsi

65 Valyuta məzənnəsi dedikdə başa düşülür.

- xarici valyutanın alınması və satılması
- valyuta birjalarında sövdələşmələrin bağlanması qaydası

- hər hansı bir ölkənin pul vahidinin başqa ölkələrin valyutası ilə ifadəsinin dəyəri
- dünya bazarlarında satılmış və ya alınmış əmtəənin dəyəri
- inkişaf etmiş ölkələrin sərbəst dönerli valyutası

66 Valyuta sövdələşmələrinin aşağıdakı növləri fərqləndirilir

- «Spot» və «Forward» sövdələşmələri.
- «SPOT» sövdələşməsi
- «Forward» sövdələşməsi
- «Spot» kassa əməliyyatı və «forward» sövdələşməsi
- Valyutanın alınıb satılması ilə müəyyən müddətdən sonra aparılan kombinasiyalı sövdələşmə

67 Valyuta məzənnələrinin aşağıdakı növləri mövcuddur.

- milli və regional valyuta məzənnəsi
- sərbəst enib-qalxan valyuta məzənnəsi
- möhkəm valyuta məzənnəsi
- sərbəst enib-qalxan və möhkəm valyuta məzənnələri
- xüsusi alınma hüququ olan SDR kredit pulları

68 Neçənci ildə I Beynəlxalq Valyuta Konfransı keçirilib?

- 1871
- 1867
- 1868
- 1869
- 1870

69 Neçənci ildə II Beynəlxalq Valyuta Konfransı keçirilib?

- 1925
- 1921
- 1922
- 1923
- 1924

70 Hansı şəhərdə IV Beynəlxalq Valyuta Konfransı keçirilib?:?

- Argentina
- Braziliya
- İtaliya
- Yamayka
- Almaniya

71 II Beynəlxalq Valyuta Konfransı hansı şəhərdə keçirilib?

- Kopenhagen
- Paris
- Münhen
- Genuya
- Afina

72 V Beynəlxalq Valyuta Konfransı nə vaxt keçirilib?:?

- 2000
- 1979

- 1980
- 1954
- 1990

73 Beynəlxalq valyuta sisteminin neçə növü vardır

- 5
- 1
- 2
- 3
- 4

74 Qızıl standartının tətbiq olunduğu ilk ölkə hansıdır?

- Toqo
- Almaniya
- Böyük Britaniya
- İtaliya
- Fransa

75 Verilən şəhərlərdən hansında I Beynəlxalq Valyuta Konfransı keçirilib?

- 1869- Paris
- 1867 – Paris
- 1867 – Münhen
- 1868- Münhen
- 1868-London

76 Nəqliyyat xərclərinin qiymətlərə daxil edilməsi üsullarına görə qiymət növü deyil-

- zona qiymətləri
- istehsal yerində FOB qiyməti
- bazis məntəqə qiyməti
- sürüşkən qiymətlər
- franko-anbar-istehlakçı qiyməti

77 Aşağıdakılardan hansı kredit resurslarına qiymətqoyma modeli deyil.

- Fişer modeli
- LIBOR modeli
- praym-reyt modeli
- kep modeli
- «dəyər+» modeli

78 Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri ilə sənaye məhsullarının qiyməti arasındaki nisbətlər tənzimlənir-

- Paaşə indeksi ilə
- Linda indeksi ilə
- Laspeyres indeksi ilə
- paritet qiymət indeksi ilə
- istehlak qiymətləri indeksi ilə

79 Aşağıdakılardan hansı aqrar-sənaye sistemi məhsullarının qiymət sisteminə aid deyil?

- sərbəst qiymətlər

- birja qiymətləri
- kontrakt qiymətləri
- müqavilə qiymətləri
- transfert qiymətləri

80 Verilənlərdən hansı dünya qiymətini xarakterizə edən amildir:

- Bütün variantlar doğrudur.
- Beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır
- Həmin sövdələşmələr xüsusi deyil, kommersiya xarakteri daşımalıdır;
- Sövdələşmələr azad dönər valyutaya görə bağlanmalıdır;
- Sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxlə istiqamətli olmalıdır;

81 Əsas qiymət növləri haqqında verilən fikirlərdən hansı dünya bazarında xarici ticarət fəaliyyətinin həyata keçirilməsində nəzərə alınmalıdır?

- Bütün variantlar doğrudur
- Iri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmələrin qiymətləri
- Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri.
- Kontrakt qiymətləri;
- Birjada təyin edilən qiymətlər, hərracların və ticarət təşkilatlarının qiymətləri;

82 Aşağıda verilən qiymət növlərindən hansı dünya bazarında xarici ticarət fəaliyyətini həyata keçirərkən nəzərə alınmır?

- Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili pərakəndəsatış qiymətləri
- Iri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmələrin qiymətləri
- Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri
- Kontrakt qiymətləri;
- Birjada təyin edilən qiymətlər, hərracların və ticarət təşkilatlarının qiymətləri;

83 Bazar qiymətinin formalaşması anında-

- təklifin həcmi tələbin həcmindən aşağıdır
- tələbin həcmi təklifin həcmini üstələyir
- tələbin həcmi təklifin həcmindən aşağıdır
- təklifin həcmi tələbin həcmini üstələyir
- tələbin həcmi təklifin həcmindən bərabərdir

84 Dünya bazar qiymətinin növüdür-

- müqavilə qiymətlər
- franko – anbar qiymətləri
- təsbit edilən qiymətlər
- kontrakt qiymətləri
- bazis qiymətlər

85 Tikinti maşın və mexanizmlərin istismarı xərclərinə aiddir.

- əsaslı təmir xərcləri
- tikinti maşınlarının idarə olunması ilə əlaqədar əmək haqqı xərcləri
- amortizasiya ayırmaları
- cari təmir xərcləri
- maşınların və avadanlıqların daşınması xərcləri

86 Qiymətin əmələ gəlməsinə aktiv təsir göstərmir

- ayrı-seçkilik
- inhisarçılıq
- inflyasiya
- dempinq
- innovasiya siyaseti

87 Oliqopolistlər üçün əsasdır:

- cavablar doğrudur
- rəqiblərin reaksiyasının qeyri - müəyyənliyi
- alıcıların reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi
- qiymət strategiyasının seçilməsi
- qiymət taktikasının dəyişilməsi

88 Aşağıda göstərilən amillərdən hansı dünya bazarında qara metalların qiymətinin formalaşmasına təsir göstərir?

- dünya bazarını formalaşdırıran tələb-təklif amili
- Ümumi Bazar ölkələrinin ixrac qiymətləri
- ölkədəki və dünya ölkələri üzrə siyasi amillər
- dünya bazarında mövcud olan inflyasiya amilləri
- dünya bazarını formalaşdırıran konyuktura amili

89 Birjalarda sövdələşmələr haqqında informasiya növü hansıdır?

- metodiki
- marketinq
- birja
- hüquqi
- statistik

90 Alqı-satqı prosesi ilə məşğul olan bazarın təşkilati forması necə adlanır?

- hərrac
- tender
- birja
- alyans
- yarmarka

91 Tikinti məhsulunun qiymətinin formalaşmasının əsasıdır-

- smeta dəyəri
- smeta maya dəyəri
- avadanlığa çəkilən xərc
- tikinti-quraşdırma xərcləri
- bina və qurğuların tikintisinə çəkilən xərclər

92 Üstəlik xərclərin tərkibinə aid deyildir:

- inzibati təsərrüfat xərcləri
- amortizasiya xərcləri
- tikinti işlərinə xidmət xərcləri
- sair üstəlik xərclər

- tikinti-quraşdırma xərcləri

93 Oliqopolistik bazar üçün xarakterikdir

- cavablar doğrudur
- sahədə firmaların azsaylı olması
- standart və differensial əmtəələrin istehsalı
- sahəyə giriş üzrə ciddi maneələrin olması
- rəqiblərdən qarşılıqlı asılılıq

94 Qiymət likvidliyi modelinin növü deyil:

- Cavablar doğrudur
- Statistik qiymət vahidliyi
- Dinamik qiymət liderliyi
- Rəqabəti liqiymət liderliyi
- Dempinq qiymət liderliyi

95 Inhisar rəqabətini digər bazar strukturlarından fərqləndirən amil deyil:

- cavablar doğrudur
- əmtəələrin differensiallaşdırılması
- çoxlu sayıda satıcıların olması
- qiymət rəqabəti
- qiymət göstəriciləri üzrə rəqabət

96 Oliqopolistik bazarda müəssisələrin davranış modeli deyildir

- qiymət liderliyi
- koordinasiya edilməyən oliqopoliya
- qiymət endirimləri
- «qaydalar üzrə oyun»
- sadalananların hamısı

97 Kurno modelinə görə:

- cavablar doğrudur
- hər iki firma həmcins məhsul istehsal edir
- hər iki firma müstəqil olaraq istehsal haqqında qərar qəbul edir
- satıcılar seçilən istehsal həcmələri üzrə öz səhvləri barədə informasiyaya malik deyil
- istehsalçıların bazar haqqında məlumatları vardır

98 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı dünya əmtəə bazarının konyunkturasının öyrənilməsinə aid deyildir?

- Maliyyə – kredit sahələrinin göstəriciləri.
- Material istehsalı sahəsinin göstəriciləri
- Daxili əmtəə dövriyyəsinin göstəriciləri;
- Xarici ticarət göstəriciləri;
- Ölkənin Milli gəlirinin və alıcılıq qabiliyyətinin səviyyəsinin dinamika göstəriciləri.

99 Neçənci ildən etibarən beynəlxalq kommersiya terminləri tətbiq olunmağa başlamışdır?

- 2000-ci ildən
- 1936-cı ildən
- 1940-cı ildən

- 1965-ci ildən
- 1990-cı ildən

100 Hansı hallarda aşağı qiyamətlər strategiyası tətbiq edilir?

- cavablar doğrudur
- xarici bazara daxil olmaq halında
- daxili bazarda öz payını artırmağın mümkün halında
- kütləvi bazara çıxarmaq halında
- ümumi satış həcmini artırmaq halında

101 Digər alıcıların davranışlarının təsirindən asılı olaraq istehlakçıların davranış modeli deyil

- sadalananların heç biri
- Snob effekti
- Beblen effekti
- təqlid edənlər
- müqayisənin mürəkkəbliyi effekti

102 Əmtəə nə qədər nadirdirsə (yanlış variantı seçin)

- alıcıların əksəriyyəti onun bahalığına görə laqeydlik göstərəcək
- onun qiyməti bir o qədər yüksəkdir
- onun qiymətinin dəyişməsinə alıcı həssaslığı bir o qədər yüksəkdir
- onun qiymətinin dəyişməsinə alıcı həssaslığı bir o qədər zəifdir
- alıcı ona bir o qədər yüksək qiymət ödəyəcək

103 Əmtəələrin analoqlarla müqayisəsi nə qədər çətindirsə -

- əmtəə nadir olduğundan heç nə dəyişməyəcək
- alıcılar onun qiymətinə bir o qədər həssasdırlar
- alıcılar onun qiymətinə bir o qədər zəif həssaslıq göstərəcək
- alıcılar əmtəənin alış həcmini kəskin azaldacaq
- alıcılar əmtəənin alış həcmini tədricən azaldacaq

104 Əgər əmtəənin qiyməti onun keyfiyyətini əks etdirirsə -

- alıcılar qiymətə yüksək həssaslıq göstərir
- qiymət keyfiyyətə zəmanətdir
- alıcılar qiymətə az həssasdırlar
- keyfiyyət bilavasita qiymətdə özünü biruzə verir
- qiymət yeganə keyfiyyət göstəricisidir

105 Əmtəə nə qədər uzunmüddət ərzində saxlanıla bilərsə (yanlış variantı seçin)

- hər bir variant qismən mümkündür
- alıcıların onun qiymətinə həssaslığı bir qədər aşağıdır
- alıcıların onun qiymətinə həssaslığı bir qədər yüksəkdir
- alıcılar optimal əmtəə ehtiyatı yaradacaqlar
- alıcılar əmtəənin alışını təxirə salırlar

106 Praktiki qiymətmələğelmədə iqtisadi nəzəriyyənin nəticələrindən istifadə variantları hansılardır?

- radikal və kompromiss
- radikal
- kompromiss

- konstruktiv və radikal
- praktik və kompromiss

107 Firmanın idarəetmə konsepsiyasının alətləri hansılardır?

- bütün variantlar doğrudur
- xərclərin və qiymətlərin hesablanması
- qiymətlərin və qiymətliliyin idarə edilməsi
- xərclər və qiymətlərlə idarəetmə
- qiymətlərin və qiymətliliklə nəzarət

108 Aşağıda verilənlərdən hansı yüksək qiymət strategiyası əsasında təmin olunur?

- yüksək xərcləri
- artıq pul ödəmələrini
- yeni texnologiyanın tətbiqini
- yüksək mənfəəti
- tələbin yüksəlməsini

109 Göstərilən məqsədlərdən biri üçün aşağı qiymət strategiyası tətbiq edilmir:

- yüksək mənfəət əldə etmək
- Iflasa uğramaq
- Gəlirlərin səviyyəsi
- Ümumi satış həcmini artırmaq
- İstehsalı tam gücü ilə işlətmək

110 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı qiymətlər üzrə liderliyi ifadə edir?

- Satış həcminin artırılması
- Məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
- Bazar tədqiqatının keyfiyyəti
- Məhsulun keyfiyyəti
- Azad rəqabət mühiti

111 Təklifin dəyişməsinə təsir edən qeyriqiymət amili:

- alıcıların sayı
- alıcıların zövqü
- gəlirlərin səviyyəsi
- müəyyən məhsul növünə üstünlük verilməsi
- digər məhsulların qiymətləri

112 İstehsalın mövcud səviyyəsi həcmində formalaşan tələbat

- mütləq tələbat
- artan tələbat
- nisbi tələbat
- cüzi tələbat
- həqiqi tələbat

113 Resursların optimal bölüşdürülməsinə imkan verən qiymət funksiyası

- stimullaşdırıcı
- uçot
- informasiya

- bölgü
- tələb və təklifin balanslaşdırılması

114 Maya dəyərinin 40Azn, məhsul üzrə mənfəətin 10 Azn və ƏDV-nin 18% olduğunu bilərək onun qiymətdə xüsusi çəkisini tapın:

- 30 Azn
- 9 Azn
- 5,4 Azn
- 18 Azn
- 1,8 Azn

115 Mənfəətin sıfır nöqtəsində qiymət bərabərdir.

- ümumi gəlirlə sabit xərclərin fərqinə
- maya dəyəri və mənfəətin cəminə
- maya dəyəri və ƏDV – nın cəminə
- ümumi gəlirin maya dəyərinə olan nisbəti
- sabit və dəyişən xərclərin cəminə

116 Qiymət elementi olmaqla istehlakçılar tərəfindən ödənilir:

- nəqliyyat vergisi
- ƏDV və aksiz vergisi
- Gəlir vergisi
- mənfəət vergisi
- əmlak vergisi və torpaq vergisi

117 Əsas xərclərin köhnəlmə xərclərinə aiddir

- Yanacaq xərcləri
- Tikinti maşınlarının idarə olunması ilə əlaqədar əmək haqqı xərcləri
- Amortizasiya ayırmaları
- Cari təmir xərcləri
- Əsas vəsaitlərin daşınmasına çəkilən xərclər

118 Korrelyasiya təhlili öyrənilən əlamətlər arasında əlaqə göstəriciləri deyildir:

- məcmu çoxluq korrelyasiya əmsalları
- cüt korrelyasiyanın xətti əmsalı
- xüsusi korrelyasiya əmsalları
- məcmu korrelyasiyanın xətti əmsalı
- determinant əmsalı göstəricilərinin hesablanması yolu ilə əlaqədə mövcudluğu

119 Korrelyasiya-regressiya təhlili metodunda hansı tənlik əsasında qiymət məsələsi həll olunur?

- cüt korrelyasiyanın xətti əmsalları arasında əlaqələr tənliyi
- yekun amillər arasında əlaqələr tənliyi
- xətti əmsallar tənliyi
- korrelyasiya və regressiya amilləri arasında xətti tənlik
- korrelyasiya təhlili əsasında müəyyən olunan amillər arasında qeyri-xətti tənlik

120 Qiymətin bazar konyunkturasının təsiri altında formallaşması hansı amilin təsiri altında baş verir?

- demoqrafik amil
- strateji

- taktiki amil
- iqtisadi amil
- təbii amil

121 Qiymətlərin istehsal xərclərinə görə müəyyən edilməsinin üstünlükləridir:

- istehsalçılar qiymətdən faydalı kommersiya vasitəsi kimi istifadə etmirlər
- qiymət alıcıların əmtəəyə vermək istədiklərdən yuxarı və aşağı ola bilər
- qiymət bazarı təmin etmək məqsədilə dəyişib, istehsal xərclərdən düz asılı olmaya bilər
- istehsalçılar bazar seqmentləşdirilməsini və alıcıların qiymətə münasibətləri nəzərə almırlar
- qiymət avans olunmuş kapitalı ödəməklə məqsədli mənfəəti formalasdırır

122 Qiymətlərin hesablanması modeinin mərhələsidir:

- rentabelliyyin müəyyən olunması
- mənfəətin təmin olunması
- istehsal xərclərinin qiymətləndirilməsi
- əmtəənin nadir üstünlüklərinin aşkaralaçılması
- qiymətin yüksək səviyyəsinin müəyyən olunma

123 Qiymətlərin hesablanması mərhələsi deyildir:

- gəlirlərin səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- qiymətin əmələ gəlməsi məsələsinin qoyuluşu
- tələbin müəyyən edilməsi
- qiymətin əmələ gəlməsi metodunun seçilməsi
- istehsal xərclərinin qiymətləndirilməsi

124 Qiymətlərin hesablanması modelinin mərhələsi deyildir:

- istehsal xərclərinin qiymətləndirilməsi
- qiymətin əmələ gəlməsi məsələsinin qoyuluşu
- tələbin müəyyən edilməsi
- inhisarçılıq səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- rəqiblərin qiymət və əmtəələrinin təhlili

125 Balın orta qiyməti hesablanarkən aşağıdakı göstəricidən istifadə olunur:

- baza etalon məmulatın topdan satış qiyməti
- cüt korrelyasiyanın xətti əmsalı
- xüsusi korrelyasiya əmsalı
- məcmu çoxluq korrelyasiya əmsallar
- məmulatın ayrı-ayrı hissələrinin maya dəyəri

126 Qiymətlərin tərkib elementi olan vergi növü:

- Mədən vergisi
- gəlir vergisi
- əlavə dəyər və aksiz vergisi
- Əmlak vergisi
- Nəqliyyat vergisi

127 Inzibati təsərrüfat xərclərinə aid deyildir

- cavabdeh doğrudur
- fəhlələrə verilən əlavə əmək haqqı

- obyektlərin verilməsinə maliyyə xərcləri
- reklamlara çəkilən xərclər
- təşkilatın əmlakının siğortalanması

128 Daimi xərclərin tərkibinə daxil edilir:

- tikinti və maşın mexanizmlərinin istismar xərcləri
- fəhlələrin əsas əmək haqqı
- materialların və konstruksiyaların dəyəri
- inzibati – təsərrüfat xərcləri
- telefonun abunə haqları

129 Qiymətlərin aşağı səviyyəsini zəruri edən amil:

- Cari tələbin yüksək tələbi
- Əmtəəyə tələbin formallaşması
- rəqabətin olması
- uzunmüddətli mənfəət əldə etməyə çalışmaq
- Daha çox alıcı kütlesi cəlb etmək

130 Maya dəyərinin 20Azn, məhsul üzrə mənfəətin 5 Azn və əDV-nin 18% olduğunu bilərək onun qiymətdə xüsusi çəkisini tapın:

- 9 Azn
- 4,5 Azn
- 2,7 Azn
- 15 Azn
- 7,2 Azn

131 Maya dəyərinin 30Azn, məhsul üzrə mənfəətin 10 Azn və əDV-nin 18% olduğunu bilərək onun qiymətdə xüsusi çəkisini tapın:

- 4,5 Azn
- 2,7 Azn
- 7,2 Azn
- 1,8 Azn
- 5,4 Azn

132 Qiymətəmələgəlmənin xarici amillərinə aid deyil:

- dövlətin qiyməti tənzimləməsi
- ölkədə siyasi sabitlik
- inflasiyanın həcmi
- vergi qanunçuluğunun təkmilliliyi
- xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi

133 Qiymətəmələgətirən amil deyil

- cavablar doğru deyil
- strateji amil
- taktiki amil
- dəyər amili
- dövlət inhisar tənzimlənməsi amili

134 Verilənlərdən hansı ümumi əmək bölgüsünə aid edilir?

- lisensiya, patent, "nau-hau" və s. alqı-satqısının istifadəsi sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr, xammal ölkələri, aqrar ölkələr aid edilir
- hazır məhsulun müyyəyən növlərinin istehsalı sahəsində yaranan ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- detal və ehtiyat hissələri istehsalında, müxtəlif texnoloji mərhələlərə görə ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- elmi texniki tərəqqinin nəaliyyətlərdən maksimum istifadə sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

135 Aşağıdakı variantlardan biri qiymət nəzəriyyəsində klassik məktəbin nümayəndələrinə tam şəkildə aid edilə bilməz:

- D.Rikardo, A.Marshall, F.Engels
- A.Smit, K.Marks, V.Pareto
- U.Cevons, K.Mencer, L.Valras
- D.Rikardo, Mank-Kullax, Y.Slutski
- U.Petti, A.Smit, P.Samuelson

136 Aşağıdakı variantlardan biri firmanın qiymətmələğəlmə nəzəriyyəsinin əsas istiqamətləridir:

- obyektiv marjinalizm, xərc, son məhsulun istehlakçı üçün oln faydalılığı
- xərc, subyektiv marjinalizm, neoklassik sintez
- istehlak xərcləri, son faydalılıq, əmtəələrə olan tələb
- neoklassik sintez, subyektiv marjinalizm, əmtəələrə olan tələb
- xərc, son faydalılıq, əmtəələrin təklifi

137 Qiymətmələğəlmənin subyektiv marjinalizm istiqamətinə görə qiymətin əsasında aşağıdakı kateqoriya dayanır:

- istehlak xərcləri
- mübadilə dəyəri
- pul tədavülü
- son hədd faydalılığı
- istehsal xərcləri

138 Faydalılığın ölçülməsində ordinalist yanaşmaya görə:

- məcmu məsrəflər dəyişkən əmək məsrəflərinə müncər olunur
- faydalılığın fasıləsiz ölçülməsi mümkünluğu nəzərə alınır
- faydalılığın nisbi ölçülməsi əsaslandırılır
- üstünlükvermənin aşkarla çıxarılması konsepsiyası əsaslandırılır
- tələb və təklifə eyni əhəmiyyətə malik qiymətmələğətirən amillər kimi baxılır

139 Tikinti maşın və mexanizmlərin illik xərclərinə aiddir.

- yanacaq xərcləri
- tikinti maşınlarının idarə olunması ilə əlaqədar əmək haqqı xərcləri
- amortizasiya ayırmaları
- cari təmir xərcləri
- maşınların daşınmasına çəkilən xərclər

140 Qiymətin funksiyasıdır:

- cavablar doğrudur
- uçot funksiyası
- bölüşdürücü funksiya
- stimullaşdırıcı funksiya
- informasiyon funksiya

141 Qiymətəmələgəlmənin prinsiplərinə aid edilir:

- cavablar doğrudur.
- qiymət intizamına nəzarət
- qiymətlərin məqsədyönlülüyü
- qiymətqoymada fasılısızlıq
- qiymətlərin elmi cəhətdən əsaslandırılması

142 Qiymət elementi olan dövlət vergi növü hansıdır?

- mədən vergisi
- torpaq vergisi
- əlavə dəyər vergisi
- fiziki şəxslərdən gəlir vergisi
- nəqliyyat vergisi

143 Göndərmə və satış şərtlərinə görə qiymətin növü

- birja qiyməti
- FOB idxal qiyməti
- franko-satış
- hərrac qiyməti
- FAS ixrac qiyməti

144 Dünya bazar qiyməti növü

- tender
- mövsümi qiymət
- pilləli qiymət
- sürüşkən qiyməti
- iri firmaların təklif qiymətləri

145 Aşağıda göstərilən hökmlərdən hansı dünya bazarını izah edir?

- dünya ölkələri arasında yaranan ticarətin inkişafının qanuna uyğun nəticəsidir
- milli təsərrüfatların qarşılıqlı əlaqəli fəaliyyətinin, onlar arasında əməkdaşlığın nəticəsidir
- bir-birilə beynəlxalq əmək bölgüsü əsasında yaranan milli təsərrüfatların məcmusudur
- dünya təsərrüfatının və dünya ticarətinin inkişafının qanuna uyğun nəticəsidir
- milli təsərrüfatlar arasında hərtərəfli əlaqəyə əsaslanan qarşılıqlı münasibətlər sistemidir

146 Qeyd olunanlardan biri beynəlxalq əmək bölgüsünə səbəb olmayıb:

- ümumi, xüsusi və fərdi əmək bölgüsünün yaranmasına
- dünya bazarının formalaşmasına
- dünya təsərrüfatının mövcudluğuna və inkişafına
- dünya ölkələrinin ixtisaslaşmasına
- dünya istehsalının mərkəzləşməsinə və təmərküşləşməsinə

147 Verilən fikirlərdən biri dünya bazarının tutumunu yanlış xarakterizə edir?

- mili istehsal həcminin üstünə idxal-ixracı əlavə edib pul vahidində ölçülür
- əmtəələrin satış həcmi ilə müəyyən edilir
- milli istehsal həcminin üstünə idxalı ixracı çıxmagaqla fiziki və ya pul vahidində ölçülür
- öyrənilərkən ölkənin, əhalinin, ayrı-ayrı firmaların alıcılıq tələbi təhlil olunur
- istehsal təyinatlı əmtəələrdə öyrənilərkən sahənin inkişaf perspektivləri, elmi-texniki tərəqqi, maşın və avadanlıının mümkün göndərilmə həcmi tədqiq edilir

148 Göstərilən hallardan birində dünya bazarının daxili qiymət əmələ gəlməsinə təsiri daha yüksəkdir?

- ölkədə istehsal və istehlakının ümumi həcmində əmtəənin idxl və ixracının payı artdıqda
- istehsalın təmərküzləşməsi və inhisar səviyyəsi yüksək olduqda
- ticarət-siyasi rejim güclü olduqda
- dünya bazarlarından milli bazarların ayrılması səviyyəsi az olduqda
- ölkədə istehsal və istehlakının ümumi həcmində əmtəənin idxl və ixracının payı artdıqda

149 Göstərilən amillərdən hansı dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir edir?

- Bütün variantlar doğrudur
- İctimai-zəruri əmək məsrəflərinin dəyişməsi, daha doğrusu, beynəlxalq mübadilə sferasında dövr edən əmtəələrin dəyərinin dəyişməsi
- Tələb və təklif nisbətlərinin dəyişməsi
- Beynəlxalq ticarət sahəsində kapitalist dövlətlərinin iqtisadi siyaseti
- Valyuta bazarının vəziyyəti

150 Verilən fikirlərdən hansı orta bazar qiymətləri əsasında qiymətlərin müəyyənləşdirilməsidir?

- Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin fərqindən ibarət olur
- Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin cəmindən ibarət olur
- Bazaarda rəqabət aparan malların qiyməti xərcini ödəm müddəti və ya mənfəət norması (istehsal təyinatlı məhsullar üçün) ilə, illik istismar xərcləri və müəyyən olunmuş müddət ərzində istismar xərclərinin (istehlak təyinatlı məhsullar üçün) müqayisəsi əsasında müəyyənləşdirilir
- Müxtəlif mənbələrdən alınan və bir-biri ilə rəqabət aparan materialların istifadə edildiyi təqdirdə təchizatçı və istifadəçilərin, müvafiq istehsal sahələrinin vəziyyəti, müvafiq əmtəə konyunkturasının öyrənilməsi əsasında orta bazar qiymətləri tapılır

151 Verilənlərdən hansı fərdi əmək bölgüsünə aid edilir?

- hazır məhsulun müəyyən növlərinin istehsalı sahəsində yaranan ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- elmi texniki tərəqqinin nəaliyyətlərdən maksimum istifadə sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr, xammal ölkələri, aqrar ölkələr aid edilir
- detal və ehtiyat hissələri istehsalında, müxtəlif texnoloji mərhələlərə görə ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- lisenziya, patent, "nau-hau" və s. alqı-satqısının istifadəsi sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

152 Hansı halda dünya bazarının daxili qiymət əmələ gəlməyə təsiri daha yüksəkdir?

- yerli istehsal məhsullarının rəqabət qabiliyyətliliyi artdıqda
- istehsalın təmərküzləşməsi və inhisar səviyyəsi yüksək olduqda
- ticarət-siyasi rejim güclü olduqda
- dünya bazarlarından milli bazarların ayrılması səviyyəsi az olduqda
- ölkədə istehsal və istehlakının ümumi həcmində əmtəənin idxl və ixracının payı artdıqda

153 Xarici ticarət sövdələşməsi iştirakçısının hesablaşma qiyməti

- istehlakçıların əmtəəni almağı arzuladıqları qiymət
- sövdələşmə iştirakçısının əmtəəni satmağı (almağı) arzuladığı qiymət
- sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin aşağı astanası
- sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin yüksək həddi
- sövdələşmə iştirakçıları arasında müqavilə qiyməti

154 Xarici ticarətin müqavilə qiymətləri aşağıdakılardan hansıdır?

- kontrakt qiymətləri

- pərakəndə satış qiyməti
- faktiki sövdələşmə qiymətləri
- proqnoz qiymətləri
- nəşr edilən sorğu qiymətləri

155 İxrac qiymətlərinin hesablanması ilkin baza hansıdır?

- topdansatış qiymətlər
- daxili bazar qiymətləri
- “qapalı” bazar qiymətləri
- sərbəst qiymətlər
- “azad” bazar qiymətləri

156 Valyuta məzənnəsinin aşağı düşməsi ilə bağlı fikirlərdən hansı doğrudur?

- digər ölkələrin sahibkarlarına əlavə mənfəət qazanmağa imkan verir
- ixracatçılara «mənfəəti» adlandırılın əlavə mənfəət almağa imkan verir
- ölkələrə «mənfəəti» adlandırılın əlavə mənfəət almağa imkan verir
- ixracatçılara əlavə pul vəsaitlərinin sərf edilməsi kimi ziyan verir
- həmin ölkələri məcbur edir ki, əlavə pul vəsaitləri sərf etməklə məzənnənin yüksəldilməsini həyata keçirsinlər

157 Tədiyyə balansının bütün maddələri üzrə azad valyuta mübadiləsinə nə zaman icazə verilir:

- maliyyə valyutasının dönərliliyində
- tam valyutanın dönərliliyində
- xarici valyutanın dönərliliyində
- əmtəə valyutasının dönərliliyində
- milli valyutanın dönərliliyində

158 Məişət xidməti bazarda qiymətin əmələ gəlməsinə təsir edən amil deyil:

- xidmətlərin göstərilməsinin mövsümiliyi
- sifarişin yerinə yetirilməsinin təcililik dərəcəsi
- əhalinin məişət xidmətinə tələbatın dəyişməsi
- sifarişçiye xidmətin yaxınlaşma dərəcəsi
- xidmətin sosial əhəmiyyətliliyi

159 İdxal məhsullarına gömrük rüsumlarının qoyulmasına məqsəd nədir?

- mənfəətin yüksəldilməsi
- istehsal həcmini artırmaq
- xərcləri minimuma endirmək
- xarici məhsulların daxili qiymətlərdən aşağı qiymətlə idxlərin məhdudlaşdırılması
- məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək

160 Satışın həvəsləndirmə formalarının seçilməsinə ən çox təsir edən amil hansıdır?

- Bazarın kompleks tədqiqi
- Qiymət səviyyəsi
- Marketing strategiyası
- Müəssisənin maliyyə vəziyyəti
- Strateji marketing

161 Real məhsulun istehlakçıya çatdırılması üçün birjada bağlanan sövdələşmə növü hansıdır?

- Forfeyting

- Spot
- Fyuçers
- Ofset
- Krossinq

162 Birja katirovkaları metodlarını əhatə edir

- Müasir qiymətlərin təyin edilməsi
- Qiymətlər haqqında alıcılara informasiya, vermək
- faktiki sövdələşmə qiymətlərinin tələb və təklif üzrə qeydiyyatı və tipik qiymətlərin müəyyən edilməsi
- Əmtəələrin və ya qiymətli kağızların satılması və alınması
- Birjada əlavə şərtlər qoyulmaqla qiymətlərin göstərilməsi

163 Qiymətli kağızların qiymətinə təsir edən amillər

- Qiymətli kağızların növü, gəlirin miqdarı, borc faizinin ölçüsü, inflyasiya səviyyəsi iqtisadi tsikl fazası, bazarın cari konyukturu, fond bazarlarının dövlət tədbirləri vasitəsi ilə tənzimlənməsi
- İstiqrazlar üzrə faizlərin ödənilməsi
- Qiymətli kağızların fəaliyyətinin gəlirliliyi
- Fəaliyyətin qeyri - sabitliyi
- Hər bir qiymət üzrə riskin dərəcəsi

164 Valyuta məzənnəsinin mahiyyəti

- Xarici valyutanın alınması
- Birjalarında sövdələşmələrin bağlanması qaydası
- Bir ölkənin pul vahidinin digər valyuta ilə qiyməti
- dünya bazarlarında salınmış əmtəənin dəyəri
- inkişaf etmiş ölkələrin sərbəst dənərlə valyusu

165 Birjalarda real əmtəə üzrə sövdələşmə növləri deyildir.

- Fyuçers sövdələşmələri
- Spot sövdələşməsi
- Keş sövdələşməsi
- Forvard sövdələşməsi
- Keş və Forvard sövdələşmələri

166 Birjalarda fyuçers sövdələşmələrinin məqsədlərinə aid deyildir

- qiymət dəyişmələrindən sığorta
- alver etmək
- gələcəkdə baş verən qiymət artımlarından sığorta
- komissiya haqlarının və fond yığımlarının əldə olunması
- proqnozlaşdırma

167 əmtəə birjalarının fərqləndirilməsinin əsas metodu deyil

- tipik qiymətlərin müəyyən edilməsi
- qiymətlərin təsbiti
- faktiki sövdələşmə qiymətlərinin qeydiyyatı
- tələbin qeydiyyatı
- təklifin qeydiyyatı

168 Birjalarda qiymət katirovkaları haqqında informasiya mənbəyi

- metodiki göstərişlər
- preyskurantlar
- birja bülletenləri
- elmi əsərlər
- statistik məcmunələri

169 Tələb – təklif üzvləşdirməsi ilə məşğul olan bazarın təşkilati forması necə adlanır?

- tender
- monopsoniya
- birja
- sərgilər
- xecirlənmələr

170 Tenderdə iştirak edən müəssisədə istehsal gücərinin normal yüklenməməsi əmsalı dəyişir.

- 10-30% arasında
- 17 – 18 % arasında
- 11-12% arasında
- 10-15 % arasında
- 13-15 % arasında

171 Aşağıda verilən amillərdən biri dünya bazارında neftin qiymətinə təsir edir?

- inflyasiya amilləri
- iqtisadi amillər
- siyasi amillər
- hüquqi amillər
- hərbi amillər

172 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı əmtəə birjalarında əmtəələrin qiymətlərini müəyyən edir?

- idxal-ixrac qiymətləri
- birjada təyin edilən kotirovkalar
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər
- ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətləri
- kontrakt qiymətləri

173 Qiymətin bazar konyunkturasının təsiri altında formalaşması hansı amilin təsiri altında baş verir?

- demoqrafik amil
- strateji
- taktiki amil
- iqtisadi amil
- təbii amil

174 Bazarda öz fəaliyyəti üçün əlverişli şəraitin saxlanması və sabitliyə çalışıyan firmalara xas olan strategiya:

- dəyişməz qiymət
- yüksək qiymət
- orta qiymət
- aşağı qiymət
- məqsədli qiymət

175 Yüksək qiymət strategiyası təmin edir:

- yüksək xərcləri
- artıq pul ödəmələrini
- yeni texnologiyanın tətbiqini
- yüksək mənfəəti
- tələbin yüksəlməsini

176 Geniş mənada konyunktura:

- hər şansı bir ölkənin vəziyyətini xarakterizə edir.
- hadisələrin böhranı
- təkrar istehsal prosesinə bilavasitə bazar ifadəsində baxır
- qarşılıqlı əlaqədə keçid vəziyyətlərinin şəraitini və əlaqələrin məcmusunu ifadə edir
- ictimai kapitalın təkrar istehsalı proseində yaranan ziddiyətlərin vahidliyini nümayiş etdirir

177 Aşağı qiymətlər strategiyası hansı məqsəd üçün tətbiq edilmir?

- inhisar mənfəətinin əldə edilməsi
- satışın stimullaşdırılması
- istehsal həcminin artırılması
- ümumi satış həcmini artırmaq
- istehsalı tam güc ilə işlətmək

178 Qiymət strategiyası müsbət nəticə vermir

- məhsulların bazarda olma müddəti məhdud deyilsə
- məhsulun qiyməti tez-tez dəyişərsə
- qiymətlər məqsədli bazara uyğun olduqda
- istehlakçılar qiyamət siyasətini izah etmək çətin olmazsa
- bazar tədqiqatı apararaq qiymətlər barəsində qərar qəbul olunarsa

179 Ikinci dərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır:

- cavablar doğru deyil.
- istehlakçı gəlirlərinin artırılmasına
- məhsul çeşidinin çoxaldılmasına
- göndəriş (satış) həcminin artırılmasına
- məhsul vahidlərinin qiyamət fərqi

180 Üçüncü dərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır

- cavablar doğru deyil.
- tələb həcminin və tələb qiymətinin fərqi
- alıcıların müxtəlif kateqoriyalara bölünməsinə
- tələb artıqlığının mənimənilməsinə
- alıcıların pul gəlirlərinə

181 Təbii inhisar subyektlərinin fəaliyyəftinə aid deyil:

- cavablar doğru deyil
- elektrik enerjisinin ötürülməsi xərcləri
- dəmiryol daşımaları
- neft hasilatı
- boru kəmərləri ilə təbii qazın nəql edilməsi

182 Verilənlərdən hansı oligopolistik bazarda müəssisələrin davranışı modelinə aiddir?

- sadalananların hamısı.
- koordinasiya edilməyən oligopoliya
- müəssisələrin sövdələşmələri;
- «qaydalar üzrə oyun»;

183 Bunlardan hansı yeni və analoqu olmayan məhsullara qiymətqoyma strategiyasıdır?

- mükafatlı üstəliklər strategiyası
- orta qiymətlər strategiyası
- «qaymaqyığma» strategiyası
- üstün qiymətlər strategiyası
- lider qiymətlər strategiyası

184 Qiymət taktikası özündə aşağıdakılardan hansı üzrə qərarları əks etdirir.

- qiymətqoyma bazasının seçilməsi
- optimal qiymət səviyyəsinin seçilməsi
- qiymətin əmtəənin təyinatına istiqamətləndirilməsi
- qiymətin mərhələli differensiallaşdırılması
- qiymətlərin təhlili və proqnozlaşdırılması

185 Qiymət strategiyasının iqtisadi məzmununun riyazi ifadəsi hansıdır?

- qiymət strategiyası = məqsədlər+qiymət taktikası+ qiymətlərin bazar sigortalanması
- qiymət strategiyası = məqsədlər+ilkin qiymətlərin dinamikası
- qiymət strategiyası = məqsədlər+ilkin qiymətlərin müəyyən edilməsi metodları
- qiymət strategiyası = məqsədlər+qiymət taktikası
- qiymət strategiyası = məqsədlər+ilkin qiymətlərin müəyyən edilməsi metodları + ilkin qiymətlərin dinamikası

186 Oligopolistik model olan Bertran modelində oligopolistlər –

- rəqibin qiymət strategiyasını qəbul edir
- rəqib qiymətini əvvəlcədən verilmiş kəmiyyət kimi qəbul edir
- rəqib qiymətini və məhsulunu müqayisə edir
- rəqibin marketinq strategiyasını nəzərə almır
- rəqiblə birbaşa sövdələşməyə üstünlük verir

187 kurno modelinə görə –

- duopolistlərdən hər biri özünü autsayder kimi aparır
- hər iki firma həmcins məhsul istehsal edir
- hər iki firma müstəqil olaraq istehsal haqqında qərar qəbul edir
- satıcılar seçilən istehsal həcmələri üzrə öz səhvləri barədə informasiyaya malik deyil
- duopolistlərdən hər biri özünü lider kimi aparır

188 İnhisarçı adətən –

- xalis rəqabət şəraitindən az miqdarda istehsal edir, xalis rəqabətli müəssisə ilə müqayisədə yüksək qiymətlə məhsul edir
- xalis rəqabət şəraitindən az miqdarda istehsal edir
- xalis rəqabətli müəssisə ilə müqayisədə yüksək qiymətlə məhsul edir
- qiyməti orta xərclərə bərabər olan məhsul istehsal edir
- hamısı doğrudur

189 Təbii inhisar subyektlərinin fəaliyyətinə aiddir

- elektrik enerjisinin ötürülməsi xərcləri, dəmiryol daşımaları, boru kəmərləri ilə təbii qazın nəqd edilməsi
- elektrik enerjisinin ötürülməsi xərcləri
- dəmiryol daşımaları
- neft hasilatı
- boru kəmərləri ilə təbii qazın nəqd edilməsi

190 Verilənlərdən hansı inhisar mənfəətini ifadə edir?

- vahid müştərək əlavə dəyərdir.
- sadə mənfəət və onun əmələ gəlməsi şərtləridir
- orta mənfəətin çevrilmiş forması və əlavə dəyər formasıdır;
- inhisarlaşmış iqtisadiyyatda toplaşan orta mənfəətdir;
- əlavə dəyər vergisi və aksizlərdir

191 Maya dəyərinin 450Azn, rentabellik səviyyəsinin 50% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- 675 Azn
- 9 Azn
- 11 Azn
- 400 Azn
- 225 Azn

192 Maya dəyərinin 12Azn, rentabellik səviyyəsinin 25% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- 15 Azn
- 48 Azn
- 2.08Azn
- 3 Azn
- 9 Azn

193 əsaslandırma dərəcəsinə görə qiymətin növüdür :

- cavablar doğru deyil
- cari qiymətlər
- pərakəndə satış qiymətləri
- mövsümi qiymətlər
- satınalma qiymətləri

194 İstehsalı müəssisənin topdansatış qiymətinə daxildir:

- cavablar doğrudur
- Aksiz vergisi
- Əlavə dəyər vergisi
- mənfəət
- maya dəyəri

195 Maya dəyərinin 50Azn, rentabellik səviyyəsinin 15% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- 30 Azn
- 3.33 Azn

- 0.3Azn
- 7.5Azn
- 0.75 Azn

196 Maya dəyərinin 100 Azn, rentabellik səviyyəsinin 55% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- 0.55 azn
- 1.81 Azn
- 5,5 Azn
- 55 Azn
- 45 Azn

197 Əmtəənin topdansatış qiymətinə daxildir

- cavablar doğrudur
- İstehsalçı müəssisənin buraxılış qiyməti
- əlavə dəyər vergisi
- mənfəət
- aksiz vergisi

198 Pərakəndə satış qiymətinin elementi deyil:

- cavablar doğru deyil
- ƏDV – nin məbləği
- Aksiz vergisinin məbləği
- maya dəyəri və mənfəətin cəmi
- ticarət əlavələrinin kəmiyyəti

199 Aşağıdakılardan hansı səhvdir.

- qiymət (tarif) əmtəənin (xidmətin) istehsalı və tədavülü xərclərinin məcmusudur
- qiymət əmtəənin dəyərinin pulla ifadəsidir.
- qiymət alıcıının satıcıya ödəməli olduğu pulun miqdarıdır
- tarif pullu xidmətlərin qiymətidir
- tarif əmtəə və xidmətlərin qiymətlərinin istənilən siyahısıdır

200 Qiymətqoyma metodu deyil

- normativ-parametrik metod
- normalaşdırılmış göstəricilər metodu
- struktur oxşarlığı metodu
- regressiya təhlili metodu
- həssaslığın təhlili metodu

201 Əmtəələrə ilkin qiymətin hesablanması mərhələsi deyil

- xərclərin qiymətləndirilməsi
- rəqib əmtəələrinin qiymətinin təhlili
- tələbin öyrənilməsi
- qiymətqoyma metodunun seçilməsi
- qiymətlərə əlavələrin (güzəştlərin) hesablanması

202 Qiymətəmələgətirən amil deyil.

- gəlir amili

- konyunktura amili
- investisiya amili
- dəyər amili
- vergi amili

203 Zərərsizlik nöqtəsində qiymət bərabərdir -

- ümumi gəlirlə sabit xərclərin fərqinə
- maya dəyəri və mənfəətin cəminə
- maya dəyəri və ƏDV-nin cəminə
- ümumi gəlirin maya dəyərinə olan nisbətinə
- sabit və dəyişən xərclərin cəminə

204 Qiymətin stimullaşdırıcı elementidir

- ƏDV
- aksiz vergisi
- ticarət əlavələri (güzəştərləri)
- mənfəət
- topdansatış əlavələri (güzəştərləri)

205 Qiymətin bölüşdürücü funksiyası əlaqədardır.

- əhalinin gəlirlərinin indeksləşdirilməsi.
- xərclərin ölçülməsi və bölüşdürülməsi
- tələb və təklifin nisbətlərinin balanslaşdırılması
- xalq təsərrüfatı sahələri arasında kapital axını
- milli gəlirin bölüşdürülməsi və yenidən bölüşdürülməsi

206 Nəqliyyat xərclərinin qiymətlərə daxil edilməsi üsullarına görə qiymət növü deyil.

- nəqliyyat xərcləri daxil edilməklə vahid qiymətlər
- istehsal yerində FOB qiyməti
- bazis məntəqə qiyməti
- təsbit edilən qiymətlər
- franko-anbar-istehlakçı qiyməti

207 Qeyd olunan fikirlərdən hansı müasir beynəlxalq bazar üçün xarakterik hesab olunmalıdır?

- “rəqabətli bazar” formalaşacaq
- “alıcı bazarı” formalaşacaq
- “satıcı bazarı” formalaşacaq
- “azad bazar” formalaşacaq
- “qapalı bazarı” formalaşacaq

208 Aşağıda verilənlərdən biri inkiaf etmiş kapitalist ölkələrinin bazarı üçün xarakterikdir?

- rəqabətli bazar” formalaşacaq
- qapalı bazar” formalaşacaq
- “satıcı bazarı” formalaşacaq
- azad bazar” formalaşacaq
- “alıcı bazarı” formalaşacaq

209 Verilənlərdən hansı xarici iqtisadi fəaliyyətdə qiymətlərin təyin edilməsi üçün məlumat mənbələrinə aid edilir?

- bütün cavablar doğrudur
- preyskuranlar
- iqtisadi jurnallar
- iqtisadi qəzetlər
- xüsusi bülletenlər

210 Qiymətəmələgəlmənin xarici amillərinə aid deyil -

- bazarın miqyası və seqmentləşdirmə
- bazar mühiti
- istehlakçılar
- əmtəə hərəkəti kanalının iştirakçıları
- siyasi sabitlik dərəcəsi

211 Aşağıdakılardan hansı tələbin qeyri-qiyamət determinanti deyil

- istehsal texnologiyası
- istehlakçıların pul gəlirləri
- alıcıların zövqü
- qarşılıqlı əvəzedici əmtəələrin qiymət fərqləri
- gələcək qiymət və gəlirə görə istehlakçı gözləməsi

212 Aşağıdakılardan hansı təklifin qeyri-qiyamət determinanti deyil.

- istehsal texnologiyası
- resursların qiymətləri
- istehlakçı zövqü
- vergilər və dotsasiyalar
- qiymət dəyişməsinin gözlənilməsi

213 Məhsulun istehsalı həcmindən asılı olan xərc növü hansılardır?

- dəyişən
- alternativ
- dəyişən və orta
- dolayı və birbaşa
- sabit və üstəlik

214 Qiymətəmələgəlmənin bazar amilləridir –

- istehlak tələbi
- istehsal xərcləri
- məhsulun keyfiyyəti
- qeyri-istehsal məsrəfləri
- istehsaldaxili məsrəflər

215 Məhsulun (işin, xidmətin) maya dəyərinə aid deyil –

- yanacaq, enerji xərcləri
- xammal və material xərcləri
- sosial ehtiyaclara ayırmalar
- ticarət əlavələri
- amortizasiya xərcləri

216 Qiymətəmələgətirən amillərə aid deyildir

- əlavə dəyər vergisi
- istehsal xərcləri
- tədavül xərcləri
- resursların qiymətləri
- investisiyanın həcmi

217 Məhsulun tam maya dəyəri istehsal maya dəyərindən yüksəkdir –

- alternativ xərclər qədər
- ümümtəsərrüfat xərcləri qədər
- qeyri-istehsal xərcləri qədər
- nəqliyyat xərcləri qədər
- birbaşa xərclər qədər

218 Parametrik qiymətmələgəlmə metodu tətbiq olunur

- əmtəənin parametrləri çeşidə uyğun olduqda
- məhsulun parametrlərə görə fərqlənən çeşidləri olduqda
- məhsulun bütün çeşidləri eyni parametrlərə malik olduqda
- əmtəənin iqtisadi faydalılığı parametrlərdən asılı olmadıqda
- əmtəənin iqtisadi faydalılığı parametrlərdən asılı olmadıqda

219 Parametrik qiymətqoyma medelindən istifadə olunur

- qiymətin strukturunun təhlilindən
- yeni modifikasiyalı əmtəəyə qiymətin əsaslandırılmasından
- qiymətin ədalətli müəyyən edilməsindən
- xərclərin uçotu ilə qiymətlərə düzəlişlərin hesablanmasından
- qiymətin daimi xərclərə görə hesablanmasından

220 Ləngitmə əmsalının kəmiyyət dəyişir

- 0,3 – 0,7 arasında
- 0,4 - 0,6 arasında
- 0,5 – 0,8 arasında
- 0,8 – 0,9 arasında
- 0,4 – 0,8 arasında

221 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin əsasını təşkil edir?

- istehlak dəyəri
- milli dəyər
- beynəlxalq dəyər;
- istehsal qiyməti;
- beynəlxalq istehsal qiyməti.

222 Qiymətin əmələ gəlməsi prosesləri dünya bazarında nə ilə tənzimlənir?

- transmilli korporasiyalar siyasəti ilə;
- dünya bazarında rəqabət ilə
- dəyər qanunu ilə;
- beynəlxalq dəyərlə;
- pul tədavülü qanunu ilə

223 Qiymətmələgəlmənin prinsiplərinə aid edilir:

- cavablar doğrudur
- qiymət intizamına nəzarət
- qiymətlərin məqsədyönlülüyü
- qiymətqoymada fasiləsizlik
- qiymətlərin elmi cəhətdən əsaslandırılması

224 Qiymətin funksiyasıdır

- cavablar doğrudur
- uçot funksiyası
- bölüşdürücü funksiya
- stimullaşdırıcı funksiya
- informasiyon funksiya

225 Qiymətmələgəlmə nəzəriyyəsindəki istiqamətlərdər biridir:

- iqtisadi artımın təmin edilməsi
- qiymətlərin indeksləşdirilməsi
- sosial ədalət
- xərc
- antiinhisarçılıq

226 Qiymətmələgəlmənin nəzəri əsaslarını təşkil edir:

- cavablar doğru deyil
- pul tədavülü qanunu
- dəyər qanunu
- tələb qanunu
- təklif qanunu

227 Qiymətmələgəlmə nəzəriyyəsindəki istiqamətlərdər biridir:

- iqtisadi artımın təmin edilməsi
- qiymətlərin indeksləşdirilməsi
- sosial ədalət
- xərc
- antiinhisarçılıq

228 Qiymətmələgəlmə elminin predmeti aşağıdakılardan biridir

- qiymət sistemi və onun təsnifikasi
- tələb və təklif arasında qarşılıqlı nisbət
- əmtəə-pul münasibətləri
- qiymətlər nəzəriyyəsi və onların qoyulması təcrübəsi
- qiymətlərin tərkibi və strukturu

229 Qiymət haqqında verilən aşağıdakı təriflərdən biri səhvdir

- qiymət əmtəə vahidini və ya kütləsini əldə etmək üçün alıcıının satıcıya ödəməli olduğu pulun kəmiyyətidir
- qiymət-sövdələşmə tərəfləri arasında iqtisadi münasibətləri formallaşdırın mechanizmdir
- qiymət-məhsul və xidmətlərin satışının həyata keçirildiyi iqtisadi vasitədir
- qiymət-əmtəə dəyərinin pulla ifadəsidir
- qiymət-istehlakçının öz tələbinə reallaşdırmağın ölçü meyarıdır

230 Hansı halda rəqib firmaların tarazlıq şərti optimal buraxılış həcmi sayılır?

- dəyişən xərclər tədricən artır
- istehsal həcmini bir vahid artırmaqla mənfəəti yüksəltmək olar
- qiymət uzunmüddətli son hədd xərclərinə bərabədir
- qiymət uzunmüddətli orta sabit xərclərə bərabərdir
- sabit xərclər minimaldır

231 Xətti tələb əyrisinə malik inhisarçı üçün ümumi gəlirin artması zamanı son hədd gəlirinin kəmiyyəti

- müsbətdir, lakin sıfır yaxınlaşır
- müsbətdir və artır
- müsbətdir, lakin azalır
- sıfır bərabərdir
- mənfidir, lakin sıfır yaxınlaşır

232 Üstəlik xərclərin tərkibinə aid deyildir:

- inzibati təsərrüfat xərcləri
- maşın və mexanizmlərin istismar xərcləri
- tikintidə işçilərə xidmətlə əlaqədar olan xərclər
- sair üstəlik xərclər
- tikinti quraşdırma işlərinin təşkili ilə əlaqədar xərclər

233 Bazar qiymətinin formalaşması şəraitində-

- tələb qiyməti təklif qiymətinə bərabərdir
- tələbin həcmi təklifin həcmini üstələyir
- tələbin həcmi təklifin həcmindən aşağıdır
- təklifin həcmi tələbin həcmindən
- bazarda tarazlıq vəziyyəti mövcuddur

234 Tənzimlənən qiymətlər aiddir:

- təsbit edilən qiymət sisteminə
- mövsümi qiymətlər sisteminə
- auksion qiymətləri sisteminə
- sənaye məhsulunun qiyməti sisteminə
- netto qiymətləri sisteminə

235 İnzibati təsərrüfat xərclərinə aiddir:

- təşkilatın əmlakının siğortalanması
- fəhlələrə verilən əlavə əmək haqqı
- obyektlərin verilməsinə maliyyə xərcləri
- reklamlara çəkilən xərclər
- poçt – teleqraf, dəftərxana və telefon xərcləri

236 Beynəlxalq təcrübəyə əsasən neçə amil dünya qiymətlərinin formalaşmasına təsir göstərir?

- 4
- 3
- 5
- 6
- 2

237 Verilənlərdən biri xarici ticarətin müqavilə qiymətidir:

- kontrakt qiymətləri
- pərakəndə satış qiyməti
- faktiki sövdələşmə qiymətləri
- proqnoz qiymətləri
- nəşr edilən sorğu qiymətləri

238 Hansı amillər dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir edir?

- Bütün variantlar doğrudur
- Dünyada hərbi-siyasi vəziyyət
- Tələb və təklif nisbətlərinin dəyişməsi
- Beynəlxalq ticarət sahəsində kapitalist dövlətlərinin iqtisadi siyaseti
- Valyuta bazarının vəziyyəti

239 Aşağıdakı amillərdən hansı dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir etmir?

- Yığım və istehlakın nisbəti
- Dünyada hərbi-siyasi vəziyyət
- Tələb və təklif nisbətlərinin dəyişməsi
- Beynəlxalq ticarət sahəsində kapitalist dövlətlərinin iqtisadi siyaseti
- Valyuta bazarının vəziyyəti

240 Tələb və təklif qanununun təsiri dünya bazارında nə ilə ifadə edilir?

- istehsalçı və istehlakçılar arasında münasibət vasitəsilə;
- dünya bazarında rəqabət faktoru vasitəsilə;
- məhsulların istehlak və mübadilə dəyərləri arasındaki münasibət vasitəsilə;
- beynəlxalq əmək bölgüsü
- dünya qiymətlərində istehlak dəyərinin uçotu vasitəsilə;

241 Göstərilən amillərdən biri dünya qiymətlərinin formalaşmasına təsir etməkdə xüsusi əhəmiyyətə malikdir:

- valyuta-maliyyə və siyasi amil
- dəyər və konyunktura amili
- dəyər və valyuta-maliyyə amili
- dövlət-inhisar tənzimlənməsi və siyasi amil
- konyunktura və dövlət-inhisar tənzimlənməsi amili

242 Verilənlərdən biri dünya bazar qiymətlərinin başlıca təsir obyektidir:

- məhsulun mübadilə sferası
- ictimai-sosial sfera
- pul-kredit sferası
- məhsulun istehsal sferası
- məhsulun reallaşması sferası

243 Aşağıdılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin aşağı düşməsinin səbəbidir?

- dünya bazarında qiymət əmələ gətirən proseslərin xüsusiyyətləri.
- texniki tərəqqi
- beynəlxalq integrasiyanın genişlənməsi;
- istehsal qüvvələrinin inkişafı;

dəyər qanunu ilə.

244 Göstərilənlərdən hansı dünya bazar qiymətinin əsasını ifadə edir:

- istehlak dəyəri
- milli dəyər
- beynəlxalq dəyər
- istehsal qiyməti
- beynəlmiləl dəyər

245 Verilənlərdən hansı dünya qiymət əmələgəlməsinin əsasını təşkil edir?

- ədalətlilik qanunu
- tələb və təklif qanunu
- dəyər qanunu
- pul tədavülü qanunu
- faydalılıq qanunu

246 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin əsasını təşkil edir?

- istehlak dəyəri
- milli dəyər
- beynəlxalq dəyər
- istehsal qiyməti
- beynəlmiləl dəyər

247 Aşağıdakılardan hansı dünya bazarının qiymətəmələğətirici faktorlarına aid edilir?

- bütün cavablar doğrudur
- məhsulun həcm tsikli
- infrastrukturun formallaşması
- irimiqyaslı buraxılış
- avadanlıqların universallığı

248 Qiymətlərin qruplaşdırılması hansı sənədin bazasında tətbiq olunur? (bazis şərtləri nəzərə alınmaqla)

- bu hüquqi sənədlərin hamısı bazis şərtlərinin nəzərə alınması
- bu Azərbaycan Respublikası Tarif (Qiymət) Şurası tərəfindən təsdiq olunmuş qərarların bazasında tətbiq olunur
- bu Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarları əsasında tətbiq olunur
- bu Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanları əsasında tətbiq olunur
- bu qaydalar «Inkoterms 2000» sənədinin bazasında tətbiq olunur

249 Pul vəsaitləri axınları qruplaşdırılır -

- istehsal amilləri üzrə
- fəaliyyət sferası üzrə
- səmərəliliyin növləri üzrə
- aktivlər və passivlər üzrə
- ilkin mahiyyət forması üzrə

250 Səmərəliliyin müəyyən edilməsində ilkin mərhələdir?

- bütün cavablar yanlışdır
- pul axınlarının yerdəyişməsi üsulu

- daxili gəlir normasının hesablanması
- investorun tələblərinin hesablamalara daxil edilməsi üsulu
- bütün cavablar doğrudur

251 Aşağıdakılardan hansı səmərəliliyin meyarı deyil?

- bütün variantlar doğrudur
- investorun tələblərini formalasdırıran əlamətlər
- iqtisadi səmərəlilik göstəricilərini formalasdırıran əlamətlər
- iqtisadi kateqoriya
- mühakimə üçün vəsaitlər

252 Mənfəətin təbiətinə daha çox uyğun olan funksiya deyil -

- uçot funksiyası
- fəaliyyətinin ümumiləşdirilmiş nəticəsi funksiyası
- bölgü və yenidən bölgü funksiyası
- təkrar istehsal funksiyası
- stimullaşdırıcı funksiya

253 Səmərəliliyin meyarlari -

- bütün variantlar doğrudur.
- investisiya prosesinin iştirakçılarının iqtisadi maraqların əks etdirməlidir
- mülkiyyətçilər nöqteyi-nəzərindən bu xalis mənfəət olmalıdır.
- cəmiyyət nöqteyi-nəzərindən bu ümumi mənfəətdir.
- idarəetmə qərarının qəbulu üçün əsasdır

254 Iqtisadi səmərəlilik göstəricisi deyil -

- bütün variantlar yanlışdır
- xalis gəlir
- xalis diskontlaşdırılmış gəlir
- daxili gəlir norması
- bütün variantlar doğrudur

255 xalis gəlir ifadə olunur -

- bütün variantlar doğrudur
- nəticə və xərcərin nisbəti kimi
- pul gəlirlərinin və axınlarının fərqi kimi
- fəaliyyət sferaları üzrə pul vəsaitləri axınları fərqinin səhvi cəmi kimi
- doğru variant yoxdur

256 Hansı variantlar doğru deyil? Nəticələr -

- layihədə nəzərdə tutulan məqsədlərə nail olunmasına yönəlidir
- investisiya layihəsində həll edilməli olaq qlobal məsələləri əks etdirir
- birbaşa investorun nəzərdə tutulan məqsədləri ilə bağlıdır
- bütün variantlar doğrudur
- doğru variant yoxdur

257 Hansı variant doğru deyil.xərclər

- investisiya layihəsində həll edilməli olan qlobal məsələləri əks etdirir
- əsas kapitalda cəmlənir

- layihədə nəzərdə tutulan məqsədlərə nail olunmasına yönəlidir
- dövriyyə kapitalında cəmlənir
- gözlənilən nəticələrin əldə olunmasına yönəldilir

258 Bu doğru variant deyil. Qeyri-iqtisadi nəticələr -

- bütün variantlar doğrudur
- dəyər ifadəsində göstərilmir
- həmişə investisiya hesablamalarından kəndə qiyətləndirilir
- onların iqtisadi qiymətləndirilməsi mümkün deyil
- onları investisiyalasdırma haqqında qərar qəbul edən şəxslər üçota olmalıdır

259 Səmərə -

- investorun layihənin reallaşdırılması nəticəsində əldə etdiyi qazanc
- nəticə və xərclərin fərqidir
- layihənin reallaşdırılması nəticəsində investorun əldə etdikləri barədə mühakimə yürütməyə imkan verir
- məcmu nəticə və məcmu xərclərin fərqidir
- məcmu nəticə və cari xərclərin fərqidir

260 Cari dövrdə istehlakdan imtinaya görə kompensasiya ifadə olunmalıdır?

- mənfəətdə
- investorun iqtisadi maraqlarının müqayisəsi meyarlarında
- gəlir normasında
- layihə qərarları kompleksində
- layihə qərarlarının səmərəliliyi meyarlarında

261 Cari dövrdə istehlakdan imtinaya görə kompensasiya hansı göstəricidə ifadə olunmalıdır?

- mənfəətlə investisiya vəsaitlərinin müqayisəsində
- imtina qiymətində
- xalis mənfəətdə
- ümumi mənfəətdə
- bütün cavablar doğrudur

262 Investorun kapitalının artımı aşağıdakılardan təmin etməlidir-

- investorun iqtisadi maraqlarını təmin etmələri
- investorun mövcud vəsaitlərdən istifadədən imtina etməsini minimum məqbul ölçüdə kompensasiya etməlidir
- investorun təcili istehlakdan imtina qiymətini kompensasiya etməlidir
- inflasiya ilə əlaqədar pul vəsaitlərinin dəyərsizləşməsinə kompensasiya etməlidir
- investisiya risklər ilə bağlı mümkün itgiləri ödəməlidir

263 KEŞ – flou metodologiyasının əsas kateqoriyası hansıdır?

- real pul axınlarının səmərəliliyi
- real pul vəsaitlərinin daxilolmaları
- real pul vəsaitlərinin axınları
- investorun xalis və ümumi mənfəəti
- real pul daxilolmalarının səmərəliliyi

264 Pul vəsaitlərinin daxilolmaları və axınları hansı fəaliyyət sferaları üzrə qruplaşdırılır?

- investisiya-maliyyə
- əməliyyat

- maliyyə
- istehsal
- investisiya

265 Pul vəsaitlərinin daxilolmaları və axınları onların ilkin mahiyyətinə görə bölünür-

- bütün variantlar doğrudur
- məcmu daxilolmalar və axınlar
- istehsal daxilolmalar və axınlar
- əməliyyat daxilolmalar və axınlar
- investisiya daxilolmalar və axınlar

266 Xalis gəlir hansı mərhələdə müəyyən edilir?

- istismar
- layihələşdirmə
- istehsal
- investisiyalasdırma
- layihənin həyat təşkilinin bütün addımlarında

267 Hansı qiymətlər ixrac və ya idxlal qiymətlərindən gömrük rüsumları və vergilər həcmində fərqlənirlər?

- birjalarında ticarəti həyata keçirilən əmtəələrin daxili topdansatış qiymətləri
- İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşməlin qiymətləri
- birjalarında ticarəti həyata keçirilən əmtəələrin qiymətləri
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən daxili topdansatış qiymətləri
- beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri

268 Dünya iqtisadiyyatında və ticarətində inkişaf templərini və struktur irəliləmələri modelləşdirərkən istinad edilir:

- MDB və AİB-in tərtib etdikləri dünya qiymətlərinin proqnozlarına
- BMT-nin statistikası üzrə dünya qiymət indekslərinə
- TEGOVA-nın tərtib etdikləri dünya qiymətlərinin proqnozlarına
- Son bir il ərzində istifadə edilən dünya qiymətlərinin proqnozlarına
- YEK və YUNKTAD-ın tərtib etdikləri dünya qiymətlərinin proqnozlarına

269 Aşağıdakılardan hansı bazarı haqqında deyilmiş fikri tamamlayır?

- dünya ölkələri arasında yaranan ticarətin inkişafının qanuna uyğun nəticəsidir
- milli təsərrüfatların qarşılıqlı əlaqəli fəaliyyətinin, onlar arasında əməkdaşlığın nəticəsidir
- bir-birilə beynəlxalq əmək bölgüsü əsasında yaranan milli təsərrüfatların məcmusudur
- dünya təsərrüfatının və dünya ticarətinin inkişafının qanuna uyğun nəticəsidir
- milli təsərrüfatlar arasında hərtərəfli əlaqəyə əsaslanan qarşılıqlı münasibətlər sistemidir

270 Aşağıdakılardan hansı qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin birbaşa metoduna aiddir?

- Valyuta məzənnələrinin tənzimlənməsi.
- Rentabellik normativlərinin hədlərinin müəyyən edilməsi
- Dövlət tədarükünün həyata keçirilməsi
- Pul tədavülü və kreditin tənzimlənməsi.
- Dövlət xərclərinin tənzimlənməsi

271 Oliqopolistik bazarda müəssisələrin davranışçı modeli hansıdır?

- qiymətlərin differensiallaşdırılması
- koordinasiya edilməyən oliqopoliya
- müəssisələrin birləşmələri
- məhsulun differensiallaşdırılması
- qiymət ayrı-seçkiliyi

272 Oliqopolistlərin koordinasiya edilmiş qiymətlərə nail olması yolu deyil?

- gizli sövdələşmələrin aparılması
- gizli razılaşmanın bağlanması
- düşünülmüş paralelizm
- qiymət liderliyi
- sahəvi tələbin dəyişkənliyi

273 Bazar şəraitində asılı olaraq dünya qiymətləri haqqındaki hökmərdən biri yanlışdır:

- bütün cavablar doğrudur
- əsas ixracatçı ölkələrin sərbəst döner valyutasında ifadə olunan ixrac qiymətləridir
- beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşməlin qiymətləridir
- müvafiq valyuta reciminin mövcudluğu şəraitində xammalın əsas ixracatçıları sayılan inkişaf etməkdə olan ölkələrdən daşınan xammalın qiymətləridir
- iri Qərbi Avropa bazarlarının idxal qiymətləridir

274 Aşağıdakılardan hansı beynəlxalq ticarət üçün səciyyəvi olan qiymətlər sırasına malikdir:

- İVC-nin statistikası
- BMT-nin statistikası
- AİB-in statistikası
- MDB-nin statistikası
- ABŞ-in statistikası

275 Dünya ticarətində BMT-nin statistikası hansı qiymət indekslərindən istifadə etmir?

- əlvan metallara ixrac qiymətləri indeksləri
- Dünyanın hazır məmulat ixracının 88%-ni əhatə edən 11 ölkənin xarici ticarət statistikasının məlumatları üzrə sənaye məmulatlarına xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri
- xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- ümumi dünya bazarında məhsullara hesablanmış orta qiymət indeksləri
- beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri

276 Verilənlərdən hansı BMT-nin dərc etdiyi qiymət indekslərinin çatışmazlıqlarına aiddir:

- beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- əlvan metallara ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- faktiki sövdələşmə şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- sənaye məmulatlarına xüsusi ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- xammal və ərzağın ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir

277 Oliqopolistlər üçün əsas çətinlik nədən ibarətdir?

- qiymətlərə nəzarətin həyata keçirilməsi
- rəqiblərin reaksiyasının qeyri-müəyyənliliyi
- alıcıların reaksiyasının qeyri-müəyyənliliyi
- qiymət strategiyasının seçilməsi
- qiymət taktikasının dəyişilməsi

278 Təbii inhisarlarla qarşı dövlət siyasetinin variantları hansılardır?

- məhsula son hədd gəlirləri səviyyəsində qiymətin müəyyən edilməsi
- son hədd xərclərdən aşağı qiymətin müəyyən edilməsi
- məhsula son hədd xərclərindən yüksək qiymətin müəyyən edilməsi
- hərracların keçirilməsi
- məhsula son hədd gəlirlərindən yüksək qiymətin müəyyən edilməsi

279 Uzunmüddətli dövrdə rəqib firmanın tarazlıq şərtinə görə -

- qiymət uzunmüddətli orta dəyişən xərclərə bərabərdir
- buraxılış həcmini bir vahid artırmaqla mənfəəti yüksəltmək olar
- qiymət uzunmüddətli son hədd xərclərinə bərabərdir
- uzunmüddətli orta sabit xərclər qiymətə bərabərdir
- qayıtmaz xərclər və sabit xərclər minimaldır

280 Dövlət tərəfindən qiymətlərin təsbit olunması üsulu deyil

- dövlət sektorunda qiymətlərə nəzarət
- preyskuratların tətbiqi
- qiymətlərin «dondurulması»
- inhisar qiymətlərinin təsbit olunması
- rentabellik səviyyəsinin təsbit olunması

281 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi forması deyil

- istehsal və tə davül prosesində bilavasitə iştirak etməklə tənzimləmə
- antiinhisar qanunvericiliyi ilə tənzimləmə
- gəlir siyaseti ilə tənzimləmə
- antiinflyasiya siyaseti ilə tənzimləmə
- pul tə davülu sferası vasitəsilə tənzimləmə

282 Qiymətlərin tənzimlənməsi üsulu deyildir

- cavablar doğru deyil
- son hədd qiymətlərin qoyulması
- zəmanətli qiymətlərin qoyulması
- pərakəndəsatış qiymətlərinin tənzimlənməsi
- transfert qiymətləri

283 Proteksionizm siyasetinə aid olan fikirlərdən hansı yanlışdır?

- xarici ticarətin tənzimlənməsi üçün tədbirlər məcmusudur
- dövlətin iqtisadi siyaset formalarından biridir
- daxili bazarı xarici bazarın mümkün mənfi təsirlərindən qorumaq üçün nəzərdə tutulur
- Beynəlxalq əmək bölgüsü və dünya ticarətində dövlətin mövqeyini gücləndirmək məqsədi güdür
- beynəlxalq ticarətdə hər bir iştirakçının payını müəyyən edir

284 Aşağıdakılardan hansı proteksionizm siyasetinə aid deyil?

- əmək beynəlxalq bölgüsündə beynəlxalq ticarətin hər bir üzvünün payının qiymətləndirilməsi köməyi ilə həyata keçirilir
- birbaşa və dolayı idxlə məhdudiyyətlərinin bərqərar edilməsi köməyi ilə həyata keçirilir
- gömrük və qeyri-gömrük tarif yaradılması köməyi ilə həyata keçirilir
- valyuta məhdudiyyətləri tətbiqi köməyi ilə həyata keçirilir
- kompensasiya rüsumları, daxili vergilər və yiğimlərin tətbiqi köməyi ilə həyata keçirilir

285 Aşağıda göstərilənlərdən hansı beynəlxalq ticarət əmtəələrinin mübadiləsini tənzimləyir:

- müqavilə qiymətləri ilə
- əmtəələrin dəyərləri ilə
- istehsal qiymətləri ilə
- istehlak qiymətləri ilə
- ixrac qiymətləri ilə

286 Qiymətlərin tənzimlənməsi bağlı verilən fikirlərdən hansı doğru deyil?

- Bütün variantlar yanlışdır.
- Yaponiyada dövlətin müvafiq nazirliklər şirkətlərin iştirakı ilə qiymətlərin minimum səviyyəsini müəyyən edirlər.
- Norveçdə isə ədalətsiz (çox yüksək) qiymətlərin qoyulması haqqında istənilən razılaşmalar qanunla qadağan edilmişdir.
- Isveçrə hökuməti kənd təsərrüfatı siyasəti çərçivəsində qiymətlərin kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının rentabelliyini təmin edəcək səviyyədə saxlanması nəzərdə tutur.
- Isveçrədə hər il təhvil verilən südün müəyyən həcmi (kvota) nəzərdə tutulur və südü təhvil verənlərə möhkəm qiymət üçün zəmanət verilir.

287 Aşağıdakılardan hansı Qərbi Avropa ölkələrində qiymətlərin əmələgəlməsinə təsirin dolayı metodlarına aid edilmir:

- kredit sisteminin tənzimlənməsi
- dövlət tədarükü
- vergi sistemi;
- pul tədavülü ;
- qiymətlərin təsbit olunması;

288 Verilənlərdən hansı qiymətlərin iqtisadi tənzimləmə metoduna aid edilmir:

- dövlət preyskurant qiymətlərinin tətbiq olunması.
- dövlət xərclərinin tənzimlənməsi
- dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu siyasəti;
- amortizasiya normalarının qoyulması;
- torpaq rentasının tənzimlənməsi;

289 Aşağıdakılardan hansı dempinq qiymətini xarakterizə edir?

- daxili və xarici bazar qiymətlərindən 10-15% aşağı olan qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 20%, dünya bazar qiymətindən 8% aşağı qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 8%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 18%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 18%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər

290 Nə zaman qiymətlərin dondurulması səmərəli hesab edilir?

- bütün variantlar doğrudur
- qisamüddətli dövrə
- uzunmüddətli dövrə
- yüksək inflayasiya zamanı
- mülayim inflayasiya zamanı

291 Aşağıdakı hansı xarici ticarətin tənzimlənməsinin iqtisadi alətləridir?

- Daxili istehsalçılara subsidiyaların verilməsi.

- Gömrük rüsumları və yiğimları
 - Idxal və ixracın qadağan olunması və məhdudlaşdırılması;
 - Idxal və ixracın liseziyalasdırılması;
 - Bərabərleşmiş sərhəd vergi tutulması;

292 Aşağıda gösterilən amillərdən hansı İnkişaf etmiş kapitalist ölkələrinin daxili bazarlarında qiymətlərin hərəkət səviyyəsinin yüksəldilməsinə, o cümlədən aşağı salınmasına təsir etmir?

- dünya bazarının konyukturu
 - qiymətlərin çoxluğu
 - yaranan tərəddüdlərin amplitudu
 - qismən qiymətlərin hərəkətinin yerli xarakteri
 - bir neçə qiymətin nisbi sabitliyi

293 Aşağıdakılardan hansı bazar iqtisadiyyatı olan ölkələrdə qiymətlərin dövlət tənzimlənməsini düzgün izah edir?

- qıymətlərin təsbit olunmasıdır
 - nəzarət tədbiridir
 - inhisarın maraqlarının qorunması tədbiridir;
 - qanunverici, inzibati və büdcə-maliyyə tədbirlərinin köməyi ilə, bütünlükdə sistemin sabit inkişafına imkan yaratmaq yolu ilə dövlətin qıymətlərə təsir etmək təşəbbüsüdür;
 - iqtisaidyyatda dağıdıcı nəticələrə görətirib çıxarmayan inhisar və rəqabətin bu cür münasibətinin təmin olunması alətidir.

294 Hansı dövrlərdə dövlət-inhisar tənzimlənməsi amili dünya qiymətlərinin dinamika və nisbətində böyük dəvisikliklərə səbəb olmuşdur?

- 70 - ci illerin əvvəllərində və 80-ci illerin sonlarında
 - 80 - ci illerin ortalarında və 90-cı illerin ortalarında
 - 70 - ci illerin ortalarında və 80-ci illerin ortalarında
 - 70 - ci illerin ortalarında və 80-ci illerin sonlarında
 - 70 - ci illerin sonlarında və 90-cı illerin ortalarında

295 Hansı təşkilat dünya ticarətin inkisafına yardım edir?

- Beynəlxalq Yenidənqurma və inkişaf Bankı.
 - Avropanı iqtisadi Birliyi
 - Beynəlxalq Valyuta Fondu
 - Ümumdünya Ticarət Təşkilatı
 - Neft ixracatı ölkələrinin təşkilatı

296 Dünya qiymətlərinin internasional dəyərdən uzaqlaşmasına səbəb olan faktorlara aşağıdakılardan hansı aid edilmir?

- beynəlxalq əmək bölgüsü
 - beynəlxalq bazarda monopoliya hökmranlığı inflyasiya;
 - valyuta kurslarının qeyri-sabitliyi məhsulun istehlak dəyəri;

297 Göstərilən qiymətlərdən hansı müxtəlif ölkələrin hökümətlərarası ticarət müqavilələri əsasında müəyyən edilir?

- ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətləri
 - biriada təyin edilən qiymətlər

- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər
- kontrakt qiymətləri
- faktiki sövdələşmə qiymətləri

298 Dünya bazarının daxili qiymət əmələ gəlməyə təsiri hansı hallarda yüksək olar?

- Ölkə istehsalına rəqabət qabiliyyətliliyi artdıqda.
- İstehsalın təmərküzləşməsi və inhisar səviyyəsi yüksək olduqda;
- Ticarət-siyasi recim güclü olduqda;
- Dünya bazarlarından milli bazarların ayrılması səviyyəsi az olduqda;
- Müəyyən əmtəənin idxl və ixracını ölkədə onun istehsal və istehlakına ümumi həcmində payı əhəmiyyətli dərəcədə artdıqda;

299 Fəaliyyət müddətinə görə qiymət sisteminə daxil olan qiymətin növüdür:

- kataloq qiymətləri
- müqavilə qiyməti
- brutto, netto qiymətləri
- sabit qiymətlər
- preyskurant qiymətlər

300 Təsbit olunma qaydasına görə qiymətin növünə aid deyildir:

- cavablar doğrudur
- auksion qiymətləri
- sənaye məhsulunun qiyməti
- netto qiymətlər
- mövsümü qiymətlər

301 Pərakəndə satış qiyməti sənayenin topdansatış (buraxılış) qiymətindən yüksəkdir.

- topdansatış əlavələrinin (güzəştlərinin) kəmiyyəti qədər
- ƏDV-nin məbləği qədər
- aksiz vergisinin məbləği qədər
- maya dəyəri və mənfəətin cəmi qədər
- ticarət əlavələrinin (güzəştlərinin) kəmiyyəti qədər

302 Sənayenin topdansatış (buraxılış) qiymətinə daxil deyil -

- mənfəət
- istehsalçı müəssisənin topdan satış (buraxılış) qiyməti
- əlavə dəyər vergisi
- ticarət əlavələri (güzəştləri)
- aksiz vergisi

303 İstehsalçı müəssisənin topdansatış (buraxılış) qiymətinə daxil deyil -

- ticarət əlavələri
- istehsal xərcləri
- xammal, material xərcləri
- mənfəət
- əlavə dəyər vergisi

304 Marjinal qiymət nəzəriyyəsinin əsas prinsiplərindən biridir

- sağlam rəqabət mühitinin yaradılması

- təklifin həcmının artırılması
- inhisarlaşmanın qarşısının alınması
- tələbin həcminin artırılması
- tələb və təklifə eyni əhəmiyyətli amillər kimi baxılması

305 Qiymətəmələgəlmənin prinsiplərinə aid deyil -

- qiymətlərin elmiliyi
- qiymət intizamına nəzarət
- fasizəsizlik
- məqsədyönlülük
- stimullaşdırma

306 Qiymətin funksiyası deyil -

- informasiya
- uçot
- bölüşdürücü
- tələb və təklifin balanslaşdırılması
- məqsədyönlülük

307 Firmanın qiymətəmələgəlmə nəzəriyyəsindəki əsas istiqamətlərə aiddir?

- qiymətlərin paritetliyi
- qiymətlərin əsaslandırılması
- müqayisəli
- neoklassik sintez
- azad rəqabət

308 Aşağıdakı iqtisadi qanunlardan hansı qiymətəmələgəlmənin nəzəri əsaslarını təşkil etmir?

- son hədd məhsuldarlığı qanunu
- pul tədavülü qanunu
- dəyər qanunu
- tələb qanunu
- təklif qanunu

309 Qiymətin tərkibinə dax il edilən xərclər:

- istehsalın mənimsənilməsindən başlayaraq bütün xərclərin cəmi
- məhsul buraxılışının həcmindən asılı olmayan xərclər
- sabit və dəyişən xərclərin cəmi
- resurslardan istifadənin bütün mümkün üsulların daha səmərəlisindən pul gəlirləri
- son hədd kimi müəyyən edilən xərclər

310 Məhsulun istehsal maya dəyəri sex maya dəyərindən yüksəkdir –

- dolayı xərclər qədər
- maşın və avadanlıqların saxlanması xərcləri qədər
- kommersiya xərcləri qədər
- ümumtəsərrüfat xərcləri qədər
- birbaşa xərclər qədər

311 Aşağıdılardan hansı qiymətin funksiyasıdır?

- iqtisadi artım

- tədiyə
- yığım
- informasion
- rəqabət

312 Qiymətəmələgəlmənin prinsipi deyil:

- istehsalın səmərəli yerləşdirilməsi
- fasiləsizlik
- elmlilik
- məqsədyönlülük
- qiymətəmələgəlmə prosesinin və qiymət intizamına riayət edilməsinə nəzarətin vahidliyi

313 Aşağıdakılardan hansı səhvdir?

- qiymət tələb və təklif arasında uyğunluğun əldə olunmasının çəvik alətidir
- qiymətin uçot funksiyasında qiymət bütün dəyər göstəricilərinin hesablanması vasitəsi kimi çıxış edir
- stimullaşdırma funksiyasının mahiyyəti müxtəlif əmtəə istehsalı və istehlakına onun həvəsləndirici və ya ləngidici təsirində ifadə olunur
- bölgündürütü funksiya bazar amillərinin təsiri altında qiymətin dəyərdən kənarlaşması ilə əlaqədardır
- qiymətin uçot funksiyasını yalnız xərclərin ölçülülməsinə şamil etmək olar

314 Aşağıdakılardan hansı qiymətlərin müəyyən edilməsinin parametrik metoduna aiddir?

- bu metodların çatışmazlığı ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirə bilmir
- bu metodların xərclərin kalkulyasiyası metodlarından üstünlüyü ondan ibarətdir ki, bu tədqiqatlar əsasında alınmış qiymət bazarda qiymətlərin formalaşması şərtlərini real əks etdirir
- bu metodların xərclərin kalkulyasiyası metodlarından üstünlüyü ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirir
- bu metodların üstünlüyü ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirir
- metodların xərclərin kalkulyasiyası metodlarından çatışmazlığı ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirir

315 Maşın və mexanizmlərin istismar xərcinə aiddir:

- elmi-tədqiqat işləri üçün ayırmalar
- birdəfəlik xərclər
- fəhlələrə verilən əsas əmək haqqı
- material xərcləri
- təhlükəsizlik texnikası üzrə xərclər

316 Sair üstəlik xərclərə aid deyil:

- sığorta xərcləri
- qeyri-məhsuldar xərclər
- nəşriyyat xərcləri
- bank krediti üzrə faizlər
- elmi-tədqiqat işləri üçün ayırmalar

317 Firmanın məhsul satışı üzrə tipik sövdələşmələri üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinin standart qaydalar sistemi-

- gömrük siyasəti
- qiymət siyasəti
- əmtəə siyasəti

- investisiya siyasəti
- pul kredit siyasəti

318 Firmanın rəhbərliyi tərəfindən təsdiq olunmuş qiymət məcmuəsinə uyğun məhsulların satışı-

- satış siyasəti
- vergi siyasəti
- innovasiya siyasəti
- əmtəə siyasəti
- təsbit olunmuş qiymətlər siyasəti

319 Verilmiş fikirlərdən biri dünya bazar qiymətlərinin öyrənilməsinin başlıca şərtidir:

- qiymət indekslərinin orta kəmiyyətinin işlənib hazırlanması
- proqnozların qiymətləndirilməsi
- proqnozun işlənib hazırlanması
- qiymət indekslərinin işlənib hazırlanması
- idxal-ixrac qiymətlərinin orta kəmiyyətinin müəyyən edilməsi

320 Aşağıda müqayisəli üstünlük qanunu haqqında qeyd olunan hökmlərdən hansı yanlışdır?

- dünya ticarət iştirak edən ölkələrdə ümumi milli istehsal artmasına səbəb olur
- müxtəlif ölkələrin ixtisaslaşmasına təsir göstərir
- dünya ticarət iştirak edən ölkələrin iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına kömək edir
- müqayisəli üstünlük prinsipi əsasında dayanır
- dünya istehsalındaki ölkələrin yerini müəyyən edir

321 Aşağıdakılardan hansı ölkənin ixracını müəyyən edir?

- dünya qiymətlərinin nisbəti
- ölkənin ixrac etdiyi məhsulların qiymətində müəyyən edilmiş faiz kimi
- dünya tələbinin vəziyyəti və həmin ölkənin buna uyğun gəlməsi imkanları ilə
- milli istehsalının həcminin dünya bazarına çıxartdığı məhsulunun həcminə nisbəti kimi
- həmin ölkənin dünya bazarına təklifinin tədiyyə qabiliyyəti tələbinin həcminə nisbəti ilə

322 Dünya bazarında dəyər, konyunktura, valyuta-maliyyə, siyasi, dövlət-inhisar tənzimlənməsi hansı amillərə aid edilir?

- defilyasiya proseslərinin güclənməsinə kömək edən amillər
- daxili bazarın qiymət əmələğətirici amilləri
- inflasiya proseslərinin güclənməsinə kömək edən amillər;
- dünya qiymətlərinin dinamikasını müəyyən edən iqtisadi amillər;
- qiymətlərin dinamikasını müəyyən edən dünya bazarının qiymət əmələğətirici amilləri.

323 Verilən hökmlərdən hansı müqayisəli üstünlük qanununu yanlış xarakterizə edir?

- dünya ticarət iştirak edən ölkələrdə ümumi milli istehsal artmasına səbəb olur
- müxtəlif ölkələrin ixtisaslaşmasına təsir göstərir
- dünya ticarət iştirak edən ölkələrin iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına kömək edir
- müqayisəli üstünlük prinsipi əsasında dayanır
- dünya istehsalındaki ölkələrin yerini müəyyən edir

324 Dünya bazarında dəyər qanunu geniş miqyasda fəaliyyətə nə zaman başlayıb?

- dünya ictimai əməyinin meydana çıxdığı zaman
- dünya əmtəə qiymətləri yarandığı zaman

- O dünya bazarı yarandığı zaman
- O qızılın dünya pulundan çıxarıldığı zaman
- O tələb və təklif qanununun bazarda təsir gücünün zəiflədiyi anında

325 Aşağıdakı hökmlərdən biri istehsal beynəlmiləl qiymətinə aiddir?

- O beynəlxalq ticarət əmtəələrin mübadiləsini tənzimləyir
- O dünya qiymətinin ilkin əsasıdır
- O dünya qiymətlərinin dünya bazarında pulla ifadəsidir
- O dünya bazarında formallaşmasının əsasını beynəlmiləl dəyər təşkil edir
- O bəzi hallarda milli istehsal qiymətinə uyğun gəlir

326 Aşağıda göstərilən valyutalardan hansı daxili və beynəlxalq bazarlarda sabit və ya artan məzənnə ilə, yüksək alıcılıq qabiliyyətliliyi ilə xarakterizə olunur:

- O milli valyuta
- O etibarlı valyuta
- O əmtəə valyutası
- O tam dönerli valyuta
- O möhkəm valyuta

327 Verilənlərdən biri beynəlxalq əmək bölgüsünə aiddir?

- O daxili bazarın müdafiəsi tədbiri
- O Dövlətlərarası mal və xidmətlərə mübadiləsi;
- O Ayrı-ayrı dövlətlərin müxtəlif əmtəə və xidmətlərin istehsalında ixtisaslaşması;
- O Dünya təsərrüfatının inkişafının qanuna uyğun nəticəsi;
- O dünya ticarətinin inkişafının nəticəsi

328 Adətən qiymətlər sırasından nə zaman istifadə olunur?

- O tələb və ya təklif qiymət indekslərinin hesablanması
- O əmtəələrin çeşid və miqdar nomenklaturasının hesablanması
- O ayrı-ayrı ölkələrin ümumi qiymət indekslərinin hesablanması
- O ixrac və ya idxal qiymət indekslərinin hesablanması
- O ümumi dünya bazarında orta qiymət indekslərinin hesablanması

329 İxrac-idxal qiymətlərinin kalkulyasiyasının formal sxemi daxili qiymətlərin hesablanması zamanı istifadə edilən sxemdən nə ilə fərqlənir?

- O sığorta xərcləri
- O satıcıların və nümayəndələrin komisyon mükafatlandırılması
- O idxal gömrük xərcləri
- O nəqliyyat xərcləri
- O maliyyələşdirmə xərcləri

330 Sponto güzəsti nədir?

- O İxrac güzəstdir
- O Mövsüm güzəstdir
- O Sorğu qiymətləri ilə birgə ümumi güzəstdir
- O Nağd hesablaşma hesabına güzəstdir
- O Məhsulun sınaq partiyalarına olan xüsusi güzəstdir

331 FOB və SİF qiymətləri bir-birindən fərqlənir-

- bazar şərtləri ilə
- ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- sigorta xərclərinin kəmiyyəti qədər
- ödəniş şərtləri ilə
- gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər

332 Fraxt nədir?

- dəniz nəqliyyatı tarifləri
- avtomobil nəqliyyatı tarifləri
- dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri
- su nəqliyyatı tarifləri
- çay nəqliyyatı tarifləri

333 Nəqliyyat xərclərinin qiymətlərə daxil edilməsi üsullarına görə qiymət növü deyil:

- nəqliyyat xərcləri daxil edilməklə vahid qiymətlər
- istehsal yerində FOB qiyməti
- bazis məntəqə qiyməti
- sabit və dəyişən qiymətlər
- Franko – anbar – istehlakçı qiyməti

334 Aşağıdakılardan hansı ixrac kalkulyasiyasını daxili kalkullyasiyadan fərqləndirən xərc növünə aid deyil?

- reklam xərcləri
- tədavül xərcləri
- maliyyələşmə xərcləri
- sigorta xərcləri
- daşınma xərcləri

335 Hansı qiymət indekslərini BMT-nin statistikası dünya ticarətində istifadə edir?

- Bütün cavablar doğrudur
- Beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri
- Xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Dünyanın hazır məmulat ixracının 88%-ni əhatə edən 11 ölkənin xarici ticarət statistikasının məlumatları üzrə sənaye məmulatlarına xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri
- Əlvan metallara ixrac qiymətləri indeksləri

336 Beynəlxalq təcrübədə FOB və SIF qiymətləri bir-birindən nə ilə fərqlənir?

- bazar şərtləri ilə
- ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- sigorta xərclərinin kəmiyyəti qədər
- ödəniş şərtləri ilə
- gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər

337 Göstərilən hökmlərdən biri yanlışdır?

- Dünya qiymətlərinin artma meylinə malik olmasının əsas amili idxal-ixrac proseslərinin kəskin surətdə güclənməsidir
- Dünya qiymətlərinin formallaşmasına və hərəkətinə təsir edən başlıca amil istehsal xərcləri sayılır
- Tələb və təklif arasındaki nisbətlərin qiymətlərə təsir miqyası rəqabətdən asılıdır
- Rəqabət nə qədər güclü və bazar nə qədər azad olsa, onda həmin amilin qiymətə təsiri bir o qədər əhəmiyyətli olar

- Dövlət tənzimlənməsi tədbirləri dünya qiymətlərinin dinamikasına bilavasitə təsir göstərir

338 Göstərilən əlamətlərdən biri dünya qiymətlərini xarakterizə etmir:

- idxal-ixrac əməliyyatlarının sərbəst rejimdə aparılması
 iri daimi sazişlərin qiymətləri olması
 sazişlərin kommersiya xarakteri daşımıası
 sazişlərin qismən dönerli vallyuta ilə aparılması
 sazişlərin idxal və ya ixracyönümlü olması

339 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin növünə aiddir?

- müqavilə qiymətlər
 franko – anbar qiymətləri
 təsbit edilən qiymətlər
 kontrakt qiymətləri
 bazis qiymətlər

340 Qeyd olunanlardan hansı dünya ticarətinin inkişafının əsas qüvvəsidir?

- Proteksionizm siyaseti.
 Beynəlxalq əmək bölgüsü;
 Beynəlxalq integrasiya prosesi;
 Müqayisəli üstünlük prinsipi;
 Dünya bazarına dəyər qanununun təsiri;

341 Hansı növ qiymətlər ixrac qiymətlərinin hesablanması bazası hesab edilir?

- transfert qiymətləri.
 daxili bazar qiymətləri
 qapalı” bazarların qiymətləri
 müqavilə qiymətləri;
 azad” bazarların qiymətləri;

342 Aşağıdakılardan hansı ilə beynəlxalq tarif və fraxtlar ifadə edilir?

- Daşuma qiymətlərini
 Nəqliyyat məhsullarının milli dəyərini
 Nəqliyyat məhsulunun bazar qiymətini
 Nəqliyyat məhsulunun beynəlxalq dəyərini
 Nəqliyyat məhsulunun istehsalına sərf olunan ictimai zəruri xərcləri

343 İdxal kvotası haqqında göstərilən fikirlərdən hansı yanlışdır?

- ölkədən xarici bazara çıxarılan müəyyən məhsulun miqdarına görə qoyulan məhdudiyyət kimi çıxış edir
 ayrı-ayrı ölkələr və firmaların inhisarçı sazişləri nəticəsində müəyyən edilir
 dünya bazarında hər bir iştirakçının öz məhsulunun satışında xüsusi çəkisini xarakterizə edir
 məhsulların qiymətində müəyyən edilmiş faiz kimi öz əksini tapır
 ölkədən xarici bazara çıxarılan müəyyən məhsulun çeşidinə görə qoyulan məhdudiyyət kimi çıxış edir

344 Beynəlxalq ticarətdə hansı növ endirimlərdən istifadə olunur?

- bütün cavablar doğrudur
 ümumi endirimlər
 dövriyyəyə görə endirimlər
 proqressiv

- xüsusi endirimlər

345 Müəssisənin qiymət siyasetinin işlənməsi prosedurasına daxil deyil-

- vasitəçilər
 alıcılar
 rəqiblər
 dövlət
 xərclər

346 Birinci dərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır

- cavablar doğrudur.
 hər bir firmanın optimal istehsal həcmində
 hər bir alıcı üçün optimal qiymət səviyyəsinə
 hər bir alıcı üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinə
 hər bir alıcı üçün optimal qiymət səviyyəsinə

347 Qiymətin ayrıseçkiliyinin tətbiqi üzrə:

- bütün cavablar doğrudur
 istehlakçıların tələbinin ödənilməsi
 satış həcminin maksimumlaşdırılması
 hər bir alıcı üçün maksimum qiymətin müəyyən edilməsi
 alıcıların sayının artırılmasından

348 Hər hansı bir həmcins əmtəənin alıcı və satıcıların məcmusu:

- aralıq satıcıları bazarı
 inhisarçı rəqabət bazarı
 oligopolist bazarı
 xalis rəqabət bazarı
 inhisar bazarı

349 Inhisarçı müəssisənin bazar davranışını xarakterizə edir

- sadalananların hamısı
 İstehsal (satış) həcminin məqsədli dəyişdirilməsi
 qiymətlərin yüksəldilməsi
 mənfəətin yüksək ölçüsü
 rəqib subyektlərinə zərər vurulması

350 İstehsalçının inhisarçılıq mənbəyidir

- sadalananların heç biri
 Sahə təklifində müəssisənin payı
 bazar tələbinin elastikliyi
 Müəssisənin qarşılıqlı fəaliyyəti
 Qiymətlərin maksimumlaşdırılması

351 Qiymətlərin differensiallaşması:

- Qiymət ayrı- seçkiliyinin reallaşması üsuludur
 Əmtəə vahidinin təklif qiymətinə bərabər qiymətdir
 Həmcins əmtəə vahidinin qiyməti elə müəyyən edilir ki, artıq hissə alıcıda qalır
 Əmtəə vahidinin hər birinə tələb qiymətinə bərabər qiymətdir və artıq hissə inhisarçı tərəfindən mənimsənilir

- Tələb qiyməti müəyyən qiymət səviyyəsini ötüb keçən bütün əmtəə vahidləri bəzi Pn qiyməti ilə reallaşdırılır

352 Qiymət strategiyasının növü deyil-

- alternativ qiymət strategiyası
- yüksək qiymət strategiyası
- aşağı qiymət strategiyası
- yuvarlaq olmayan qiymət strategiyası
- sabit qiymət strategiyası

353 Qiymət siyasəti təmin etməlidir:

- investisiya qoyuluşunun səmərəliliyini
- müasir texnologiyanın tətbiqini
- alternativ yanaşmaları
- maksimal gəlir imkanlarını
- vahid tarif səviyyəsini

354 Orta qiymətlər strategiyası hansı halda müsbət nəticə verir:

- çox sayılı məməlatın nisbətən aşağı qiymətlə satışında əldə edilən gəlir ilkin yüksək qiymətlə müqayisədə əhəmiyyətsizdirse
- yüksək qiymət məhsulun yüksək keyfiyyətini təmin edirsə
- rəqabət məhduddursa
- qoyulan kapitala görə uzunmüddətli və ədalətli mənfəət əldə etməyə şərait yaradırsa
- yüksək və normal qiymətlər arasındaki fərq yüksək olmadıqda

355 Yüksək qiymət strategiyası hansı halda müsbət nəticə vermir:

- yüksək və normal qiymətlər arasındaki fərq yüksək olmadıqda
- yüksək qiymət məhsulun yüksək keyfiyyətini də təmin edirsə
- rəqabət kəskindirsə
- rəqabət məhduddursa
- qiymətə az həssas olan çoxsaylı alıcılar tərəfindən cari tələbin yüksək səviyyəsi müşahidə edilirsə

356 Məqsədli qiymətlər strategiyasında hansı müsbət nəticə verir:

- bütün variantlar doğrudur
- hər hansı bir konkret il ərzində yüksək mənfəət kütləsinin əldə edilməsi
- bir neçə il müddətinə qane edici mənfəət kütləsi
- kapital qoyuluşunun dəyəri ilə mənfəətin uzlaşması
- satış həcmimin və qiymətin dəyişməsi halında mənfəət kütləsinin sabit qalması

357 Aşağı qiymətlər strategiyası hansı hallarda özünü doğruldur (yanlış variantı seçin)-

- qiyməti kifayət qədər aşağı salmaq mümkün olduqda
- xarici bazara daxil olmaq halında
- daxili bazarda öz payını artırmağın mümkün halında
- kütləvi bazara çıxarmaq halında
- ümumi satış həcmini artırmaq halında

358 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı oliqopolistik bazarı xarakterizə etmir?

- rəqiblərdən qarşılıqlı asılılıq
- sahədə firmaların azsaylı olması
- qiymət ayrışækiliyi;

- standart və differensial əmtəələrin istehsalı;
- sahəyə giriş üzrə ciddi maneələrin olması;

359 Kənd təsərrüfatında istehsalçıların nominal müdafiə əmsalı necə hesablanır?

- məhsulun daxili qiymətinə ixrac əlavələri daxil edilir
- əmtəənin daxili qiymətindən xarici qiyməti çıxılır
- məhsulun daxili qiymətinə gömrük rüsumları əlavə edilir
- məhsulun xarici qiymətindən vergi və rüsumlar çıxılır
- məhsulun xarici qiyməti daxili qiymətinə bölünür

360 Sənaye tikinti məhsullarına formalaşan qiymətə aid edilmir-

- pərakəndə satış qiymətləri
- müqavilə qiyməti
- smeta qiyməti
- sürüşkən qiymət
- preyskurant qiymət

361 Neft məhsullarının buraxılış qiymətinin riyazi modeli hansıdır?

- $MS=MD+V-P1F1$
- $MS= MD+P1F1+V$
- $MS= Qt+P2F2-P1F1$
- $MS= Qt-P1F1+P2F2+V$
- $MS=Qt+P2F2+V$

362 Rabitə xidmətlərinin tariflərinin aşağı salınmasına səbəb olar.

- Beynəlxalq telefon danışıqları
- Rabitə xidmətinin inkişafı və yeni xidmət növünün təqdim edilməsi
- Ənənəvi rabitə xidmətlərinin keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- Defilyasiya proseslərinin inkişafı
- Rabitə xidmətindən yeni servis xidmətinin göstərilməsi

363 Neftin qiymətinin hesablanması formulundan istifadə:

- Bunlardan heç biri
- Bazarda qeyri-sabit vəziyyət şərtləri daxilində minimal riskin mənfaətin “səmərəli” norması ilə uyğunlaşmasını təmin edir
- İxracatçı və idxləçilər arasında uzunmüddətli münasibətlərin bərpa olunmasına yardım edir
- OPEK-in üzv-ölkələrinə qiymətlərə təzyiq göstərərək ixracı genişləndirməyə imkan verir
- Yuxarıda qeyd olunan 3 amilin hamısını birləşdirməyə imkan verir

364 Aşağıdakılardan hansı Net-bek qiymətlərinin hesablanması bazası kimi çıxış edir?

- neft birjalarında sövdələşmə qiymətləri
- OPEK-in rəsmi satış qiymətləri;
- OPEK-ə daxil olmayan ixracatçıların rəsmi sorğu qiymətləri
- “azad” bazarda birdəfəlik sövdələşmə qiymətləri
- neft məhsullarının qiymətləri

365 Bu göstərici bazarın təmərküzləşmə səviyyəsini xarakterizə etmir.

- Lerner indeksi
- Laspeyres indeksi

- təmərküzləşmə indeksi
- Linda indeksi
- Herfindal-Hirschman indeksi

366 Yanacaq-enerji kompleksində qiymətlərə bu amilin təsiri nəzərə alınmır.

- İEOÖ daxili bazar qiymətləri
- xərclər
- tələb və təklif balansı
- energetika müəssisələrinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə dövlət tədbirləri
- dünya bazar qiymətləri

367 Nəqliyyat məsrəflərinin differensiallaşdırılması hansı nəqliyyat vasitəsində özünü biruzə verir:

- cavablar doğru deyildir
- su və avtomobil nəqliyyatında
- hava və dəniz nəqliyyatında
- dəmiryol nəqliyyatında
- avtomobil nəqliyyatında

368 Hökumətin qərarlarına görə hansı nəqliyyat tarifləri tənzimlənir:

- dəniz nəqliyyatı tarifləri
- dəmiryol nəqliyyatı tarifləri
- daxili avia xətlərlə sərnişinlərin və yüklerin daşınması
- dəmiryol nəqliyyatında sərnişinlərin daşınması tarifləri
- taksilərlə sərnişinlərin daşınması tarifləri

369 Hava nəqliyyatı tariflərinə aid edilmir:

- hava gəmilərinə xidmət tarifləri
- hava limanları rayonlarında hava gəmilərinə xidmətə görə aeronaviqasiya xidməti tarifləri
- hava nəqliyyatı ilə poçtların daşınma tarifləri
- hava limanlarında sərnişinlərə xidmət tarifləri
- hava nəqliyyatında yüklerin daşınma tarifləri

370 Dəmiryol nəqliyyat növlərinə aid deyildir:

- nəqliyyatda yük baqajlarının daşınması
- nəqliyyatda sərnişinlərin daşınması tarifləri
- nəqliyyatda baqajların daşınması tarifləri
- avtomobil nəqliyyatında sərnişinlərin və yüklerin daşınması tarifləri
- nəqliyyatda poçtların daşınması tarifləri

371 Tarif nədir?

- tikinti məhsullarının qiyməti
- istehsal – texniki təyinatlı məhsulların qiyməti
- istehlak mallarının güzəştli qiyməti
- pullu xidmətlərin qiyməti
- istehsal amillərinin qiyməti

372 Nəqliyyat xərclərinin differensiallaşdırılması daha yüksəkdir?

- çay və hava nəqliyyatında
- dəniz nəqliyyatında

- boru-kəmər
- hava nəqliyyatında
- avtomobil nəqliyyatında

373 Dəmiryola nəqliyyatında tətbiq olunan tarif növü deyil:

- differensial tariflər
- ümumi tariflər
- yerli tariflər
- akkord tariflər
- müstəsna tariflər

374 Dəmiryolu nəqliyyatında tariflər differensiallaşdırılmışdır

- vaqonların yükgötürmə qabiliyyətindən istifadə dərəcəsinə görə
- vaqonların tiplərinə görə
- göndərişlərin növlərinə
- daşıma məsafəsinə və sürətinə
- boşdayanma vaxtına

375 İstehlak xidmətlərinə qiymətqoymada uçota alınan-sfesifik məsrəf növü deyil?

- satış məsrəfləri
- vaxt məsrəfləri
- fiziki güc məsrəflərə
- əsəbi – psixi məsrəflər
- sensor məsrəflər

376 Azərbaycanın iri şəhərlərində əhali istehlakçı qrupu üzrə sudan istifadə tarifi nə qədərdir? (1 m³ üçün əDV ilə)

- 35 qəpik
- 20 qəpik
- 23 qəpik
- 18 qəpik
- 34 qəpik

377 Regionlarda əhali istehlakçı qrupu üzrə sudan istifadə tarifi nə qədərdir? (1 m³ üçün əDV ilə) ?

- 13 qəpik
- 17 qəpik
- 14 qəpik
- 19 qəpik
- 22 qəpik

378 Azərbaycan iri şəhərlərində qeyri-əhali istehlakçı qrupu üzrə sudan istifadə tarifi nə qədərdir? (1 m³ üçün əDV ilə)

- 58 qəpik
- 54 qəpik
- 62 qəpik
- 67 qəpik
- 70 qəpik

379 Aşağıdakılardan biri bazarın təmərküzləşmə səviyyəsini xarakterizə edən göstəricidir:

- Cavablar doğrudur
- Linda indeksi
- Xerfindal – Xırşman indeksi
- Lerner indeksi
- Bazarın astana indeksi

380 Kənd təsərrüfatı sahələrində qiymətləri müəyyən edilməsi metoduna aid deyildir:

- cavablar doğru deyil
- ümumi dəyərdən müəyyən edilmiş qiymətlərlə əlavə məhsulun dəyərini çıxmaqla;
- bir məhsulun şərti məhsul kimi qəbul edildiyi və digər növlərin müəyyən olunmuş əmsallarla qiymətləndirilməsi;
- ümumi dəyərdən müəyyən edilmiş qiymətlərlə əlavə məhsulun dəyərini üstələməklə
- xərclərin ümumi həcmində qarışq məhsullar üzrə xərclərin payı

381 Aşağıdakı amillərdən hansının yanacaq-enerji kompleksində qiymətlərə təsiri nəzərə alınmır?

- IEOÖ daxili bazar qiymətləri
- xərclər
- tələb və təklif balansı
- energetika müəssisələrinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə dövlət tədbirləri
- dünya bazar qiymətləri

382 Adətən hansı bazarlarda sorğu qiymətləri tətbiq olunmur?

- qara metallar bazarı
- neft və neft məhsulları bazarlarda
- kimyəvi mallar bazarlarda
- kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı
- ayrı-ayrı əlvan metal növləri bazarı

383 Göstərilən amillərdən hansının yanacaq-enerji kompleksində qiymətlərə təsiri nəzərə alınmır?

- IEOÖ daxili bazar qiymətləri
- xərclər
- tələb və təklif balansı
- energetika müəssisələrinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə dövlət tədbirləri
- dünya bazar qiymətləri

384 Birja əmtəələrinə aid edilmir

- avadanlıqlar
- bitkiçilik məhsulları
- heyvandarlıq məhsulları
- energetika məhsulları
- əlvan metallar

385 Birja əmtəələrini digər əmtəələrdən fərqləndirən əlamət deyil

- tələb və təklif asanlıqla pronozlaşdırılır
- əmtəənin təklifi ona olan tələbdən yüksəkdir
- standartlaşma üçün yararlıdır
- əmtəəyə olan tələb kütləvi xarakter daşıyır
- əmtəələr həmcinsdir

386 Krossinq nədir?

- süni əmtəə qıtlığının yaradılması
- səhmlərin məzənnəsinin süni olaraq aşağı salınması
- səhmlərin məzənnəsinin süni olaraq artırılması
- səhmlərə yüksək tələbin olması barədə süni təsəvvürün yaradılması
- tələbin və təklifin balanslaşdırılması

387 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı daha aşağı səviyyəyə malikdir

- FOT
- SIF
- KAF
- FOB
- FAS

388 ABŞ-da dövlət tərəfindən qiymətlərin neçə faizinə nəzarət olunur?

- 25%-30%
- 5%-10%
- 10%-15%
- 15%-20%
- 20%-25%

389 Aşağıdakılardan hansı ilə beynəlxalq ticarət əmtəələrin mübadiləsi tənzimlənir?

- müqavilə qiymətləri ilə
- əmtəələrin dəyərləri ilə
- istehsal qiymətləri ilə
- istehlak qiymətləri ilə
- ixrac qiymətləri ilə

390 Beynəlxalq səviyyədə məhsulun gömrük dəyərinin müəyyən olunmasının neçə metodu var?

- 12
- 3
- 5
- 6
- 10

391 Yüksək inhisar qiymətlərinin aşkar etmək üçün aşağıdakı amilin mövcudluğunu sübut etmək zəruridir -

- sadalananların hamisini
- istehsal (satış) həcminin qəsdən azaldılması
- qiymətlərin yüksəldilməsi
- mənfəət və xərclərin əsassız yüksək ölçüsü
- digər təsərrüfat subyektlərinə zərər vurulması

392 Aşağıdakı hallarda qiymətlərin təsbit edilməsi məqsədyönlüdür

- bütün variantlar səhvdir
- qısamüddətli dövrdə
- uzunmüddətli dövrdə
- Hiper inflasiya zamanı
- müləyim inflasiya zamanı

393 Qiymətlərin dövlət tərəfindən inzibati tənzimlənməsi formasıdır:

- Bütün cavablar səhvdir
- Vergi tənzimlənməsi
- Rentabelliyyin son səviyyəsinin təsbit edilməsi
- Qısamüddətli dövr üçün qiymətin birləşməlik artım əmsalının müəyyən edilməsi
- təsbit edilmiş qiymət və tariflərin müəyyən olunması

394 Qiymətlərin təsbit edilməsinin əsas məqsədləri:

- inflyasiya təzahürünün silahlanması
- büdcə kəsrinin azalması
- məhsul istehsalının artırılması
- qiymət strategiyasının seçilməsi
- bazarlarının tiplərinin təkmilləşdirilməsi

395 Oliqopolistik bazarın xarakterik cəhəti deyil -

- rəqiblərdən qarşılıqlı asılılığın olmaması
- sahədə firmaların azsaylı olması
- standart əmtəələrin istehsalı
- differensial əmtəələrin istehsalı
- sahəyə giriş üzrə ciddi maneələrin olması

396 Bertran modelinin əsasını təşkil edən müddəə hansıdır?

- firma rəqib reaksiyasının passiv olacağını düşünür
- firma «qiymət müharibəsinə» meyl edir
- firma rəqib qiymətinin təsbit olunduğunu düşündürək öz qiymətini müəyyən edir
- firma qeyri-qiyamət rəqabətinə üstünlük verir
- firma rəqiblə sövdələşməyə səy göstərir

397 Qiymət likvidliyi modelinin növüdür -

- Dempinq qiymət liderliyi
- Barometrik qiymət liderliyi
- Statistik qiymət liderliyi
- Dinamik qiymət liderliyi
- Rəqabətli qiymət liderliyi

398 İnhisar rəqabətini digər bazar strukturlarından fərqləndirən amil deyil –

- qiymət göstəriciləri üzrə rəqabət
- əmtəənin differensiallaşdırılması
- çoxlu sayıda satıcıların olması
- qiymət ayrı-seçkiliyi
- qiymət rəqabəti

399 İnhisar rəqabətli müəssisənin istehsal həcmində təsir strategiyası deyil -

- reklam taktikasına yenidən baxılması
- rəqibin qiymət strategiyasının izlənilməsi
- qiymətlərdə liderlik
- parametrlər üzrə differensiallaşma strategiyası
- satışın stimullaşdırılması

400 Uzunmüddətli dövrdə inhisar rəqabətli müəssisənin mənfiətinin artırılmasının qeyri-qiyamət metodudur -

- dizayn və qablaşdırma
- qiymətin differensiallaşdırılması
- məhsulun təkmilləşdirilməsi
- məhsulun istehsal xərclərinin dəyişməsi
- qiymət ayrı seçkiliyi

401 Qiymətin səviyyəsini bazar tarazlıq səviyyəsində aşağı salır:

- investisiya siyasəti
- bazarın təmərkürləşməsi
- inflasiya mövcudluğu
- dempinq
- valyuta məzənnəsi

402 Antiinflyasiya xarakterli ola bilər:

- cavablar doğrudur
- antiinflyasiya xarakterli ola bilər
- istehsalçıların stimullaşması
- antiinhisar xarakterli ola bilər
- qiymətlərin dondurulması

403 Qiymətlərin tənzimlənməsi üsuluna aiddir

- cavablar doğrudur
- Qiymətlərin son həddinin müəyyən edilməsi
- qiymətlərin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi
- inhisar qiymətləri üzərində dövlət nəzarəti
- antiinflyasiya siyasəti ilə tənzimləmə

404 Sərbəst qiymətlər üzrə dövlətin tənzimləmə sahəsində tətbiq etdiyi metoddur

- heç biri
- dempinqin qadağan olunması
- qiymət ayrı seçkiliyinin qadağan olunması
- protoksionizm siyasəti
- bazar iştirakçılarına qadağa qoyulması

405 Verilənlərdən hansı dövlətin qiyməti birbaşa tənzimlənməsinə aid deyildir?

- valyuta məzənnəsinin tənzimlənməsi
- ümumi qiymətlərin dondurulması
- qeydə alınmış qiymətlərin və tariflərin tətbiq edilməsi
- müəyyən vaxt ərzində qiymət artımına müəyyən həddin tətbiq edilməsi
- rentabellik normasının təyin edilməsi

406 Dempinq nədir:

- cavablar doğrudur
- Məhsulun süni surətdə aşağı salılmış qiymətlərlə satışı
- məhsulun xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı
- məhsulun irihəcmli güzəştərlə satışı

- məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə və məhsulun xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı

407 Beynəlxalq təcrübədə məhsulun gömrük dəyərinin müəyyən olunmasının necə metodu var?

- 12
- 10
- 3
- 5
- 6

408 Ümumi renta multiplikatoru necə hesablanır?

- həqiqi ümumi gəlir/satış həcmi
- satış qiyməti/potensial yaxud həqiqi ümumi gəlir;
- xalis əməliyyat gəliri/satış qiyməti;
- potensial ümumi gəlir/həqiqi ümumi gəlir;
- həqiqi ümumi gəlir/potensial ümumi gəlir;

409 Aşağıdakılardan hansı uyğunluq prinsipinin mahiyyətinə uyğundur?

- sadalananların heç biri
- daşınmaz əmlak obyektinin dəyəri ətrafdakı tikililərin həmcinsliyindən asılıdır
- yaxınlıqda ucuz obyektlərin yerləşməsi bahalı daşınmaz əmlak obyektinin dəyərini azaldır
- uyğunluq prinsipinin pozulmasını bağ evləri massivlərində müşahidə etmək olar
- sadalananların hamısı

410 Regionun daşınmaz əmlak bazarına təsir göstərən iqtisadi vəziyyət amili deyil

- regiona kapital axını
- regionun iqtisadi inkişaf göstəriciləri
- regionda sosial vəziyyət
- ölkədən kapital ixracı
- regionda əhalinin məşğulluq səviyyəsi

411 Regionun daşınmaz əmlak bazarına təsir göstərən iqtisadi vəziyyət amilidir -

- sadalananların heç biri
- regionda iqtisadi vəziyyət
- regionun iqtisadi inkişaf perspektivləri
- region əhalisinin məşğulluq səviyyəsi
- sadalananların hamısı

412 Regionun daşınmaz əmlak bazarına təsir göstərən sosial vəziyyət amili deyil -

- region rəhbərliyinin siyasetinin sabitiyi
- regionda mənzil-kommunal təsərrüfatının səviyyəsi
- ölkənin ticarət balansının vəziyyəti
- regionda etnik və hərbi münaqişələrin mümkünluğu
- region əhalisinin xüsusi və xarici kapitala münasibəti

413 Regionun daşınmaz əmlak bazarına təsir göstərən sosial vəziyyət amilidir -

- sadalananların hamısı
- regionda nəqliyyat infrastrukturunun inkişafı
- regionda ixtisasların mümkünluğu və intensivliyi

- region rəhbərliyinin xüsusi və xarici kapitala münasibəti
- region rəhbərliyinin siyasətinin sabitliyi

414 Daşınmaz əmlak bazarına təsir göstərən regionun təbii şəraiti amili deyil -

- regionun ekoloji xarakteristikası
- regionun iqtisadi inkişaf göstəriciləri
- turizm və istirahət üçün regionun cəlbediciliyi
- iri şəhərlərdən və nəqliyyat magistrallardan uzaqlıq
- infrastrukturun inkişaf səviyyəsi

415 Daşınmaz əmlak bazarında tələbin kəmiyyətini müəyyən edən amil hansıdır?

- sadalananların heç biri.
- fiziki və hüquqi şəxslərin ödəniş qabiliyyətliliyi
- əhalinin sayı və onun dəyişməsi
- əhalinin zövqündə dəyişikliklər
- sadalananların hamısı

416 Mütləq likvidlik əmsalının azalması göstərir -

- tədiyyə qabiliyyətinin itirilməsini
- kredit qabiliyyətinin aşağı düşməsini
- vəsaitlərin dövriyyəsinin sürətlənməsini
- özünümaliyyələşdirmə səviyyəsinin yüksəlməsini
- kredit qabiliyyətinin yüksəlməsini

417 Obyektdən daha yaxşı və səmərəli istifadənin müəyyən olunmasında nəzərə alınmalıdır

- sadalananların hamısı
- bazar şəraiti
- mövcud zonalasdırma normaları
- daşınmaz əmlak bazarında gözlənilən dəyişikliklər
- daşınmaz əmlakdan cari istifadə üsulu

418 Aşağıdakılardan hansı doğru deyil? – faydalılıq prinsipinə görə

- daşınmaz əmlak obyektləri müxtəlifliyinə baxmayaraq mukiyyətçinin tələbatını yerinə yetirmək və gəlir gətirmək qabiliyyətinə görə müqayisə olunandırlar
- daşınmaz əmlak mülkiyyətçisinə faydalı ola bilər onda dəyərə malikdir
- daşınmaz əmlak mülkiyyətçisinə gəlir gəlirsə onda dəyərə malikdir
- faydalılıq mülkiyyətçilər üçün fərdi deyil, ümumi təsəvvürlərə əsaslanır
- obyektin faydalılığı nə qədər yüksəkdirsə, dəyəri də bir o qədər yüksəkdir

419 Aşağıdakılardan hansı doğrudur?

- sadalananların heç biri
- əvəzetmə prinsipinə görə məlumatı alıcı daşınmaz əmlak obyektiనə görə ekvivalent faydalılığa malik obyektin alınması xərclərindən yüksək qiymət ödəməz
- əvəzetmə prinsipi gəlir yanaşmasının əsasını təşkil edir
- əvəzetmə prinsipi qiymətləndirilən əmlakın dəyərinin aşağı həddini müəyyən edir
- sadalananların hamısı

420 Gözləmə prinsipinə görə aşağıdakılardan hansı doğru deyil?

- obyektin dəyəri mülkiyyətçinin gözləmələrindən asılıdır.

- daşınmaz əmlakın dəyəri onun keçmiş satış qiymətlərindən deyil istifadəsindən gözlənilən gəlirlərdən asılıdır
- torpaq sahəsinə yaxın ərazinin abadlığı onun dəyərinə heç bir təsir göstərmir
- gözləmə pozitiv xarakter daşıyır
- gözləmə neqativ xarakter daşıyır

421 Daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsinin rəqabət prinsipi hansı prinsiplə sıx əlaqədardır?

- gözləmə
- tarazlıq
- uyğunluq
- tələb və təklif
- dəyişkənlik

422 Dəyişkənlik prinsipinin təhlili çərçivəsində əmlakın dəyərini müəyyən edən amil deyil

- ekoloji amillər
- sosial amillər
- təşkilati amillər
- iqtisadi amillər
- dövlət tənzimlənməsi amilləri

423 Daşınmaz əmlakın dəyərini müəyyən edən dövlət tənzimlənməsi amilidir?

- sadalananların heç biri
- xüsusi hüquqi normalar
- vergi siyasəti
- daşınmaz əmlakın dövriyyəsinin tənzimlənməsi (məhdudlaşdırılması)
- sadalananların hamısı

424 Tarazlıq prinsipi üzrə aşağıdakılardan hansı doğru deyil?

- hamısı doğrudur
- tarazlıq prinsipini bəzən balanslılıq (mütənasiblik) prinsipi adlandırırlar
- bu prinsipə görə daşınmaz əmlak obyektinin dəyəri onun qoşa elementləri arasındaki tarazlıq dərəcəsi ilə müəyyən edilir.
- tarazlıq prinsipi rəqabət prinsipi ilə sıx əlaqədardır
- daşınmaz əmlak obyektlərinin əksəriyyəti üçün mühüm qoşa elementlər torpaq və yaxşılaşdırılmalıdır

425 Aşağıdakılardan hansı doğru deyil? – dəyişkənlik prinsipinə görə

- qiymətləndirici bazarda cari və gözlənilən dəyişklikləri uçota almalı və aşkar etməlidir
- bazar şəraitinin dəyişməsi qaçılmaz və daimi prosesdir
- dəyişkənlik daim baş versə də istənilən qiymətləndirmə 1 il müddətində etibarlıdır
- bazar seqmenti nə qədər aktivdirsə, dəyişkənliklər də bir o qədər sürətlidir
- daşınmaz əmlak bazarında ən kəskin dəyişkliklərə qanunvericiliyin dəyişməsi, yeni obyektlərin tikintisi, təbii fəlakətlər və s. səbəb olur

426 Xalis aktivlərin dəyərinin müəyyən edilməsi məqsədilə adətən balansın hansı maddəsində düzəlişlər edilir?

- pul vəsaitləri.
- əsas vəsaitlər;
- debitor borclar;
- kreditor borclar;
- ehtiyatlar;

427 Mütləq likvidlik əmsalının artımı göstərir -

- tədiyyə qabiliyyətinin itirilməsini
- kredit qabiliyyətinin aşağı düşməsini
- vəsaitlərin dövriyyəsinin sürətlənməsini
- özünümaliyyələşdirmə səviyyəsinin yüksəlməsini
- kredit qabiliyyətinin yüksəlməsini

428 Əgər mütləq likvidlik əmsalı 0,99-a bərabər olarsa, müəssisə hesab olunur

- müflisləşmiş müəssisə
- kredit qabiliyyətli
- məhdud kredit qabiliyyətli
- kredit qabiliyyətli olmayan
- likvid müəssisə

429 Müəssisənin maliyyə vəziyyəti barədə rəy vermək üçün onun hansı hesabat sənədləri öyrənilməlidir?

- vergilərin haqq-hesabı
- reklam prospekti
- balans hesabatı
- mənfəət və zərərlər hesabı
- illik hesabat

430 Qeyri-maddi aktivlərə aiddir -

- heç biri
- kitablar
- pul köçürmələri
- səhmlər
- firmanın işgüzar imici

431 Əsas fondların hansına amortizasiya ayırmaları hesablanmır?

- istehsal və təsərrüfat inventarı
- torpaq sahələri
- tikililər
- ötürüçü qurğular
- alətlər

432 Müəssisə müflis hesab edilir, əgər -

- istehsal gücü minimum səviyyəyə enmişdirsə
- kreditorların tələblərini yerinə yetirə bilmirsə
- onun öhdəlikləri aktivlərini üstələyirsə
- kredit qabiliyyətini itirmişdirsə
- məhkəmə onu müflis hesab etmişdirsə

433 Mühasibat məlumatları üzrə muxtarlıyyat əmsalının artması göstərir

- kredit qabiliyyətinin azalmasını
- maliyyə çətinlikləri dərəcəsinin artmasını
- maliyyə çətinlikləri riskinin azalmasını
- maliyyə resurslarından istifadənin səmərəliliyini

- kredit qabiliyyətinin artmasını

434 Sadə səhmlərin sahibləri səhmdar cəmiyyətin gəlirinin hissəsini hansı formada əldə edirlər?

- sadalananların heç biri
 faiz
 əmək haqqı
 kapitalın dəyərinin artması
 dividend

435 Hansı növ qiymətlər dünya bazar qiymətinə aiddir?

- müqavilə qiymətlər
 franko – anbar qiymətləri
 təsbit edilən qiymətlər
 kontrakt qiymətləri
 bazis qiymətlər

436 Yeni yaradılan dəyərin bir hissəsinin büdcəyə alınması forması:

- nəqliyyat vergisi
 ƏDV və aksız vergisi
 əlavə dəyər vergisi
 mənfəət vergisi
 əmlak vergisi

437 Qiymət əmələ gətirən amillərə aid deyil:

- maya dəyəri
 vergi siyasəti
 investisiya siyasəti
 konyuktur amillər
 valyuta məzənnəsi

438 Faydalılığın ölçülülməsinə kardinalist yanaşmaya görə:

- tələb və təklifin təhlili aparılmalıdır
 faydalılığın nisbi ölçülüməsi əsaslandırılır
 faydalılığın fasılısız ölçülüməsi mümkünüyü nəzərə alınır
 bazar tarazlığı əldə olunmalıdır
 üstünlükvermənin aşkar çıxarılması konsepsiyası əsaslandırılır

439 Aşağıdakı fikirlərdən biri yanlışdır:

- qiymətəmələgəlmənin subyektiv marjinalizm istiqamətinin əsasında A.Smitin məşhur metodoloji üslundan istifadə olunur
 qiymətəmələgəlmənin xərc istiqamətinə görə dəyərin formallaşması əsasən istehsal prosesində baş verir
 ordinalist konsepsiyada fərqsizlik əyriləri aparatından istifadə edilir
 kardinalist konsepsiyada fərdi hissətmələrin təhlili əsas götürülür
 qiymətəmələgəlmənin faydalılıq istiqamətinə görə qiymət tədavül prosesində baş verir

440 Qiymətəmələgəlmənin nəzəri əsası aşağıdakı variantlardan hansında doğru göstərilib?

- tələb-təklif qanunu, rəqabət üstünlüklerinin artması qanunu orta mənfəət qanunu
 dəyərə qanunu, tələb-təklif qanunu, pul tədavülü qanunu
 dəyər qanunu, pul tədavülü qanunu, orta mənfəət qanunu

- pul tədavülü qanunu, son məhsuldarlığın azalması qanunu, dəyər qanunu
- dəyər qanunu, müqayisəli üstünlükler qanunu

441 Qiymət nəzəriyyəsi istiqamətində Avstriya məktəbinin irəli sürdüyü əsas nəzəriyyələr hansı variantda tam doğrudur?

- kompromis, son məhsulun istehlakçı üçün faydalılığı, istehsal xərcləri
- məsrəflər, son faydalılıq, bazar tarazlığı
- son faydalılıq, son məhsulun istehlakçı üçün faydalılığı, əmtəələrə olan tələb
- istehsal xərcləri, son məhsulun istehlakçı üçün faydalılığı, əmtəələrin təklifi
- əmtəələrə olan tələb, əmtəələrin təklifi, son faydalılıq

442 Qiymətlər üzrə liderliyin əsas əlaməti hansılardır?

- azad rəqabət mühiti
- məhsulun keyfiyyəti
- məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
- marketing tədqiqatının keyfiyyəti
- satışın həcminin artırılması

443 İstehsalçı müəssisənin topdansatış (buraxılış) qiymətinə daxil deyil -

- dəyişən xərclər
- gömrük rüsumları
- əlavə dəyər vergisi
- mənfəət
- sabit xərclər

444 Qiymətin bölüşdürücü funksiyası əlaqədardır.

- əhalinin gəlirlərinin indeksləşdirilməsi.
- xərclərin ölçülüməsi və bölüşdürülməsi
- tələb və təklifin nisbətlərinin balanslaşdırılması
- xalq təsərrüfatı sahələri arasında kapital axımı
- milli gəlirin bölüşdürülməsi və yenidən bölüşdürülməsi

445 Əmtəənin satışı üzrə qiymətlərin müəyyən edilməsi sistemi

- cavablar doğru deyil
- qiymət siyasəti
- investisiya siyasəti
- pul – kredit siyasəti
- gömrük siyasəti

446 Sənayenin topdansatış (buraxılış) qiymətinə daxil deyil -

- mənfəət
- istehsalçı müəssisənin topdan satış (buraxılış) qiyməti
- əlavə dəyər vergisi
- ticarət əlavələri (güzəştəri)
- aksiz vergisi

447 Pərakəndə satış qiyməti sənayenin topdansatış (buraxılış) qiymətindən yüksəkdir.

- topdansatış əlavələrinin (güzəştərinin) kəmiyyəti qədər
- ƏDV-nin məbləği qədər

- aksiz vergisinin məbləği qədər
- maya dəyəri və mənfəətin cəmi qədər
- ticarət əlavələrinin (güzəştərlərinin) kəmiyyəti qədər

448 Nəqliyyat xərclərinin qiymətlərə daxil edilməsi üsullarına görə qiymət növü deyil.

- nəqliyyat xərcləri daxil edilməklə vahid qiymətlər
- istehsal yerində FOB qiyməti
- bazis məntəqə qiyməti
- təsbit edilən qiymətlər
- franko-anbar-istehlakçı qiyməti

449 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı dünya qiymətlərini xarakterizə etmir

- idxal-ixrac əməliyyatlarının sərbəst rejimdə aparılması
- iri daimi sazişlərin qiymətləri olması
- sazişlərin kommersiya xarakteri daşıması
- sazişlərin qismən dönərli valyuta ilə aparılması
- sazişlərin idxal və ya ixracyönümlü olması

450 Beynəlxalq sazişlərdə göstərilən qiymətlərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- hamısı
- möhkəm təsbit edilmiş qiymətlər
- saziş qiymətləri
- sonda təsbit olunan qiymətlər
- sürükən qiymətlər

451 Verilənlərdən biri fəaliyyət müddətinə görə qiymət növünə aid edilir?

- tender qiymətlər
- pilləli qiymətlər
- brutto qiymət
- tikinti məhsulunun qiyməti
- sərbəst qiymətlər

452 Dünya qiymətləri əmələ gəlməsi xarakterinə görə neçə növə ayrıılır:

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

453 Verilənlərdən hansı ilə prefensial qiymətlər müəyyən edilir:

- Qərbi Avropa dövlətləri arasında integrasiya prosesləri nəticəsində daha üstünlüyə malik olan ölkələrin razılışmalarına görə
- müəyyən əmtəələrin göndərilməsi haqqında hökumətlərarası razılışmalara görə
- "Azad" bazarada müəyyən əmtəə növlərinə uyğun təyin edilən qiymətlərə görə
- "Qapalı" bazarada müəyyən əmtəə növlərinə uyğun təyin edilən qiymətlərə görə
- beynəlxalq inhisarlar çərçivəsində əmtəə və xidmətlərin mübadiləsi zamanı razılışmalara görə

454 Aşağıdakılardan hansı kapitalist bazarının regional qiymətlərinə aid edilir?

- onlar "Azad" bazar qiymətindən aşağı olur

- onlar “Qapalı” bazar qiymətindən yüksək olur
- onlar “Azad” bazar qiymətindən yüksək olur
- onlar “Qapalı” bazar qiymətindən aşağı olur
- onlar “Qapalı” bazar qiymətinə bərabər olur

455 Qeyd olunan qiymətlərdən hansı Qapalı bazar qiymətlərinə aid edilmir:

- imtiyazlı razılaşma qiymətləri
- firmadaxili ticarət qiymətləri
- ticarət təşkilatlarının qiymətləri
- regional iqtisadi qruplaşmaların qiymətləri
- prefensial razılaşma qiymətləri

456 Hansı qiymətlər əsaslandırma dərəcəsinə görə qiymətin növünə aid edilir?

- birja qiymətləri
- preyskurant qiymətləri
- pərakəndə satış qiymətləri
- cari qiymətlər
- sürüşkən qiymətlər

457 Hansı qiymətlər dünya bazar qiymətinin növüdür?

- tender
- mövsümi qiymət
- pilləli qiymət
- sürüşkən qiyməti
- iri firmaların təklif qiymətləri

458 Franko qiyməti aşağıda qeyd olunan hansı amillərdən asılıdır?

- tələbin həcmindən
- bazar iştirakçılarının sayından
- əmtəənin növündən
- təchizat-göndəriş şərtlərindən
- təklifin həcmindən

459 Hansı qiymətlər təsbit olunma qaydasına görə qiymətin növünə aid edilmir?

- cavablar doğrudur
- auksion qiymətləri
- sənaye məhsulunun qiyməti
- netto qiymətlər
- mövsümi qiymətlər

460 Verilənlərdən hansı qiymət liderliyinin əsas şərti hesab edilir?

- cavablar doğrudur
- məhsulun keyfiyyəti
- məhsulun istehsalına çəkilən xərclər
- marketing tədqiqatlarının keyfiyyəti
- satışın həcminin artırılması

461 Hansı növ qiymətlər digərləri ilə müqayisədə daha aşağı səviyyəyə malikdir?

- FOT

- SIF
- KAF
- FOB
- FAS

462 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı dünya bazar qiymətinin növüdür?

- tender
- mövsümi qiymət
- pilləli qiymət
- sürüşkən qiyməti
- iri firmaların təklif qiymətləri

463 Verilənlərdən hansı dünya bazar qiymətinin növüdür?

- bütün cavablar doğrudur
- nəşr olunan qiymətlər
- hesablaşma qiymətləri
- birja qiymətləri
- kontrakt qiymətləri

464 Nəşr olunan qiymətlər növünə aid edilmir:

- birja qiymətləri
- məlumat qiymətləri
- faktiki sövdələşmə qiymətləri
- fərdi sifarılər üzrə qiymətlər
- iri firmaların təklif qiymətləri

465 Aşağıdılardan hansı qiymətlər üzrə liderliyin əsas əlamətiə aiddir?

- Satış həcminin artırılması
- Məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
- Bazar tədqiqatının keyfiyyəti
- Məhsulun keyfiyyəti
- Azad rəqabət mühiti

466 Verilənlərdən hansı üfüqi integrasiyaya aiddir?

- Kiçik şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən dikər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tə davül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür:
- Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür:

467 Bütün nəqliyyat xərclərinin məhsulun alıcısı tərəfindən ödənilməsi hansı beynəlxalq terminə əsaslanır?

- franko-liman terminalı
- franko-anbar istehlakçı
- franko-təyinat stansiyası
- franko-göndərmə stansiyası
- franko-təchizatçının anbarı

468 Hansı növ qiymətlər xarici ticarətin müqavilə qiymətləridir?

- kontrakt qiymətləri
- pərakəndə satış qiyməti
- faktiki sövdələşmə qiymətləri
- proqnoz qiymətləri
- nəşr edilən sorğu qiymətləri

469 İxrac qiymətlərinin tərkibinə aşağıdakı xərclər daxil edilmir.

- satıcının ölkəsində idxlə gömrük xərcləri
- nəqliyyat xərcləri
- vasitəçilərin mükafatlandırılması üçün komissiyon yığımları
- sigorta xərcləri
- risklərin örtülməsi üçün ehtiyatlar

470 Aşağıdakılardan hansı idxlə-ixrac güzəştlerinin həcmində təsir etmir?

- daxili iqtisadi və siyasi vəziyyət
- əmtəə bazarının konyunkturası
- istehsalın inhisarlaşması dərəcəsi
- təsbit olunmuş qiymətlər
- təchizatçı firmanın maliyyə vəziyyəti

471 Kimmersiya düzəlişləri hansı şərtlər hesabına müqavilə qiymətlərinə daxil edilir?

- firmadan əvvəllər alınmış köhnə əmtəənin qaytarılması şərtləri hesabına
- ödəmə şərtləri
- məhsulun çatdırılması şərtləri
- satış üzrə başqa vasitəçiləri olan istehsalçılar hesabına
- məhsulun sifariş edilməsi şərtləri

472 Daxili qiymətlərindən fərqli olaraq aşağıdakılardan hansı ixrac qiymətlərinə daxildir?

- gömrük tarifləri
- başlanğıc maya dəyəri
- kalkulyasiya edilmiş mənfəət
- nəqliyyat xərcləri
- gömrük rüsumları

473 Dünya bazar qiymət növü:

- Tender – hərrac - satış
- Franko – Anbar (satış)
- tənzimlənməsi
- KAF
- Bazis

474 Franko - qiyməti nin səviyyəsinə təsir edir:

- əmtəəyə olan həcmi
- əmtəənin bazar payı
- əmtəənin növü
- əmtəənin nəql etmə xərci
- rəqabətin kəskinliyi

475 Aşağıdakı qiymət növlərindən hansı daha aşağı səviyyəyə malikdir?

- FOT
- SIF
- KAF
- FOB
- FAS

476 6. Xarici ticarət fəaliyyətinin reallaşdırılmasında dünya bazarında neçə qiymət növündən istifadə olunur?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

477 Aşağıdakılardan hansı diversifikasiyanın məzmununu ifadə edir?

- Kiçik şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən dikər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tə davüllə pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür:
- Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür:

478 Aşağıda göstərilən qanunlardan biri dünya ticarətinin inkişafının hərəkətverici qüvvəsinin əsasıdır:

- tələb və təklif qanunu
- iqtisadi ədalətlilik qanunu
- dəyər qanunu
- müqayisəli üstünlük qanunu
- pul dövriyyəsi qanunu

479 Verilənlərdən hansı şaquli integrasiyaya aiddir?

- Kiçik şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən dikər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur
- İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tə davüllə pilləsi kimi yerləşən dikər sahələrə yayılması başa düşülür:
- Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür:

480 Dünya təcrübəsinə uyğun olaraq dünya qiyməti neçə əlamət əsasında xarakterizə olunur:

- 4
- 6
- 3
- 5
- 2

481 Hansı qiymətlər göndərmə və satış şərtlərinə görə qiymət növünə aid edilir?

- birja qiyməti
- FOB idxal qiyməti
- franko-satış
- hərrac qiyməti
- FAS ixrac qiyməti

482 Verilənlərdən biri ixrac qiymətlərinin hesablanmasında ilkin baza hesab olunur?

- topdansatış qiymətlər
- daxili bazar qiymətləri
- qapalı” bazar qiymətləri
- sərbəst qiymətlər
- azad” bazar qiymətləri

483 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı FOB qiymətlərindən əlavə ixracatçı ölkələrin sərhədlərinə qədər daşınması xərclərini də özündə birləşdirir?

- DDP ixrac qiymətləri
- FAC ixrac qiymətləri
- EXW ixrac qiymətləri
- SİF idxal qiymətləri
- DDU idxal qiymətləri

484 Hansı qiymətlərə əsasən ixracatçı firma idxalçıya əmtəəni gəmiyə qədər nəqliyyat xərclərini daxil etməklə satır?

- CİF və ya SİF ixrac qiymətləri
- SİF və ya FOB ixrac qiymətləri
- FAC və ya FOB ixrac qiymətləri
- FAC və ya SİF ixrac qiymətləri
- EXW və ya DDU ixrac qiymətləri

485 Dünya bazarın neçə tipi vardır?

- 7
- 3
- 4
- 5
- 6

486 Dünya bazar qiymətlərinin əsasını ni təşkil edir?

- istehlak dəyəri
- milli dəyər
- beynəlxalq dəyər
- istehsal qiyməti
- beynəlmiləl dəyər

487 İxrac kalkulyasiyasını daxili kalkullyasiyadan fərqləndirən xərc növü deyil-

- reklam xərcləri
- tədavül xərcləri
- maliyyələşmə xərcləri
- sigorta xərcləri
- daşınma xərcləri

488 Valyuta dönərliliyinin aşağıdakı halları fərqləndirilir.

- daxili və xarici valyuta dönərliliyi
- maliyyə valyuta dönərliliyi, əmtəə-valyuta dönərliliyi, qismən dönərlilik, tam dönərlilik.
- milli valyuta dönərliliyi, əmtəə-valyuta dönərliliyi, daxili dönərlilik, tam dönərlilik.
- valyutanın sərbəst dönərliliyi, qismən dönərlilik, tam dönərlilik, maliyyə-valyuta dönərliliyi.
- sərbəst valyuta dönərliliyi

489 Dünya qiymətlərini xarakterizə edən əlamət deyil-

- idxal-ixrac əməliyyatlarının sərbəst rejimdə aparılması
- iri daimi sazişlərin qiymətləri olması
- sazişlərin kommersiya xarakteri daşılması
- sazişlərin qismən dönərli valyuta ilə aparılması
- sazişlərin idxal və ya ixracyönümlü olması

490 Hansı valyuta sistemi beynəlxalq valyuta sisteminin birinci mərhələsinə aid edilir

- Yamayka valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi,
- Paris valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Genuya valyuta sistemi, Paris valyuta sistemi
- Bretton – Vuds valyuta sistemi, Avropa valyuta sistemi
- Avropa valyuta sistemi, Yamayka valyuta sistemi

491 Hansı valyuta sistemi beynəlxalq valyuta sisteminin ikinci mərhələsinə aiddir?

- Yamayka valyuta sistemi
- Qızıl standartı valyuta sistemi
- Bretton-Vuds valyuta sistemi
- «Üzən» valyuta sistemi

492 Hansı valyuta sistemi beynəlxalq valyutasisteminin üçüncü mərhələsinə aid edilir?

- Yamayka valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Paris valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Genuya valyuta sistemi, Paris valyuta sistemi
- Bretton – Vuds valyuta sistemi, Avropa valyuta sistemi
- Avropa valyuta sistemi, Yamayka valyuta sistemi

493 Hansı valyuta dönərliliyi bazar məzənnəsi üzrə digər ölkələrin valyutasının azad alqı-satqısı hesab edilir?

- tam valyutanın dönərliliyi
- maliyyə valyutasının dönərliliyi
- milli valyutanın dönərliliyi
- qismən valyutanın dönərliliyi
- xarici valyutanın dönərliliyi

494 Hansı hallarda tədiyyə balansının bütün maddələri üzrə azad valyuta mübadiləsinə icazə verilir?

- maliyyə valyutasının dönərliliyində
- tam valyutanın dönərliliyində
- xarici valyutanın dönərliliyində
- əmtəə valyutasının dönərliliyində
- milli valyutanın dönərliliyində

495 Aşağıdakı fikirlərdən hansı valyuta məzənnəsini xarakterizə edir:

- xarici valyutanın alınması və satılması
- valyuta birjalarında sövdələşmələrin bağlanması qaydası
- hər hansı bir ölkənin pul vahidinin başqa ölkələrin valyutası ilə ifadəsinin dəyəri
- dünya bazarlarında satılmış və ya alınmış əmtəənin dəyəri
- inkişaf etmiş ölkələrin sərbəst dönerli valyutası

496 Aşağıdakılardan biri bazarın təmərküzləşmə səviyyəsini xarakterizə etməyən göstəricidir

- Bazarın astana indeksi
- Linda indeksi
- Xerfindal – Xırşman indeksi
- Lerner indeksi
- Paaşə indeksi

497 Sənaye və kənd təsərrüfatı arasında paritet qiymətlər indeksi (Yp.q.) aşağıdakı kimi hesablanır:

- $Yp.q. = Ys.m.q. - Yk.t.q./Ys.m.q.$
- $Yp.q. = Ys.m.q.-Yk.t.q.+vergilər$
- $Yp.q. = Ys.m.q.:Yk.t.q.$
- $Yp.q. = Ys.m.q. - Yk.t.q.$
- $Yp.q. = Ys.m.q.+Yk.t.q.$

498 Aşağıdakılardan hansı kənd təsərrüfatı sahələrində qiymətlərin müəyyən edilməsi metoduna aid deyildir:

- xərclərin ümumi həcmində əsas məhsullar üzrə xərclərin müəyyən edilməsi
- ümumi dəyərdən müəyyən edilmiş qiymətlərlə əlavə məhsulun dəyərinin çıxılması
- məhsulun şərti məhsul kimi qəbul edildiyi və digər növlərin müəyyən olunmuş əmsallarla qiymətləndirilməsi
- xərclərin ümumi həcmində qarşıq məhsullar üzrə xərclərin xüsusi çəkisinin müəyyənləşdirilməsi
- ümumi dəyərdə əlavə məhsulun dəyərinin müəyyən edilməsi

499 Aşağıdakılardan hansı nəqliyyat tarifinin növü deyil-

- tariflər
- differensial tariflər
- mütənasib tariflər
- akkord tariflər
- mütərəqqi tariflər

500 Aşağıdakılardan hansını yüksək qiymət strategiyası təmin edir?

- yüksək xərcləri
- artıq pul ödəmələrini
- yeni texnologiyanın tətbiqini
- yüksək mənfəəti
- tələbin yüksəlməsini

501 Qiymətlərin dəyişməsinə istehlakçının reaksiyası nə vaxt müsbət ola bilər ?

- istehlakçılar keyfiyyətin dəyişməsini hiss edir
- qiymətlərin növbəti enməsi gözlənilir
- yeni qiymət psixoloji cəhətdən cəlbədici deyil
- əmtəə dəbdən düşmüdüür

- dövlət xərcləri

502 Qiymətin dəyişməsinə istehlakçılar nə vaxt müsbət reaksiya göstərir ?

- bütün qeyd olunan hallarda
- qiymətin dəyişməsi əsaslıdır
- dövlət xərcləri
- istehlakçılar keyfiyyətin dəyişməsini hiss edir
- əmtəə nadir keyfiyyətlərə malikdir

503 Aşağıdakılardan hansı qeyri-qiyamət determinatı deyil:

- satıcıların sayı
- resursların qiymətləri
- qiymət dəyişməsinin istehsalçı gözləməsi
- digər əmtəələrin qiymətləri
- qarşılıqlı əvəzedici əmtəələrin qiymət fərqləri

504 Aşağıdakılardan hansı tələbin qeyri-qiyamət determinatı deyil.

- qarşılıqlı əvəzedici əmtəələrin qiymət fərqləri
- alıcıların sayı
- alıcıların zövqü
- istehsal resurslarının qiyməti
- gələcək qiymət və gəlirə görə istehlakçı gözləməsi

505 Təklifin qeyri-qiyamət determinatorlarına aid deyildir

- cavablar doğru deyil
- resursların qiymətləri
- vergilər və dotsasiyalar
- istehsal texnologiyası
- qiymət dəyişməsində gözlənilmələr

506 Bazar tarazlıq qiyməttində

- (tələb) təklif həcmi tələbdən aşağıdır
- tələb təklifi üstələyir
- tələb təklifdən aşağıdır
- təkalifin həcmi tələbir həcmini üstələyir
- tələbin həcmi təklifin həcmində bərabərdir

507 Digər alıcıların davranışlarının təsirindən asılı olaraq istehlakçıların davranış modelidir –

- sadalananların hər biri
- Beblən effekti
- son nəticə üzrə əmtəənin qiymətləndirilməsi
- ehtiyatların yaradılması effekti
- müqayisənin mürəkkəbliyi effekti

508 Qiymətə təsir göstərən amillərdən asılı olaraq alıcılar tərəfindən üstünlükvermənin növüdür ?

- xərclərin ötürülməsi effekti
- Beblən effekti
- gəlir effekti
- əvəzətmə effekti

- qiymətin ədalətliliyi dərəcəsi

509 Qiymətə təsir göstərən amillərdən asılı olaraq alıcılar tərəfindən üstünlük vermənin növü deyil?

- müqayisənin mürəkkəbliyi effekti
 nadirlik effekti
 “qiymət-keyfiyyət” effekti
 xərclərin bölüşdürülməsi effekti
 ehtiyatların paylanması effekti

510 Alışlara meyllilikdən asılı olaraq alıcılar hansı kateqoriyaya bölünmür?

- fərqləndirilmiş alıcılar
 qənaətcil alıcılar
 təqlid edən alıcılar
 etik alıcılar
 apatik alıcılar

511 Alışlara meyllilikdən asılı olaraq alıcılar hansı kateqoriyaya bölünür?

- sadalananaların hamısı
 fərqləndirilmiş alıcılar
 təqlid edən alıcılar
 “oyunçular”
 Beblən effektini izleyənlər

512 Dünya təcrübəsinə görə hansı məqsəd üçün aşağı qiymətlər strategiyası tətbiq edilmir?

- yüksək mənfəət əldə etmək
 Iflasa uğramaq
 Gəlirlərin səviyyəsi
 Ümumi satış həcmini artırmaq
 İstehsalı tam güc ilə işlətmək

513 Firmanın ümumi xərcləri bərabərdir-

- orta sabit xərclər * istehsal həcmi
 orta ümumi xərclər - orta dəyişən xərclər
 orta dəyişən xərclər * istehsal həcmi
 orta ümumi xərclər * istehsal həcmi
 gizli xərclər + dəyişən xərclər

514 Franko qiyməti asılıdır –

- tələbin həcmindən
 bazar iştirakçılarının sayından
 əmtəənin növündən
 təchizat-göndəriş şərtlərindən
 təklifin həcmindən

515 Tələb qiyməti nədir?

- əmtəənin orta bazaar qiyməti
 əmtəəyə görə alıcıların ödəməyə razılaşlığı minimal qiymət
 əmtəəyə görə alıcıların ödəməyə razılaşlığı maksimal qiymət
 istehlakçıların bazarda əmtəəni reallaşdırduğu maksimal qiymət

- sövdələşmənin aparıldığı qiymət

516 Təklif qiymətidir-

- satıcının maksimal qiyməti
- istehsalçının bazarda əmtəəni təklif etdiyi orta qiymət
- istehsalçının bazarda öz əmtəəsini satdığı minimal qiymət
- əmtəəni alıcıların satıcıdan almağa hazır olduğu maksimal qiymət
- alıcıların bazarda əmtəəni təklif edərkən razı olduğu minimal qiymət

517 Buraxılmış imkanların xərcləri

- istehsalın mənimsənilməsindən başlayaraq bütün xərclərin cəmi
- məhsul buraxılışının həcmindən asılı olmayan xərclər
- sabit və dəyişən xərclərin cəmi
- resurslardan istifadənin bütün mümkün üsulların daha səmərəlisindən pul gəlirləri
- son hədd kimi müəyyən edilən xərclər

518 Gizli xərclər

- bütün cavablar doğru deyil
- istehsal həcminin dəyişməsi zamanı dəyişən xərclər
- mülkiyyətçiye məxsus olan resursların (bazarda alınmayan) dəyəri, sahibkarlıq qabiliyyətindən gələn normal mənfəət daxil olmaqla
- mühasibat xərcləri
- istehsal həcmi dəyişdikdə dəyişməz qalan xərclər

519 Aşağıda sadalanan xərclərdən biri gizli xərclərə aiddir

- bütün cavablar doğrudur
- fəaliyyətsiz avadanlığın təmirinə görə haqq
- avadanlığın amortizasiyası
- firmanın kassasında nağd pula görə faiz
- fəhlələrin əmək haqqı

520 Əmək-dəyər nəzəriyyəsinə görə qiymətin formallaşmasının əsası-

- ictimai-zəruri əmək xərcləridir
- istehsal dəyəridir
- ictimai əmək xərcləridir
- təklifin həcmidir
- tələbin həcmidir

521 Rentabellik səviyyəsinin 15% , məhsul üzrə mənfəətin 7.5 Azn olduğunu bilərək maya dəyəri müəyyən edin:

- 50 Azn
- 8.625 Azn
- 11.25 Azn
- 1.125 Azn
- 51.125 Azn

522 Rentabellik səviyyəsinin 28% , məhsul üzrə mənfəətin 112 Azn olduğunu bilərək maya dəyəri müəyyən edin:

- 3136Azn

- 4 Azn
- 400 Azn
- 31.36 Azn
- 143.36 Azn

523 Aşağıdakı kriteriyalardan hansı dünya bazarında qiymətlərin proqnozlaşdırılmasında müxtəlif strukturları təyin edir?

- üfiqi və şaquli integrasiyasının dərəcəsi;
- ölçü, xarakter, kapitalın təmərküzləşməsi və ixtisaslaşma dərəcəsi
- firmaların bazarda ekspansiyası;
- diversifikasiya dərəcəsi;
- müəyyən inhisar quruluşunun məhsulunun xüsusi çəkisi;

524 Verilənlərdən birinin əsasında müasir beynəlxalq ticarətdə qiymət dinamikasının proqnozlaşdırılmasını həyata keçirmək mümükündür:

- bazara çıxarılan məhsulun rəqabətqabiliyyətliliyinin dinamikasını öyrənmək əsasında
- bütün əmtəə qruplarının real qiymət dinamikasını öyrənmək əsasında
- konkret əmtəə qruplarının real qiymət dinamikasını öyrənmək əsasında
- bazar konyunkturunun dinamikasını öyrənmək əsasında
- bazarda tələb və təklif arasında nisbətin dinamikasını öyrənmək əsasında

525 Göstərilən metodlardan biri dünya bazarında maşın və avadanlıqların qiymətinin proqnozlaşdırılmasında istifadə olunur:

- Parametrik”
- Delfi”
- Sorğu”
- Müqayiseli satışlar
- “Analоqiya”

526 Verilənlərdən hansı qiymətlərin dünya bazarında proqnozlaşdırılması zamanı nəzərə alınan diversifikasiyanın izahıdır?

- Qiyməti aşağı salmaq cəhdidir.
- Müəyyən sahədə iri şirkətlərin payının artmasıdır
- Bir iri şirkətin müəyyən sahəyə aid olan istehsalının xüsusi çəkisinin bir yerə toplanmasıdır;
- Başqa sahədə olan iri şirkətlərin əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində olmayan həmin şirkətlərin başqa sahələrə daxil olmasıdır;
- Büyük şirkətlərin əsas sahəyə münasibətdə istehsalın və ya tə davülün növbəti pilləsi kimi çıxış edən digər sahələrdə genişlənməsi.

527 Fikirlərdən biri dünya ticarətində qiymətlər indeksini ifadə edir:

- istehlak və pərakəndə satış qiymət indeksləri
- bu, məhsullara olan ixrac qiymətlərinin ümumi indeksləri, xammala və ərzaqlara olan ixrac qiymətlərinin indeksləri, xüsusi ixrac qiymətlərinin indeksləridir;
- bu, Dou-Cons, FT, Nikkey, Standart end Pure indeksləridir;
- Mudi, FT, Fayneşnl Tayms, Dou-Cons, Nikkey, Reyter indeksləridir;
- Dou-Cons, sənaye məhsullarına olan xüsusi ixrac qiymətlərinin indeksləridir, məhsullara olan ixrac qiymətlərinin ümumi indeksləridir, Mudi, Reyter indeksləridir;

528 Qeyd olunanlardan hansı dünya qiymətlərinin proqnozlaşdırılması metodlarına aiddir?

- korelyasiya-regresiya metodu

- ekspert qiymətləndirmələr metodları, bal ilə qiymət qoyma metodu, xüsusi göstəricilər metodu, aqreqat metodu
- ekstrapolyasiya metodu, regressiya analizi metodu, orta xərclər metodu, ekspert qiymətləndirmələr metodları;
- iqtisadi-riyazi metodlar, ekstrapolyasiya və ekspert qiymətləndirmələr metodları, parametrik metodlar;
- ekstrapolyasiya, ekspert qiymətləndirmələr, iqtisadi-riyazi metodlar və bu metodların müxtəlif uyğunluğu

529 Verilənlərdən biri xarici ticarətin müqavilə qiymətidir:

- preyskuranat qiymətləri
- pərakəndə satış qiyməti
- faktiki sövdələşmə qiymətləri
- proqnoz qiymətləri;
- nəşr edilən sorğu qiymətləri

530 Qiymətin bölüşdürücü funksiyası baş vermir:

- müxtəlif mülkiyyət formaları arasında
- regionlar arasında
- ölkə əhalisinin sosial qrupları arasında
- iqtisadiyyatın sahələri arasında
- tələb və təklif arasında

531 Qiymətin funksiyasına aid deyil:

- uçot
- istehsalın səmərəli yerləşdirilməsi
- tələb və təklifin balanslaşdırılması
- stimullaşdırma
- yiğim

532 Tələbin (Q) gəlirə (R) görə elastikliyi əmsalı (l_r) aşağıdakı kimi hesablanır.

$$l_r = \frac{\Delta Q}{Q} : \frac{\Delta R}{R}$$

$$l_r = \frac{\Delta Q}{R} : \frac{\Delta R}{Q}$$

$$l_r = \frac{\Delta Q}{R} : \frac{\Delta R}{Q}$$

$$l_r = \frac{\Delta Q}{\Delta R} : \frac{R}{Q}$$

$$l_r = \frac{\Delta Q}{Q} : \frac{\Delta R}{R}$$

533 Hansı qiymətlər xarici ticarətin müqavilə qiymətlərinə aiddir?

- kontrakt qiymətləri
- pərakəndə satış qiyməti
- faktiki sövdələşmə qiymətləri
- proqnoz qiymətləri
- nəşr edilən sorğu qiymətləri

534 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətinin növüdür?

- Tender – hərrac – satış
- Franko-anbar (satış)
- tənzimlənən
- KAF
- Bazis

535 Tələbin (Q) qiymətə (P) görə birbaşa elastikliyi əmsalı (l) aşağıdakı kimi hesablanır.

$$\begin{aligned} l &= \frac{\Delta Q}{Q} \cdot \frac{\Delta P}{P} \\ l &= \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q} \\ l &= \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{Q_1 + Q_2}{P_1 + P_2} \\ \text{---} &= \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{Q_1 + Q_2}{P_1 + P_2} \\ l &= \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{Q}{P} \end{aligned}$$

536 Tələbin (Q) qiymətə (P) görə çarpez elastikliyi əmsalı (l_{xy}) aşağıdakı kimi hesablanır (x və y əmtəələri ifadə edir)

$$\begin{aligned} l_{xy} &= \frac{P_x + P_y}{Q_x + Q_y} \\ l_{xy} &= \frac{\Delta Q_x}{\Delta P_y} \cdot \frac{P_x + P_y}{Q_x + Q_y} \\ l &= \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{Q_1 + Q_2}{P_1 + P_2} \\ l_{xy} &= \frac{\Delta Q_x}{\Delta P_y} \\ \text{---} &= \frac{\Delta Q_x}{\Delta P_y} \cdot \frac{P_y}{Q_x} \end{aligned}$$

537 Tələbin gəlirə görə elastikliyi əmsalının (l_r) hansı kəmiyyəti qeyri-elastik tələbə uyğundur?

- $l_r = \sim$
- $l_r = 1$
- $l_r < 1$
-

$I_r > I$ $Q < 1$

538 Qiymətin stimullaşdırılması funksiyası aşağıdakı istiqamətlərdən hansını nəzərdə tutmur?

- istehlakin strukturunun dəyişməsinin
- məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsini
- elmi-texniki tərəqqini
- enerji resurslarına qənaəti
- gəlirlərin səmərəli bölgüsünü

539 Qiymətin stimullaşdırıcı elementidir

- ƏDV
- aksiz vergisi
- ticarət əlavələri (güzəştəri)
- mənfəət
- topdansatış əlavələri (güzəştəri)

540 Məhsul satışından əldə edilən mənfəətin (Mt) qiymətdən asılılığı aşağıdakı düsturla hesablanır

- $Mt = qZ - F$ (q -satış həcmi, Z – qiymət, $Pdəy$ – məhsul vahidinə düşən dəyişən xərclər, F -məcmu sabit xərcləri)
- $Mt = qZ - qPdəy + F$
- $Mt = qZ + qPdəy - F$
- $Mt = qZ - qPdəy - F$
- $Mt = qZ - qPdəy$

541 Zərərsizlik nöqtəsində qiymət bərabərdir -

- ümumi gəlirlə sabit xərclərin fərqinə
- maya dəyəri və mənfəətin cəminə
- maya dəyəri və ƏDV-nin cəminə
- ümumi gəlirin maya dəyərinə olan nisbətinə
- sabit və dəyişən xərclərin cəminə

542 Qiymətmələğətirən amil deyil.

- dövlət inhisar tənzimlənməsi amili
- konyunktura amili
- valyuta-maliyyə amili
- dəyər amili
- inflasiya amili

543 Aşağıda göstərilənlərdən biri sponto güzəştini xarakterizə edir?

- İxrac güzəştidir
- Mövsüm güzəştidir
- Sorğu qiymətləri ilə birgə ümumi güzəstdir
- Nağd hesablaşma hesabına güzəstdir
- Məhsulun sınaq partiyalarına olan xüsusi güzəstdir

544 Dünya təcrübəsində FOB və SİF qiymətləri fərqlənilərlər:

- bazar şərtləri ilə
- ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- sigorta xərclərinin kəmiyyəti qədər
- ödəniş şərtləri ilə
- gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər

545 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı tərəflərin razılığına görə təyin edilir?

- ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətləri
- birjada təyin edilən qiymətlər
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər
- kontrakt qiymətləri
- faktiki sövdələşmə qiymətləri

546 Ümumiyyətlə neçə amil dünya qiymətini formalaşmasına təsir edir?

- 4
- 3
- 5
- 6
- 2

547 İnkışaf etmiş ölkələrdə inflyasiya proseslərinin qeyri-bərabərliyi və müxtəlif məhsullarla beynəlxalq əmək bölgüsündə qeyri – bərabər iştirakı nəyi şərtləndirir?

- qiymətlərin azalma tempinin qarşısının alınmasını şərtləndirir
- qiymətlərin azalma tempini şərtləndirir
- qiymətlərin artma tempini şərtləndirir
- qiymətlərin müxtəlif artım templərini şərtləndirir
- qiymətlərin dəyişmə tempinə nəzarəti şərtləndirir

548 Bazar qiymətinin formalaşması haqqında hökmlərdən hansı doğrudur?

- tələb qiyməti təklif qiymətinə bərabərdir
- tələbin həcmi təklifin həcmini üstələyir
- tələbin həcmi təklifin həcmindən aşağıdır
- təklifin həcmi tələbin həcmindən
- bazarda tarazlıq vəziyyəti mövcuddur

549 Fəaliyyət müddətinə görə qiymətin növü:

- tender qiymətlər
- pilləli qiymətlər
- brutto qiymət
- tikinti məhsulunun qiyməti
- sərbəst qiymətlər

550 Təklifin qeyri-qiyam determinantlarına aid deyildir:

- qiymət dəyişməsində gözlənilir
- resursların qiymətləri
- vergilər və dotsasiyalar
- istehsal texnologiyası
- region infrastruktur

551 Əsaslandırma dərəcəsinə görə qiymətin növü hansıdır?

- birja qiymətləri
- preyskurat qiymətləri
- pərakəndə satış qiymətləri
- cari qiymətlər
- sürüşkən qiymətlər

552 Birbaşa xərclərin tərkibinə daxil deyildir:

- tikinti və maşın və mexanizmlərinin istismar xərcləri
- fəhlələrin əsas əmək haqqı
- materialların və konstruksiyaların dəyəri
- inzibati – təsərrüfat xərcləri
- sair düzünə xərclər

553 Qiymətləri aşağı salmağa sövq edən amil:

- cari tələbin yüksək tələbi
- bazarda əsas yer tutmağa çalışmaq
- rəqabətin olması
- uzunmüddətli mənfəət əldə etməyə çalışmaq
- daha çox alıcı kütləsi cəlb etmək

554 Qiymət bu amillərdən asılı deyildir:

- firmanın istehsal gücü
- firmanın məqsədləri
- bazarın seqmentləşdirilməsi imkanı
- rəqabətin olması ehtimalı
- keyfiyyətin fərqləri

555 Tələbin elastikliyinə təsir etmir:

- məhsuldan istifadə olunması imkanlarının müxtəlifliyi
- əvəzedici məhsulların olması
- vaxt amili
- məhsulun əldə olunmasının təcili olması
- firmanın mikromühiti

556 Firma daxilində iqtisadi münasibətlərdə tətbiq olunan qiymət:

- faktiki sövdələşmə
- buraxılış
- topdansatış qiymətlər
- sənaye topdansatış qiymətlər qiymətlər
- transfert qiymətlər

557 Maya dəyərinin 60Azn, məhsul üzrə mənfəətin 15Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- 125%
- 75%
- 25%
- 45%

- 40%

558 Maya dəyərinin 148Azn, məhsul üzrə mənfəətin 29.6Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- 1.9%
- 20%
- 5%
- 1.8%
- 1.5%

559 Maya dəyərinin 80Azn, məhsul üzrə mənfəətin 20Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- 1%
- 40%
- 400%
- 25%
- 100%

560 Qiymətəmələgəlmənin nəzəri əsaslarını təşkil edir

- cavablar doğru deyil
- pul tədavülü qanunu
- dəyər qanunu
- tələb qanunu
- təklif qanunu

561 Qiymətin bölüşdürücü funksiyasıdır:

- Əhalinin gəlirlərinin indeksləşdirilməsi
- Xərclərin bölüşdürülməsi
- Tələb və təklifin balanslaşdırılması
- sahələr arasında tarazlıq
- Milli gəlirin bölüşdürülməsi

562 İstehsalçının stimullaşdırıcı amilidir:

- ƏDV, aksiz vergisi
- torpaq vergisi
- ticarət mühiti
- qiymət
- topdansatış əlavələri

563 Dünya bazarında dəyər qanunu nə zaman geniş miqyasda fəaliyyətə başlayır?

- dünya ictimai əməyinin meydana çıxdığı zaman
- dünya əmtəə qiymətləri yarandığı zaman
- dünya bazarı yarandığı zaman
- qızılın dünya pulundan çıxarıldığı zaman
- tələb və təklif qanununun bazarda təsir gücünün zəiflədiyi anında

564 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlışdır?

- qiymət əmtəə vahidini və ya kütləsini əldə etmək üçün alıcının satıcıya ödəməli olduğu pulun kəmiyyətidir
- qiymət-sövdələşmə tərəfləri arasında iqtisadi münasibətləri formallaşdırın mexanizmdir

- qiyəmət-məhsul və xidmətlərin satışının həyata keçirildiyi iqtisadi vasitədir
- qiyəmət-əmtəə dəyərinin pulla ifadəsidir
- qiyəmət-istehlakçının öz tələbini reallaşdırmağın ölçü meyarıdır

565 Sərnişin dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri aşağıdakılardan birindən asılı deyil:

- bütün cavablar düzgün deyil
- məsafənin uzaqlığından
- yerli rabitədən
- şəhər kənarı daşımaldardan
- mənfəət kütləsindən

566 Çay nəqliyyatı ilə yüklerin daşınması tarifləri aşağıdakı yük növlərindən və göndəriş növlərindən biri üzrə differensasiya olunmur:

- müstəsna
- gəmi
- konteyner
- yiğma
- xırda

567 Orta daşınma uzunluğu adlanır:

- bütün cavablar düzgün deyil
- tarif qurşağı
- iki dərəcəli tariflər
- orta tarif dərəcəsini
- tarif dərəcəsini

568 Dəmir yol tarifləri yüklerin daşınma göndəriş növlərinə görə aşağıdakı kimi qruplaşdırır:

- bütün cavablar düzgün deyil
- ümumi, yerli və müstəsna
- vaqonlar, konteyner, aztonajlı və xırda göndəriş tarifləri
- vaqonlar üzrə, ümumi, yerli və müstəsna
- yerli, konteyner və aztonajlı

569 Nəqliyyat xidmətlərinin aşağıdakı növlərindən birinə tariflər tənzimlənmir:

- bütün cavablar düzgün deyil
- yüklerin daşınması, dəmiryol nəqliyyatında yükləmə-boşaltma işləri
- sərnişinlərin, baqajın, yük baqajının və dəmiryol nəqliyyatlarında poçt daşınmaları
- limanlarda yükləmə-boşaltma işləri
- yerli nəqliyyat müəssisələri tərəfindən göstərilən xidmətlər

570 Hazırda aşağıdakı tariflərdən biri dövlət tərəfindən tənzimlənmir?

- bütün cavablar düzgün deyil
- kommunal xidmətlər
- sərnişin nəqliyyatı
- rabitə
- məişət xidməti tarifləri

571 Mənzil communal xidmətlərinə görə əhaliyə müəyyən edilən haqqı hesablamaq üçün aşağıdakı göstəricini bilmək vacib deyil:

- telefondan istifadəyə görə abunə haqqı
- Mənzilin saxlanması və təmirinə sərf olunan xərclərin səviyyəsi baxımından mənzil-kommunal xidmətlərinə əhalinin ödədiyi haqqın səviyyəsi
- müvafiq dövr ərzində bir nəfərə görə mənzil-kommunal xidmətlərinin istehsalına müəssisənin mövcud xərcləri
- 1 kv.m mənzil – communal xidmətlərinin faktiki dəyəri
- yaşayış sahəsinin sosial norması

572 Xidmətlərə görə tariflər aşağıdakılardan birini kompensasiya etməlidir:

- bütün variantlar doğrudur
- istismar xərcləri
- istifadə olunmuş kapitala görə faizlər
- fiskal vergilər
- avadanlıqların amortizasiyası

573 Aşağıdakılardan hansı doğru deyil:

- başlangıç-yelek əməliyyat xərcləri daşınma məsafəsindən asılıdır
- bütün xidmət növlərinə görə tariflər xidmətin keyfiyyətindən asılı olaraq differensiallaşır
- mənzilə görə tariflər olnun rahatlığını nəzərə alır
- nəqliyyat xidmətinin keyfiyyəti gedişin rahatlığı və sürətliliyi ilə müəyyən edilir
- poçt xidmətinin keyfiyyəti müxbir daşınması sürətindən və onların öz vaxtında çatdırılmasından asılıdır

574 Avtomobil daşınmalarının maya dəyəri aşağıdakılardan asılı deyil:

- aparılan yüklər
- yol iqlim şəraiti
- yüklerin növü
- yük axınlarının xarakteri
- hərəkət heyətinin tipindən

575 Dəmiryolu tarifləri differensiallaşdırılmır:

- quru yüklerin və liman qruplarına görə qruplaşma
- vaqon tiplərinə görə
- onların iqtisadi təbiətinə görə
- göndəriş növlərinə görə
- vaqonların yükgötürməsindən istifadə dərəcəsinə görə

576 Xərc yanaşmasının əsasında hansı prinsip durur?

- bölgü
- mərhələ
- tarazlıq
- əvəzətmə
- rəqabət

577 Aşınmanın hansı forması konstruksiyanın köhnəlməsidir?

- heç biri
- fiziki
- funksional
- xarici
- iqtisadi

578 Aşınma hansı kateqoriyaya bölünə bilər?

- sadalananların heç biri
- daxili və xarici
- bərpa olunan və bərpa olunmayan
- müşahidə edilən və hesablanan
- sadalananların hamısı

579 Aşağıdakı dəyər növlərindən hansı cari qiymətlərin bazasında, eyni yaxud çox oxşar materiallardan istifadə etməklə obyektin yeni dəqiq oxşarının yaradılması dəyəridir?

- investisiya dəyəri
- tam əvəzətmə dəyəri
- bazar dəyəri
- likvid dəyəri
- tam bərpa dəyəri

580 Aşağıdakı mülki hüquq obyektlərindən hansı əmlak anlayışına aid deyil?

- daşınmaz əmlak
- daşınar əmlak
- pullar
- informasiya
- qiymətli kağızlar

581 Aşağıdakılardan hansı mübadilə dəyəri anlayışının sinonimidir?

- bazar dəyəri
- xüsusi dəyər
- konkret istifadəçi üçün dəyər
- likvid dəyəri
- siğorta dəyəri

582 Aşağıdakılardan hansı istifadə dəyəri anlayışının sinonimidir?

- bazar dəyəri
- xüsusi dəyər
- konkret istifadəçi üçün dəyər
- likvid dəyər
- siğorta dəyəri

583 Qiymətləndirmə yanaşmalarından hansı gözləmə prinsipinə əsaslanır?

- xərc və gəlir
- müqayisə
- xərc
- gəlir
- xərc və gəlir

584 Daşınmaz əmlak bazarında tələbin kəmiyyətini müəyyən edən amil deyil -

- əhalinin zövqündə dəyişikliklər
- yeni tikintinin həcmi və çəkilən xərclər
- əhalinin miqrasiyası
- daşınmaz əmlakla sövdələşmələrin maliyyələşdirilməsi şərtləri
- əhalinin ödəniş qabiliyyətliliyi

585 Daşınmaz əmlak bazarında təkifin kəmiyyətini müəyyən edən amildir -

- sadalananların hamısı
- qeyri-məşğul daşınmaz əmlak obyektlərinin sayı
- tikintinin intensivliyi
- tikinti xərclərinin və daşınmaz əmlak obyektlərinin satış qiymətlərinin nisbəti
- mənimsənilməmiş torpaq sahələrinin təklifi

586 Daşınmaz əmlak bazarında təkifin kəmiyyətini müəyyən edən amil deyildir -

- mənimsənilməmiş torpaq sahələrinin təklifi
- tikinti sənayesinin inkişafı
- əhalinin ödəniş qabiliyyətliliyi
- qeyri-məşğul daşınmaz əmlak obyektlərinin sayı
- tikinti xərclərinin və daşınmaz əmlak obyektlərinin satış qiymətlərinin nisbəti

587 Daşınmaz əmlak bazarına xas olan riskləri hansı qruplara bölmək olar?

- sadalananların heç biri
- sistematik risklər
- qeyri-sistematik risklər
- təsadüfi risklər
- sadalananların hamısı

588 Sistematiq amillər hansı amillərlə müəyyən edilir?

- vergi qanunvericiliyinin qeyri-sabitliyi
- aktivlərin aşağı likvidliyi
- sadalananların hamısı
- kapital bazarında faiz dərəcələrinin dəyişməsi
- daşınmaz əmlak bazarında rəqabət səviyyəsinin dəyişməsi

589 Daşınmaz əmlak bazarında risklərin yaranma mənbələri hansılardır?

- kreditlərin verilməsi şərtləri
- obyektin yerləşdiyi ərazi
- sadalananların heç biri
- sadalananların hamısı
- aşınma, köhnəlmə və dağılıma

590 Daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsinin məhdudlaşdırıcı şərti deyil

- müəssisənin maliyyə vəziyyəti və biznesin aparılmasının maliyyə şərtləri
- daşınmaz əmlak bazarında fəaliyyətin dövlət tənzimlənməsi
- informasiyadan istənilən məqsədlərlə oluna bilər
- qiymətləndirmə yalnız hesabatda göstərilən tarixə etibarlıdır
- qiymətləndirmə yalnız hesabatda göstərilən məqsəd üçün etibarlıdır

591 Daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsinin məhdudlaşdırıcı şərtidir -

- sadalananların hamısı
- sadalananların heç biri
- mülkiyyət hüququnu məhdudlaşdırın şərtlər
- istənilən informasiyadan yalnız qanunvericiliklə müəyyən edilən çərçivədə istifadə oluna bilər
- kreditorlar və mülkiyyət sahibləri arasında qarşılıqlı münasibətlər

592 Əmlak obyektinin qiymətləndirilməsində qiymətləndirici hansı əsas tələbləri gözləməlidir?

- qiymətləndirmənin məqsədini və onun nəticələrindən nəzərdə tutulan istifadəni uçota almaq
- sadalananların hamisini
- qiymətləndirmənin bütün məhdudlaşdırıcı şərtlərini müəyyən etmək
- qiymətləndirilən dəyərin növünü müəyyən etmək
- əmlakı və onunla bağlı hüquqları düzgün eyniləşdirmək

593 Əmlakın qiymətləndirilməsində qiymətləndiricinin gözləməli olduğu əsas tələblərdən deyil -

- əmlaka mülkiyyət hüququnun mümkün məhdudlaşdırıcı şərtlərini uçota almaq
- qiymətləndirilən obyektin dəyərinə onunla bağlı olan obyektin təsirini aşkar etmək
- qiymətləndirmə tarixini müəyyən etmək
- zəruri informasiyanın axtarışı və toplanılması
- əmlak obyektinin cari təmir xərclərini müəyyən etmək

594 Daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsi prinsipləri hansı qruplarda birləşdirilir?

- bazar mühitinin təsiri ilə şərtlənən prinsiplər
- mülkiyyətçinin təsəvvürlərinə əsaslanan prinsiplər
- sadalananların hamısı
- obyektin istismarı xüsusiyyətlərinə əsaslanan prinsiplər
- daha yaxşı və səmərəli istifadə prinsipi

595 Mülkiyyətçinin təsəvvürlərinə əsaslanan prinsiplər hansılardır?

- əvəzətmə prinsipi
- sadalananların heç biri
- sadalananların hamısı
- gözləmə prinsipi
- faydalılıq prinsipi

596 Daşınmaz əmlakın istismarı ilə şərtlənən prinsiplərdir?

- sadalananların prinsipi
- qoyuluş prinsipi
- tarazlıq prinsipi
- torpaq sahəsinin qalıq məhsuldarlığı prinsipi
- son hədd gəlirliliyi prinsipi

597 Daşınmaz əmlakın istismarı ilə şərtlənən prinsiplərə aid deyil -

- qoyuluş prinsipi
- tarazlıq prinsipi
- son hədd gəlirliliyi prinsipi
- faydalılıq prinsipi
- qalıq məhsuldarlığı prinsipi

598 Daşınmaz əmlakın bazar mühiti ilə şərtlənən qiymətləndirilməsi prinsipləridir?

- sadalananların hamısı
- tələb və təklif prinsipi
- uyğunluq prinsipi
- rəqabət prinsipi
- qarşılıqlı asılılıq prinsipi

599 Daşınmaz əmlakın bazar mühiti ilə şərtlənən qiymətləndirilməsi prinsipi deyil?

- uyğunluq prinsipi
- tarazlıq prinsipi
- dəyişkənlilik prinsipi
- uyğunluq prinsipi
- rəqabət prinsipi

600 Daşınmaz əmlak hansı funksiyaları yerinə yetirə bilər?

- sadalananların heç birini
- fərdin şəxsi tələbatını ödəmək
- istehsal amili
- gəlir mənbəyi
- sadalananın hamisini

601 Daşınmaz əmlak bazarının təhlili hansı məsələlərin həllinə xidmət edir?

- sadalananların hamisinin
- tikintiyə investisiya qoyuluşunun məqsədə uyğunluğunu müəyyən etmək
- daha perspektivli bazar seqmentlərini aşkar etmək
- ayrı-ayrı daşınmaz əmlak obyektlərinin dəyərini qiymətləndirmək
- daşınmaz əmlak obyektiinin alınmasının maliyyələşdirilməsində kreditorun risk səviyyəsini müəyyən etmək

602 Daşınmaz əmlak bazarına təsir göstərən dövlət tənzimlənməsi amili deyil -

- iqtisadi qanunvericilik aktları
- Mülki Məcəllə
- Vergi Məcəlləsi
- Dövlət Büdcəsinin göstəriciləri
- daşınmaz əmlakla sövdələşmələri tənzimləyən normativ aktlar

603 Daşınmaz əmlak bazarına təsir göstərən ümumiqtisadi vəziyyət amili deyil -

- ölkənin ticarət balansının vəziyyəti
- sənaye istehsalının həcmi
- regiona kapital axını
- ölkəyə kapital axını
- əhalinin gəlirlərinin strukturu

604 Daşınmaz əmlak bazarına təsir göstərən ümumiqtisadi vəziyyət amilləridir -

- sadalananların hamısı
- əhalinin məşğulluq səviyyəsi
- maliyyə bazarının vəziyyəti
- istehlak qiymətlərinin səviyyəsi
- inflasiya

605 Mülkiyyətçinin təsəvvürünə əsaslanan prinsip deyil -

- heç biri
- faydalılıq prinsipi
- əvəzətmə prinsipi
- gözləmə prinsipi
- tarazlıq prinsipi

606 Qiymətəmələgəlmə prosesinin dövlət tərəfindən inzibati tənzimlənməsi formasıdır?

- bütün inzibati tədbirlər
- vergi tənzimlənməsi
- rentabelliyin son həddinin müəyyən edilməsi
- müəyyən dövr üçün qiymətin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi
- təsbit edilmiş qiymət və tariflərin müəyyən olunması

607 Qiymətlərin sabitləşməsinin əsas şərti

- inflayasiya
- büdcə kəsirinin azalması
- məhsul istehsalının artırılması
- qiymət strategiyası
- bazarların tipləri

608 Qiymət ayrı-seçkiliyinin məqsədidir –

- bütün cavablar doğrudur
- istehlakçıların rifah səviyyəsinin yüksəldilməsi
- satış həcmimin maksimumlaşdırılması
- hər bir alıcı üçün maksimum qiymətin müəyyən edilməsi
- alıcıların sayının artırılması

609 Birincidərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır –

- hər bir alıcı üçün optimal qiymət səviyyəsinə və hər bir alıcı üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinə
- hər bir firmanın optimal istehsal həcminə
- hər bir alıcı üçün optimal qiymət səviyyəsinə
- hər bir alıcı üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinə
- hamısı doğrudur

610 İkinci dərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır

- istehlakçı zövqünə
- alıcıların gəlirlərinə
- məhsul çeşidinə
- göndəriş (satış) həcminə
- məhsul vahidlərinin qiymət fərqi

611 Üçüncü dərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır

- alıcıların sayına
- tələb qiymətindəki fərqlərə
- alıcıların müxtəlif qruplara (kateqoriyalara) bölünməsinə
- istehlakçı artıqlığının mənimşənilməsinə
- alıcıların gəlirlərinə

612 İstehlakçı artıqlığı nədir?

- satıcının əmtəə satışından əldə olduğu pulun məbləği
- alıcının əmtəəyə görə ödədiyi pulun məbləği
- əmtəənin bazar qiyməti ilə alıcının ona görə ödəməyə hazır olduğu maksimum qiymət arasındakı fərq
- əmtəənin bazar qiyməti ilə alıcının ona görə ödəməyə hazır olduğu minimum qiymət arasındakı fərq
- tələb qiymətinin dəyişməsi

613 Qiymət liderliyinin əsas şərti hansılardır

- cavablar doğru deyil
- məhsulun keyfiyyəti
- məhsul istehsalına çəkilən xərclər
- marketing tədqiqatlarının keyfiyyəti
- satışın həcminin artırılması

614 Qiymət ayrışækiliyinin məqsədi sayılır

- hər bir istehsalçı üçün maksimal qiymətin müəyyən edilməsi
- istehlakçının həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması
- satış həcminin maksimumlaşdırılması
- istehsal həcminin artırılması
- hər bir istehlakçı üçün maksimal qiymətin müəyyən edilməsi

615 Proqnoz qiymətlərdə hesablamalara keçid aşağıdakılardan hansı üzrə aparıla bilməz?

- məqbul gəlir norması
- ümumi pul axını
- investisiya layihəsi üzrə pul axınlarının ümumi məbləği
- investisiya layihəsi üzrə pul məsrəflərinin ümumi məbləği
- bütövlükdə layihə

616 Pul axınlarını proqnoz qiymətlərdə yenidən qiymətləndirmək üçün –

- bütün variantlar doğrudur.
- pul axını inflasiyanın ümumi bazis indeksinə görə təshis olunmalıdır
- pul axını inflasiyanın ümumi zəncirvari indeksinə görə təshis olunmalıdır
- məqbul gəlir normasının indeksləşdirilməsi əsasında təshih olunmalıdır
- inflasiya tempinə görə təshih olunmalıdır

617 Mövcud qiymətlərdə pul axınlarını proqnez qiymətlərdə ifadə etmək üçün –

- mövcud qiymətlərdə pul axını variasiya əmsalına bölünür
- mövcud qiymətlərdə pul axını inflasiya indeksinə bölünür
- mövcud qiymətlərdə pul axını inflasiya indeksinə vurulur
- mövcud qiymətlərdə pul axını diskontlaşdırma əmsalına vurulur
- mövcud qiymətlərdə pul axını kapitallaşdırma əmsalına bölünür

618 Tam rəqabət sahələrində tipik firma

- bütün cavablar doğrudur
- məhsulun bazar qiymətinə verilmiş qiymət kimi baxır
- yeni firmaların sahəyə daxil olmasına müəyyən dərəcədə nəzarət edə bilər
- o halda çox məhsul sata bilər ki, qiymət aşağı salınsın
- digər firmalara nisbətən nadir məhsul satır

619 Tam rəqabət sahəsi üçün uzunmüddətli bazar təklifinə təsir göstərir

- yuxarıda sadalanan bütün amillər
- sahədə firmaların sayı
- amillərin qiymətləri
- sahədə firmaların ölçüsü
- hazır məhsula qiymətlər

620 Tam rəqabət sahəsinin uzunmüddətli tarazlığı o vaxt təmin edilir ki-

- P=MC=LAC
- P=LAC=MC
- MR>LAC=VC
- P=MR
- P>MC=LAC

621 Hansı halda tam rəqabət firması qiymət alıcısı sayılır -

- firma istehsal xərclərinin səviyyəsinə nəzarət etməklə buraxılış həcmində düzəlişlər edirsə
- firma qiymətə deyil istehsalın həcmində düzəlişlər edirsə
- firma istehsal xərclərinin səviyyəsinə nəzarət etmədən buraxılış həcmində düzəlişlər edirsə
- firma yalnız son hədd xərclərinin kəmiyyətinə dair məlumatlar əsasında istehsalın genişləndirilməsi haqqında qərar qəbul edəcəkdir
- məhsulun bazar qiyməti firmanın istehsal haqqındaki qərarına heç bir təsir etmir

622 Aşağıdakı mülahizələrdən hansı doğrudur:

- eyni tələb və xərclər zamanı rəqib sahə inhisarçıya nisbətən daha yüksək qiymətlə daha az məhsul istehsal edir
- rəqib sahəyə nisbətən uzunmüddətli tarazlıq zamanı inhisarçı daha çox məhsul istehsal etməklə resurslardan daha səmərəli istifadə edir
- eyni tələb və xərclər zamanı inhisarçının buraxılışı və onun qiyməti rəqib sahəyə nisbətən yüksəkdir
- eyni tələb və xərclər zamanı rəqib sahə inhisarçıya nisbətən daha aşağı qiymətlə daha çox məhsul istehsal edir
- eyni tələb və xərclər zamanı inhisarçının buraxılışı və onun qiyməti rəqib sahəyə nisbətən aşağıdır

623 İnhisar şəraitində son hədd gəliri (MR) necə hesablanır?

- MR=P-1
- MR=TRx*1/l
- MR=TRxl
- MR=P(1+1/l)
- MR=P(1-1/l)

624 Qiymət ayrı-seçkiliyi aid deyil

- cavablar doğrudur
- məhsulun müxtəlif yerlərdə fərqli qiymətlərlə satışı
- məhsulun müxtəlif vaxtlarda fərqli qiymətlərlə satışı
- məhsulun müxtəlif alicılara fərqli qiymətlərlə satışı
- alıcıının dənişiq aparmaq qabiliyyətinə görə fərqli qiymətlərin təyini

625 Sadələşdirilmiş qiymətəmələgəlmə

- məhsulların satış qiymətlərlə satışı
- həmcins məhsulun fərqli qiymətlərlə satışı
- əmtəənin bütün alicılara differensial – qiymətlərlə satışı
- əmtəənin ərazi üzrə fərqli qiymətlərlə satışı
- əmtəənin vaxt üzrə fərqli qiymətlərlə satışı

626 Differensial qiymətlər fərqlənir

- satış fərqliliyinə görə
- xərclərin əsaslanması görə
- keyfiyyətin əsaslanması görə
- alıcı tələbinin tam ödənilməsinə görə

- xidmət səviyyəsinə görə

627 Uczuzaşdırmanın obyekti ola bilməz:

- cavablar doğru deyil
 kənd təsərrüfatı məhsulları
 istehlak malları
 istehlak avadanlıqları
 avtomobillər

628 Uczuzaşdırmanın məqsədlərinə aid deyil:

- cavablar doğru deyil
 «geniş çeşid» siyasetinin həyata keçirilməsi
 çeşid siyasetində buraxılan səhvlərin aradan qaldırılması
 mövsümün sonunda qalıq məhsulun satışının sürətləndirilməsi
 aşağı keyfiyyətli məhsulun satışının stimullaşdırılması

629 İstehsal – texniki təyinatlı məhsulların satışına təsir göstərən amillərə aid deyil:

- vasitəçilərin xüsusiyyətləri
 əmtəənin xüsusiyyətləri
 bazarın konyukturası
 firmanın xüsusiyyətləri
 dillerin xüsusiyyətləri

630 İnflyasiya mükafatı nəyn əsasında müəyyən edilir?

- bütün variantlar doğrudur.
 məqbul gəlir normasının indeksləşdirilməsi
 inflaysianın tempisi
 məcmu pul axının saldosu
 pul vəsaitləri axınlarının qiymətləndirilməsi

631 Məhsulların və istehlak eidlən resursların proqnoz qiymətidir –

- investorun marağına uyğun olan səmərəlilik göstəricisi
 məqbul gəlir normasının indeksləşdirilməsi əsasında müəyyən edilən qiymət
 gözlənilən inflaysianın uçotu ilə əsaslandırılmış gəlir norması
 nominal gəlirləri alıcılıq qabiliyyəti
 inflaysianın təsvirinin uçotu ilə təshih olunmuş cari qiymət

632 Mövcud qiymətlərdə səmərəlilik göstəricilərin hesbalanmasının məqsədi deyil –

- doğru varinat yoxdur
 layihə ideyasını qiymətləndirilməsi
 layihənin ilkin texniki-iqtisadi qiymətləndirilməsi
 ictimai səmərəliliyin hesablanması
 ümumi səmərəliliyin hesablanması

633 Praktiki elan olunmuş nominal bank faiz dərəcələri –

- nominal gəlirlərin vaxt keçdikcə azaln kredit qabiliyyətini uçota alır.
 borcun verilməsi dövründə inflaysiya tempini uçota almır
 nominal gəlirlərin real alıcılıq qabiliyyətini uçota almır
 nominal gəlirlərin real alıcılıq qabiliyyətini mütləq uçota alır

- borcun verilməsi dövründə inflasiya temtini uçota alır.

634 Proqnoz qiymətlərinin təyini aşağıdakılardan hansı üçün obyektiv zəmin deyil?

- borclara xidmət xərclərinin əsaslandırılması
 əsas kapitala yönəldilən investisiyanın hesbalanması
 borc vəsaitlərin tələbin əsaslandırılması
 investisiya layihəsinin maliyyə reallaşdırılması şərtinin müəyyən edilməsi
 daxili gəlir norması göstəricilərindən birinin interpretasiyası

635 İnhisar şəraitində:

- son hədd xərci, son hədd gəliri və qiymət bir-birinə bərabərdir
 son hədd gəliri qiymətə bərabərdir
 son hədd gəliri qiymətdən aşağıdır
 son hədd xərci qiymətdən aşağıdır
 son hədd gəliri qiymətdən yüksəkdir

636 Təbii inhisar şəraitində -

- istehsal həcmi artıqca uzunmüddətli dövrdə sabit xərclər azalır
 istehsal həcmi artıqca uzunmüddətli dövrdə orta xərclər yüksəlir
 istehsal həcmi artıqca qısamüddətli dövrdə son hədd xərcləri ümumi xərclərə bərabərləşir
 o, kortəbii olaraq meydana çıxır, sünü olaraq yaradılması haqqında isə konkret firmalar razılığa gəlirlər
 istehsal həcmi artıqca uzunmüddətli dövrdə sabit xərclər artır

637 Kurno modelində -

- rəqiblərdən hər biri son hədd xərclərindən aşağı qiymətlərlə resursları əldə edir
 duopolistlərdən biri digərinin istehsal həcmində bazar tərəfindən verilmiş kəmiyyət kimi baxır
 rəqiblərdən hər biri istehsal həcmi haqqında qərar qəbul edərkən hesab edirlər ki, o, məhsulun qiymətində əks olunmayacaqdır
 rəqiblərdən hər biri son hədd xərclərindən yüksək qiymətlərlə resursları əldə edir
 oligopolistlərdən hər biri qərar qəbul edərkən buna digər oligopolistlərin reaksiya vermək imkanını nəzərə alır

638 Aşağıda verilən mülahizələrdən hansı səhvdir

- hamısı doğrudur
 inhisarçı həmişə qiyməti son hədd xərcləri kəmiyyətindən yuxarı təyin edir
 inhisarçı üçün həmişə son hədd gəliri qiymətdən yuxarıdır
 inhisar özündə natamam rəqabətin son halını birləşdirir
 bazar üzərində hakimiyyətə malik firmalar tez-tez qiymət ayrı-seçkiliyi təcrübəsinə müraciət edirlər

639 İ üçün son hədd gəliri qiymət üzrə tələb elastikliyi ilə aşağıdakı kimi əlaqədardır

- $MR = PxMC/e$, burada e – qiymət üzrə tələbin elastiklik əmsalıdır
 $MR = TC(1-1/e)$
 $MR = Pxe$
 $MR = Px(1-1/e)$
 $MR = Px(1-e)$

640 Son hədd xərci qiymətdən yüksək olduqda-

- müəssisə izafı mənfiət əldə edir
 istehsal həcmi artır
 inhisarçı zərərlə üzləşir

- tarazlıq vəziyyəti yaranır
 müəssisə iflasa uğrayır

641 Mövcud qiymətlərdən istifadə etməklə hesablanmış daxili gəlir norması ilə müqayisə olunması üçün

- bütün variantlar doğrudur.
 faiz dərəcləri inflasiyadan təmizlənməsi və onun real kəmiyyəti hesablanmalıdır
 faiz dərəcləri inflasiyadan təmizlənməsi və onun nominal kəmiyyəti hesablanmalıdır
 nominal gəlirlərin aliciliq qabiliyyəti uçota alınmalıdır
 borcun verilməsi dövründə inflasiya tempi uçota alınmalıdır

642 İstehlak mallarının alınması motivi deyil

- istehlak bazarı
 arzu
 tələbat
 istək
 zərurət

643 Nüfuzlu əmtəələr xüsusi növüdür:

- xarici istehsal məhsullarının
 normal əmtəələrin
 ilkin zərurət mallarının
 sərnişin daşıma xidmətlərinin
 turizm xidmətlərinin

644 Qiymətqoyma nöqtəyi – nəzərindən istehlak bazarının strukturuna aid edilir:

- cavablar doğrudur
 uzunmüddətli istifadə təyinatlı əmtəələr
 gündəlik tələbat malları
 ərzaq malları
 istehlak xidmətləri

645 Əmtəə dəstinin faydalılığının kəmiyyət qiymətləndirilməsi: (yanlış variantı seçin)

- müstəsna fərdi xarakter daşıyır
 müstəsna xarakterə malikdir
 fərdi xarakterə malikdir
 ictimai xarakterə malikdir
 subyektiv xarakterə malikdir

646 Tam rəqabət şəraitində qaçma (bağlama) nöqtəsində qiymət aşağıdakılardan birinin minimumuna bərabər olur:

- alternativ xərclərin
 orta ümumi xərclərin
 orta sabit xərclərin
 son hədd xərclərinin
 orta daimi xərclərin

647 Daxili gəlir norması müqayisə olunmalıdır –

- bütün variantlar doğrudur.

- layihənin kommersiya səmərəliliyi ilə
- layihənin ictimai səmərəliliyi ilə
- investor üçün məqbul gəlir norması ilə
- nominal gəlirlərin alıcılıq qabiliyyəti ilə

648 Faiz dərəcəsinin nominal səviyyəsindən real səviyyəsinə keçirilir –

- layihənin kommersiya səmərəliliyi müəyyən edildikdən sonra
- layihənin ilkin texniki-iqtisadi əsaslıdırılmasından sonra
- layihənin ümumi səmərəliliyinin hesablanmasından sonra
- layihənin ictimai səmərəliliyinin hesablanmasından sonra
- inflayasiya tərkibinin ölçüsünün müəyyən edilməsindən sonra

649 İnflaysiya hansı layihənin səmərəliliyinə əhəmiyyətli təsir göstərmir?

- bütün variantlar doğrudur.
- uzunmüddətli investisiya tsiklinə malik
- çoxlu miqdarda borc vəsaitləri tələb edən
- bir neçə valyutadan paralel istifadə etməklə reallaşdırılan
- nominal gəlirlərin real alıcılıq qabiliyyəti vaxt keçdikcə azalan

650 İnfilyasiya dinamikasını belə proqnozlaşdırmaq olar ;

- İnfilyasiya gəlir elementlərinə görə
- Bank faiz dərəcələrinə görə
- Valyuta mübadiləsi kursuna görə
- Mərkəzi bankın uçot dərəcələrinə görə
- İnfilyasiya xərc elementlərinə görə

651 Aktivlərin qiymətləndirilməsi dinamikasına aiddir ;

- Borcların növü
- Əmtəələrin çeşidi
- Kreditlərin növü
- Aktivlərin növü
- Məsrəflərin çeşidi

652 Əmək haqqının qiymətləndirilməsi dinamikasına aiddir ;

- Borcların növü
- Aktivlərin növü
- Əmtəələrin çeşidi
- Aylıq infilyasiya tempi
- Məsrəflərin çeşidi

653 Aşağıdakılardan hansı doğrudur ?

- Proqnoz qiymətlərdə bəzən infilyasiya nəzərə alına bilər
- İnfilyasiya nəzərə alınan qiymətlər cari qiymətlərdür
- Bank faiz dərəcəsi layihənin maliyyə mənbələrini səciyyələndirir .
- Proqnoz qiymətlərdə infilyasiya nəzərə alınır
- Hazır məhsulların topdansatış qiymətləri mütləq ƏDV -yə cəlb edilməlidir

654 İvestisiyanın ilkin istiqamətində hansı xərclər göstərilir ?

- Cari xərclər

- Investisiya layihəsi mühitində capital xərcləri
- Bütün material məsrəfləri
- Investisiya məsrəfləri
- Əlavə istehsal xərcləri

655 Aşağıdakılardan hansı yalnızdır ?

- Qənaət-bəxş layihələr dövlət dəstəyi görür
- Investisiya layihəsinin reallaşmasında prosesin subyektləri çıxış edir
- Layihə reallaşan zaman hər bir qrupun xüsusiyyətlərini nəzərə almaq lazımdır
- Qeyri-qənaət bəxş layihələr dövlət dəstəyi görmür.
- Birinci mərhələ səmərəli deyilsə ikinci mərhələyə keçməli

656 Hansı yalnızdır?

- Kreditlər uzunmüddətli və qisamüddətli
- Layihənin məğzini müəyyən edən informasiyalara marketinq texniki-texnoloji innovasiyalara və s aiddir ;
- Bank faiz dərəcəsi layihənin maliyyə mənbələrini səciyyələndirir
- Cari qiymətlər layihənin işlənilməsi aktına qədər olan qiymətlərdür .
- Birbaşa material məsrəflərini qiymət dinamikasını aktivlərin növü əmtəələrin çeşisi və s aiddir

657 Səmərəliliyin dəyər göstəricilərini infilyasiyanı nəzərə almadan hansı qiymətlərlə hesablaşmaq olar ?

- Funksional qiymətlərlə
- Proqnoz qiymətlərlə.
- Defilyasiya olunmuş qiymətlərdən
- Cari qiymətlərlə
- Pərakəndi satış qiymətlərilə

658 Deflirə qiymətlər nece hesablanır ?

- Proqnoz qiymətlərin ümumi qiymət səviyyəsinə nisbəti ilə
- Qiymət səviyyəsinin infilyasiya indeksi bazisinə bölünməsi ilə
- İnfilyasiya indeksi bazisinin qiymət səviyyəsinə hasili ilə
- Əmtəə üçün bazis indeksinin işlək qiymətə nisbəti ilə
- Proqnoz qiymətlərin ümumi qiymət səviyyəsinə hasili ilə

659 Qiymət səviyyəsinin infilyasiya indeksi bazisinə bölünməsi yolu ilə hesablanan qiymətlər ;

- Pərakəndə qiymətlər
- Cari qiymətlər
- Topdansatış qiymətlər
- Deflirə qiymətlər
- Proqnoz qiymətlər

660 Verilənlərdən hansı xarici ticarət sövdələşməsi iştirakçısının hesablaşma qiymətinin göstəricisidir?

- istehlakçıların əmtəəni almağı arzuladıqları qiymət
- sövdələşmə iştirakçısının əmtəəni satmağı (almağı) arzuladığı qiymət
- sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin aşağı astanası
- sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin yüksək həddi
- sövdələşmə iştirakçıları arasında müqavilə qiyməti

661 Qiymətlər çoxluğu beynəlxalq ticarətdə nəyi ifadə edir?

- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən eyni keyfiyyətli əmtəələrə görə müxtəlif və adı müntəzəm kommersiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən eyni keyfiyyətli əmtəələrə görə müxtəlif, rəsmi şəkildə mətbuatda dərc olunan adı müntəzəm kommersiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən müxtəlif keyfiyyətli əmtəələrə görə müxtəlif, rəsmi şəkildə mətbuatda dərc olunan adı müntəzəm kommersiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən müxtəlif keyfiyyətli əmtəələrə görə eyni, rəsmi şəkildə mətbuatda dərc olunan adı müntəzəm kommersiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən eyni keyfiyyətli əmtəələrə görə eynivə adı müntəzəm kommersiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır

662 Qiymətəmələgəlmənin metodikası hesab olunur:

- yeni növ məhsullara qiymətlərin müəyyən edilməsi
- A) marketing prinsipinin müəyyən edilməsi
- qiymət strategiyasının reallaşdırılması
- əmtəələrin keyfiyyət parametrlərinin ölçülməsi
- əmtəələrin istehlak faydalılığının müəyyən edilməsi

663 Qiymətlərin əmələ gəlməsinin metodlarına aid deyil:

- müqayisəli üstünlüklər metodu
- aqreqat metodu
- ekspert qiymətləndirmə metodu
- “beyin hücumu” metodu
- struktur oxşarlığı metodu

664 Əsas (bazis) metodlar qrupuna aid deyidir:

- parametrik metod
- xərc metodu
- korrelyasiya metodu
- bal metodu
- balans metodu

665 Alternativ metodlar qrupuna aid deyildir:

- tələbə əsasən qiymətin müəyyən olunması
- istehsal məsrəfləri əsasında müəyyən olunması
- investisiya xərcləri əsasında qiymətin müəyyən olunması
- rəqabətə meyllilik əsasında qiymətin müəyyən olunması
- istehsal məsrəfləri ilə bazarda tapılmış tarazlığa görə qiymətin müəyyən edilməsi

666 Bal metodu ilə qiymətləndirmədə hansı göstəricilərdən istifadə edilmir:

- əsas parametrlərin arasında qarşılıqlı əlaqə əmsali
- yeni məlumat i-ci parametrinin çəki əmsali
- yeni məmələtin qiyməti
- qiymətləndirilən parametrlərin sayı
- yeni məmələtin i-ci parametrinin bal qiymətləndirilməsi

667 Məhsulun istehsal maya dəyərinə daxildir:

- daimi və dəyişən xərclər
- maşın və avadanlıqların saxlanılması xərcləri
- kommersiya xərcləri
- ümumtəsərrüfat xərclər
- birbaşa xərclər

668 Məhsulun tam maya dəyərinə daxildir:

- cavablar doğrudur
- ümumtəsərrüfat xərcləri
- qeyri-istehsal xərcləri
- nəqliyyat xərcləri
- birbaşa xərclər

669 Qiymətəmələgətirən amillər

- cavablar doğrudur
- qiymətlərə xarici təsir üsullarıdır
- qiymətlərin səviyyəsinə təsir göstərən obyektiv şəraitdir
- qiymətin quruluşuna daxili təsir üsullarıdır
- qiymətlərin dinamikasına təsir göstərən qanunauyğunluqdur

670 Məhsulun (işin, xidmətin) maya dəyərinin tərkib elementidir:

- cavablar doğrudur
- xammal xərcləri
- sosial fondlara ödəmələr
- dolayı vergilər
- amortizasiya xərcləri

671 Qiymətəmələgəlmənin bazar amilləridir

- cavablar doğru deyil
- istehsal xərcləri amili
- məhsulun keyfiyyətinin artırılması amili
- konyuktura amili
- inzibati amillər

672 Məhsulun istehsal həcmindən asılı olan xərclər hansılardır?

- dəyişən və sabit xərclər
- alternativ və normativ xərclər
- dəyişən xərclər
- dolayı xərclər
- sabit və artan xərclər

673 Qiymətin əmələ gəlməsinin metodologiyasına daxil deyildir:

- qiymətlərin müxtəlif əlamətə görə təsnifikasi
- qiymətin əmələgəlməsi konsepsiyasının işləniləb hazırlanması
- qiymətlərin müəyyən edilməsi metodikasının işləniləb hazırlanması
- qiymətlərin dinamikasına təsir edən amillərin müəyyən edilməsi
- qiymətəmələgəlmənin idarə olunması üzrə prinsip və metodlar məcmusu

674 Qiymətin əmələ gəlməsinin subyektiv iqtisadi əsası sayılır:

- istehsal subyektləri
- ictimai zəruri əmək məsrəfləri
- məhsul və xidmətlərin faydalılığı
- xüsusi mülkiyyət
- rəqabət

675 Qiymət-dəyərin pulla ifadəsidir tərifinin tərəfdarları kimlərdir?

- A.Marşall, K.Marks, V.Pareto
- L.Valras, K.Mencer, F.Ecuort
- D.R.Mank-Kullox, A.Smit, F.Engels
- P.Makkonelli, L.Bryu, A.Smit
- U.Cevons, L.Valras, D.Rikardo

676 Əmək-dəyər nəzəriyyəsinin mahiyyəti nədir?

- qiymət-istehlakçı faydalılığının ölçüsüdür
- qiymət tədavül prosesində formalaşır
- qiymətin əsasında son hədd faydalılığı dayanır
- qiymət istehsal prosesində formalaşır
- qiymət-əməyin məsrəflərinin və istehlak dəyərinin ölçüsüdür

677 Qiymətlərin əmələ gəlməsinin metodologiyası nəyi müəyyən etmək üçün lazımdır?

- qiymət dinamikası
- qiymət intizamı
- qiymət strukturu
- qiymət taktikası
- qiymət strategiyası

678 Əmtəələrə ilkin qiymətin hesablanması mərhələsi deyil

- xərclərin qiymətləndirilməsi
- rəqib əmtəələrinin qiymətinin təhlili
- tələbin öyrənilməsi
- qiymətqoyma metodunun seçilməsi
- qiymətlərə əlavələrin (güzəştərin) hesablanması

679 Aşağıdakılardan hansı səhvdir?

- orta qiymət səviyyəsi rəqib əmtəələrin qiymətləri əsasında müəyyən edilir.
- minimum qiymət səviyyəsi istehsal xərci ilə müəyyən edilir.
- orta qiymət səviyyəsi qarşılıqlı əvəzedicilərin qiymətləri əsasında müəyyən edilir.
- maksimum qiymət səviyyəsi məhsulun nadir xassələri əsasında müəyyən edilir.
- minimum qiymət səviyyəsi məhsulun maya dəyəri ilə müəyyən edilir.

680 Aşağıdakılardan hansı qiymətqoymaının alternativ metodu deyil?

- qiymətin istehsal xərcləri və bazar vəziyyəti arasındaki tarazlığa görə müəyyən edilməsi
- qiymətin istehsal xərclərinə əsasən müəyyən edilməsi.
- qiymətin rəqabətə meylliliklə müəyyən edilməsi
- təklifin təhlili metodу əsasında müəyyən edilməsi
- qiymətin tələbə meylliliklə müəyyən edilməsi

681 Qiymətlərin dinamikası aşağıdakı amillərin təsiri altında formalaşır:

- cavabların heç biri doğru deyildir
- daxili və xarici amillər
- əsas və əlavə amillər
- strateji və taktiki amillər
- prinsipial və strateji amillər

682 Əmtəənin istehsalına və reallaşdırılmasına çəkilən xərclərin mahiyyətini izah etmir:

- istehlak və tədavül xərcləri
- tarazlıq xərcləri
- ictimai-zəruri xərclər
- son hədd xərcləri
- istifadə xərcləri

683 Qiymətəmələgəlmə elmi aşağıdakıları öyrənmir:

- qiymətəmələgəlmə metodologiyası
- qiymətlərin əmtəənin istehsalı prosesinə və hərəkət mərhələlərinə təsirini
- qiymətlərdən istifadəni
- qiymətlərin formallaşması prosesini
- qiymətlərin hərəkət qanuna uyğunluqlarını

684 Qiymətin əsas əlaməti deyil:

- elastiki dəyişkənlilik xassəsinə malikdir
- məhsulların istehsalı və reallaşdırılması, iş və xidmətlərin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar ictimai xərcləri əks etdirir
- iqtisadi cəhətdən əsaslandırılmış səviyyədə mənfəəti təmin edir
- tələb və təklif arasında tarazlığa təsir göstərir
- işgüzar fəaliyyət üçün zəruri olan resursların birləşdirilməsinə kömək edir

685 Qiymətəmələgəlmənin prinsipidir:

- qiymətlərin təsbit edilməsi
- stimullaşdırma
- yiğim
- məqsədyönlülük
- uçot

686 Fasiləsizlik prinsipi onda ifadə olunur ki:

- bu, tələb və təklif qanununun dərk olunması və uçotu zərurətinə əsaslanır
- əmtəə xammaldan hazır məhsula kimi öz hərəkətində bir neçə mərhələdən keçir
- əsas iqtisadi və sosial problemləri dəqiq müəyyən etmək lazımlı gəlir
- bu, mövcud qiymət sisteminin dərin təhlilinə əsaslanır
- bu, qiymətlərin dövlət dövlət tənzimlənməsini həyata keçirən məhsula tətbiq olunur

687 Maya dəyərinin tərkibinə aid edilir

- A və D bəndləri doğrudur
- istehsal həcminin dəyişməsi zamanı dəyişən xərclər
- mülkiyyətçiye məxsus olan resursların (bazarda alınmayan) dəyəri, sahibkarlıq qabiliyyətindən gələn normal mənfəət daxil olmaqla
- mühasibat xərcləri
- istehsal həcmi dəyişdikdə dəyişməz qalan xərəclər

688 Daimi xərclərə aid deyildir:

- cavablar doğrudur
- qeyri-məhsuldar xərclər (cərimə, ödəmə)
- amortizasiya xərcləri
- bank krediti üzrə ödəmələr
- elmi-tədqiqat işləri üçün ayırmalar

689 Avadanlıqların istismar xərcinə aiddir:

- konstruktur – layihə işləri
- birdəfəlik xərclər
- fəhlələrə verilən əsas əmək haqqı
- material və xammal xərcləri
- təhlükəsizlik texnikası üzrə xərclər

690 Qiymətin ikili təbiətinə aiddir:

- istehsal qiyməti və gətirilmə ictimai xərcləri
- istehsal qiyməti və gətirilmə ictimai xərcləri
- istehsal qiyməti və dəyər
- dəyər və ortalaşdırılmış dəyər
- mübadilə dəyəri və istehlak dəyəri

691 Maya dəyərinin 40Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 20% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 42 Azn
- 60 Azn
- 20 Azn
- 50 Azn
- 2 Azn

692 Maya dəyərinin 20Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 15% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 18.67Azn
- 3Azn
- 17Azn
- 23.53Azn
- 133.(33) Azn

693 Maya dəyərinin 85Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 25% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 29.41Azn
- 21.25Azn
- 106.25Azn
- 63.75Azn
- 113.33Azn

694 Maya dəyərinin 125Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 20% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 150Azn

- 25Azn
- 100Azn
- 625Azn
- 156Azn

695 Maya dəyərinin 500Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 20% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 600Azn
- 125Azn
- 625Azn
- 100Azn
- 400Azn

696 Maya dəyərinin 15Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 30% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 45.5Azn
- 10.5Azn
- 19.5Azn
- 4.5Azn
- 21.4Azn

697 Maya dəyərinin 55Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 30% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 18.3Azn
- 56.65Azn
- 53.35Azn
- 78.57Azn
- 16.5Azn

698 Maya dəyərinin 62Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 25% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 37Azn
- 15.5Azn
- 46.5Azn
- 77.5Azn
- 82.7Azn

699 Maya dəyərinin 85Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 30% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- 225Azn
- 25.5Azn
- 60Azn
- 121azn
- 283Azn

700 Qeyd olunan fikirlərdən hansı doğru deyil?

- Məqsədli qiymətlər bazar qiymətlərinin səviyyəsini deyil, fermerlərin gəlirlərinin aşağı səviyyəsini müəyyən edir.
- Girov qiymətlərinin səviyyəsinin dəyişməsi kənd təsərrüfatı məhsulları ixracının tənzimlənməsinə kömək edir.

- Girov qiymətlərinin səviyyəsinin dəyişməsi fermerlərin satışdan əldə etdikləri gəlirlərin səviyyəsinin saxlanması (istehlakçılar hesabına) kömək edir;
- məqsədli qiymətləri bazar qiymətlərinin (qiymətlər vasitəsilə isə gəlirlərin), girov qiymətlər isə fermerlərin gəlirlərinin tənzimlənməsinin başlıca alətidirlər.
- girov qiymətləri bazar qiymətlərinin (qiymətlər vasitəsilə isə gəlirlərin), məqsədli qiymətlər isə fermerlərin gəlirlərinin tənzimlənməsinin başlıca alətidirlər